

REPUBLIKA HRVATSKA
ZADARSKA ŽUPANIJA
OPĆINA JASENICE

PLAN UKUPNOG RAZVOJA OPĆINE JASENICE ZA RAZDOBLJE OD 2021. – 2027.

Jasenice, svibanj 2021.

SADRŽAJ

1. UVOD	8
1.1. Ciljevi Plana ukupnog razvoja	9
1.2. Metodika izrade Plana ukupnog razvoja	9
1.3. Plan aktivnosti	10
1.4. Usklađenost sa strateškim dokumentima	10
2. ANALIZA STANJA	13
2.1. Prostorna obilježja Općine Jasenice	13
2.1.1. Geomorfološke karakteristike područja Općine	15
2.1.2. SWOT analiza prirodnih resursa i okoliša	18
2.2. Sustavni kapaciteti Općine Jasenice	18
2.2.1. Imovina i (su)vlasnički udjeli	18
2.2.2. Proračun	21
2.2.3. Fiskalni kapacitet	23
2.2.4. SWOT analiza sustavnih kapaciteta	25
2.3. Demografske karakteristike	26
2.3.1. Stanovništvo	26
2.3.2. SWOT analiza demografskih karakteristika Općine	30
2.4. Gospodarstvo	31
2.4.1. Turizam	36
2.4.2. Poljoprivreda	39
2.4.3. SWOT analiza gospodarstva	42
2.5. Infrastrukturna obilježja	43
2.5.1. Prometna infrastruktura	43
2.5.2. Telekomunikacijska infrastruktura	46
2.5.3. Vodoopskrba i odvodnja	47
2.5.4. Energetski sustav	48
2.5.5. Opskrba plinom	48
2.5.6. Gospodarenje otpadom	49
2.5.7. Prirodni resursi i Ekološka mreža (Natura 2000)	51
2.5.8. Prostorno-planski dokumenti	54
2.5.8.1. Prostorni plan Zadarske županije	55
2.5.8.2. Prostorni plan Općine Jasenice	55
2.5.9. SWOT analiza infrastrukture	56
2.6. Društvena infrastruktura	57
2.6.1. Odgojno obrazovni kapaciteti	57
2.6.2. Zdravstvena skrb	60
2.6.3. Socijalna skrb	61
2.6.4. Civilno društvo	61
2.6.5. Kulturna obilježja	62
2.6.5.1. Kulturne manifestacije	63
2.6.6. Sport i rekreacija	64
2.6.7. SWOT analiza društvene infrastrukture	65
3. TOWS MATRICA	67
4. PEST(EL) ANALIZA	71
5. SREDNJOROČNE RAZVOJNE POTREBE I RAZVOJNI POTENCIJALI OPĆINE JASENICE	74
6. STRATEŠKE ODREDNICE RAZVOJA	75
6.1. Vizija i misija	76
6.2. Strateški ciljevi i prioriteti	76
6.3. Projekti od strateške važnosti	88
6.4. Okvir za provedbu, praćenje i vrednovanje PUR-a	89

<i>6.5. Terminski plan provedbe PUR-a s indikativnim finansijskim planom</i>	<i>90</i>
<i>6.6. Usklađenost Plana ukupnog razvoja s Nacionalnim i Europskim strateško-planskim dokumentima</i>	<i>92</i>
7. ZAKLJUČAK	98
8. LITERATURA	99
9. PRILOZI	100

POPIS TABLICA

Tablica 1. Metodika izrade Plana ukupnog razvoja	10
Tablica 2. Prikaz naselja Općine Jasenice s karakteristikama broja stanovnika	15
Tablica 3. SWOT analiza prirodnih resursa i okoliša.....	18
Tablica 4. Poslovni prostori u (su)vlasništvu Općine Jasenice i njihovi korisnici	19
Tablica 5. Ostvareni prihodi i rashodi proračuna Općine Jasenice od 2017.-2020. godine	23
Tablica 6. Prikaz proračunske transparentnosti Općine Jasenice s detaljnim podacima za 2019. godinu	24
Tablica 7. SWOT analiza sustavnih kapaciteta Općine	25
Tablica 8. Broj stanovnika u Općini Jasenice prema podacima popisa stanovništva iz 2011. godine	26
Tablica 9. Stanovništvo prema starosti i spolu Općine Jasenice, Popis 2011.....	27
Tablica 10.Stanovništvo prema starosti i spolu Općine Jasenice	27
Tablica 11. Broj članova kućanstva na području Općine Jasenice prema podacima popisa stanovništva iz 2011. godine	28
Tablica 12. Stanovništvo staro 15 i više godina prema aktivnosti u Općini Jasenice, Popis 2011.....	29
Tablica 13. Stanovi i kuće prema načinu korištenja prema podacima popisa stanovništva iz 2011. godine	30
Tablica 14. Obrazovna struktura Općine Jasenice.....	30
Tablica 15. SWOT analiza demografskih karakteristika Općine	31
Tablica 16. Popis katastarskih čestica Poduzetničke zone »Bravar«	33
Tablica 17. Popis katastarskih čestica Poduzetničke zone Dračevac –Vulića Dolac	34
Tablica 18. Popis katastarskih čestica Proizvodno – gospodarske zone "Jelovac Česmina"	35
Tablica 19.Broj turističkih dolazaka i noćenja u 2016., 2017., 2018. ,2019.I 2020. godini u Općini Jasenice	36
Tablica 20. SWOT analiza gospodarstva i turizma	37
Tablica 21. Pregled poljoprivrednih kućanstava prema kategorijama zemljišta(ha)	39
Tablica 22. Dobna struktura vlasnika OPG-ova na području Općine Jasenice	39
Tablica 23 Površina korištenih oranica i vrtova (.....	40
Tablica 24.Broj poljoprivrednih kućanstava prema vrstama voćnih stabala	40
Tablica 25. Karakteristike gospodarske djelatnosti Općine Jasenice	41
Tablica 26. SWOT analiza gospodarstva.....	42
Tablica 27. Pregled cestovne infrastrukture Općine Jasenice.....	44
Tablica 28. Energetski sustav Općine Jasenice	48
Tablica 29. Sustav gospodarenja otpadom Općine Jasenice.....	49
Tablica 30. Ekološka mreža Općine Jasenice.....	53
Tablica 31. SWOT analiza infrastrukturnih aspekata.....	56
Tablica 32. Kapaciteti Dječjeg vrtića Ljubičica	58
Tablica 33. Kapaciteti Osnovne škole za školsku godinu 2020. – 2021.....	59
Tablica 34. Zdravstvena i socijalna skrb na području Općine Jasenice.....	60
Tablica 35. Popis aktivnih udruga koje djeluju na području Općine Jasenice.....	62
Tablica 36. Zaštićena kulturna dobra Općine Jasenice.....	63
Tablica 37. Kulturne manifestacije na području Općine Jasenice	64
Tablica 38. SWOT analiza društvene infrastrukture	65
Tablica 39. TOWS matrica.....	68

Tablica 40. PEST(EL) ANALIZA	72
Tablica 41. Opći cilj 1. Razvoj turizma na području Općine Jasenice.....	80
Tablica 42. Opći cilj 2. Razvoj infrastrukturnih aspekata Općine Jasenice	83
Tablica 43. Opći cilj 3. Unapređenje kvalitete života	86
Tablica 44. Prioriteti i mjere koji proizlaze iz strateških ciljeva.....	88
Tablica 45. Terminski plan provedbe Plana ukupnog razvoja Općine Jasenice s indikativnim finansijskim planom	90

POPIS SLIKA

Slika 1. Crkva Sv. Jeronima	6
Slika 2. Ciljevi održivog razvoja Strategije Europa 2030.....	11
Slika 3. Geografski smještaj Zadarske županije u Republici Hrvatskoj.....	13
Slika 4. Geografski smještaj Općine Jasenice u Zadarskoj županiji	14
Slika 5. Administrativna podjela Općine Jasenice.....	14
Slika 6. Smjer i brzina vjetra na automatskoj postaji Jasenice od 2. 1. u 0 h do 3. 1. u 12 h i 40 min, ...	17
Slika 7. Prikaz fiskalnog kapaciteta Općine Jasenice u razdoblju od 2014. – 2019. godine	24
Slika 8. Slikovni prikaz transparentnosti proračuna Općine Jasenice za razdoblje od 2015. – 2020. godine	25
Slika 9. Poduzetnička zona „Bravar“	33
Slika 10. Lokacija SE Lužine i SE Rupine	34
Slika 11. Lovišta Zadarske županije, 29- Sveti Brdo, 128-Zrmanja.....	41
Slika 12. Položaj luke Maslenica.....	43
Slika 13. Položaj luke Rovanska.....	44
Slika 14. Prikaz lokacija postojećih pristupnih čvorova nepokretne telefonske mreže ...	46
Slika 15. Postotak kućanstava Općine Jasenice s ugovorenom brzinom pristupa internetu	46
Slika 16. Prikaz korištenja brzina širokopojasnog pristupa.....	47
Slika 17. Prikaz lokacije Nekadašnjeg odlagališta „Dračevac“	49
Slika 18. Planina Velebit	51
Slika 19. Špilja Modrić.....	52
Slika 20. Kanjon Zrmanje	52
Slika 21. Dječji vrtić „ Ljubičica“	57
Slika 22.. Zgrada Doma zdravlja.....	61
Slika 23. Školsko igralište uz Osnovnu školu Petra Zoranića.....	64
Slika 24. Prikaz općih razvojnih ciljeva Plana ukupnog razvoja Općine Jasenice	77
Slika 25. Pregled temeljnih strateških ciljeva i prioriteta	78
Slika 26. Ciljevi kohezijske politike 2021. – 2027	95
Slika 27. Prikaz razvojnih smjerova i strateških ciljeva NRS-a 2030.....	96

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1. Usporedba broja stanovnika Općine Jasenice 2001. i 2011. godine	26
Grafikon 2. Prikaz vrsta obrtništva u Općini Jasenice	32

POPIS KRATICA

PUR	Plan ukupnog razvoja
JLS	Jedinica lokalne samouprave
EU	Europska unija
MRRFEU	Ministarstvo Regionalnoga Razvoja i Fondova Europske Unije
EPFRR	Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
EFJP	Europski fond za jamstva u poljoprivredi
PPMP	Provedbeni program Ministarstva poljoprivrede
SPMP	Strateški plan Ministarstva poljoprivrede
NRS	Nacionalna razvojna strategija
RH	Republika Hrvatska
ZŽ	Zadarska županija
JUO	Jedinstveni upravni odjel
KČ.BR.	Katastarska čestica, broj
K.O.	Katastarska općina
DVD	Dobrovoljno vatrogasno društvo
PPU	Prostorni plan uređenja
NN	Narodne novine
HP	Hrvatska pošta
HT	Hrvatski telekom
HEP	Hrvatska elektroprivreda
TS	Transformatorska stanica
MRS	Mjerno redukcijska stanica
D.O.O.	Društvo s ograničenom odgovornošću
OŠ	Osnovna škola
MŠ	Matična škola
PŠ	Područna škola

Tamo gdje se sijeku hladna Velebitska bura i slani morski zrak, gdje se javno vole planina, rijeka i more

Slika 1. Crkva Sv. Jeronima

Izvor: Općina Jasenice

Jasenice

**Općina bogate povijesti, prirodnih bogatstava i
značajnog geostrateškog položaja.**

UVODNA RIJEČ NAČELNIKA

Dragi mještani Općine Jasenice

Plan ukupnog razvoja Općine Jasenice za razdoblje od 2021. do 2027. godine predstavlja ključni strateški dokument kojim se definira smjer ukupnog gospodarskog i društvenog razvoja svih naselja naše općine u razdoblju od 2021. do 2027. godine.

Samim Planom ukupnog razvoja Općine Jasenice želimo definirati jasan smjer razvoja Općine Jasenice u budućnosti kroz projekte koji su prioritetni te kroz one projekte koji neće ovisiti samo o Općini Jasenice ali koji su svakako u planu. Smatram da je ovakav dokument polazna točka razvoja svake jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i jako smo sretni što smo ga izradili i u njemu prikazali aktualno trenutno stanje s onim što želimo u budućnosti postići. Ono što nam je sigurno u cilju to je razvoj turizma na području Općine Jasenice, razvoj infrastrukturnih aspekata Općine i unaprjeđenje kvalitete života. Želimo da naši mještani ugodno žive, da naša općina bude uspješna te da ostane ugodno mjesto i mirno mjesto za život sa svim sadržajima koje svaki mještanin zaslužuje imati.

OPĆINSKI NAČELNIK
Stipe Vulić

1. UVOD

Broj izazova i tema s kojima se JLS u današnje vrijeme suočava je izrazito velik te zahtijeva dugoročan pristup problemu, iz čega proizlazi da se Općina mora orijentirati traženju adekvatnih rješenja za sljedeće razvojne segmente:

- ✓ diversifikacija izvora rasta,
- ✓ obrazovanje i
- ✓ demografski izazovi.

Plan ukupnog razvoja krovni je strateški dokument zasnovan na dugoročnoj razvojnoj viziji, relevantnoj analizi ključnih izazova i razvojnih potencijala, jasno definiranim strateškim ciljevima te akcijskim planom za koherentno djelovanje u etapama koji su ciljano usmjereni sa svrhom postizanja željenog učinka.

Plan ukupnog razvoja u narednom provedbenom razdoblju od 2021. – 2027. godine, činit će podlogu za planiranje proračuna i programiranje sredstava iz fondova EU i drugih dostupnih izvora (su)financiranja.

Proces izrade Plana ukupnog razvoja temelji se na sveobuhvatnom participativnom procesu koji uključuje sve ciljne i interesne skupine od značaja za razvoj Općine. Prilikom izrade Plana vodit će se računa o usklađenosti i prioritetima na županijskoj i državnoj razini.

Planom ukupnog razvoja Općine Jasenice za razdoblje od 2021. – 2027. godine izražava se politika Općine Jasenice u smjeru jačanja cjelokupnog gospodarskog razvoja kroz kreiranje specifičnih ciljeva, prioriteta i mjera. Ovaj strateški dokument kroz primjenjene analize, pravovremeno identificira probleme i potrebe, te razvojne projekte koji će biti nosioci održivog razvoja Općine.

Plan ukupnog razvoja Općine Jasenice ključni je dokument za apliciranje projekata na fondove Europske unije, postojani razvoj poduzetništva, gospodarski razvoj te kontinuirano privlačenje investitora.

Ovaj strateški dokument sadrži dugoročnu viziju održivog razvoja Općine te sadrži temeljne prioritete za investicijske aktivnosti u okviru razdoblja za koje se Plan ukupnog razvoja izrađuje. Kompleksan proces izrade, njegovo usvajanje, provođenje te praćenje i izveštavanje o rezultatima uključuje kontinuirani angažman svih ključnih dionika te lokalnog stanovništva.

Vizija Plana ukupnog razvoja u cijelosti je usklađena s vizijom Zadarske županije i Nacionalnom strategijom razvoja Republike Hrvatske te predstavlja važan alat za cjelokupnu lokalnu zajednicu, sve pravne subjekte te institucije javnog i privatnog sektora.

1.1. Ciljevi Plana ukupnog razvoja

Temeljni cilj i svrha izrade Plana ukupnog razvoja ogleda se u usklađenju s formiranom vizijom i misijom Općine Jasenice čija je glavna smjernica unaprjeđenje životnog standarda lokalnog stanovništva kroz racionalno korištenje proračunskih sredstava te unaprjeđenje gospodarskog, infrastrukturnog i obrazovnog aspekta uz stvaranje „zelene“ Općine kroz programe zaštite i uređenja okoliša.

Ostali razvojni ciljevi koje je potrebno implementirati kroz Plan ukupnog razvoja su:

- razvoj gospodarskih potencijala (turizam, malo i srednje poduzetništvo),
- održavanje i izgradnja objekata komunalne, sportske, obrazovne i kulturne infrastrukture,
- podizanje razine kvalitete života te razvoj civilnog društva,
- unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom i zaštite okoliša.

1.2. Metodika izrade Plana ukupnog razvoja

Na temelju članka 41. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 123/17) tijelo zaduženo za izradu akata strateškog planiranja, uključujući izmjene i dopune, dužno je prije započinjanja postupka izrade ishoditi mišljenje ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša, odnosno nadležnog upravnog tijela za zaštitu okoliša u jedinici područne (regionalne) samouprave, o potrebi provedbe postupka ocjene odnosno strateške procjene prema zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša.

Dakle, sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša (»Narodne novine«, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18), Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 123/17) te Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (»Narodne novine«, broj 03/17), Općina Jasenice uputila je zahtjev uredu Upravnog odjela za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove Zadarske županije za davanje mišljenja o potrebi provedbe postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Plana razvoja Općine Jasenice od 2021. – 2027. godine. U postupku Ocjene o potrebi strateške procjene utvrđeno je da predmetni Plan razvoja neće imati vjerojatno značajan utjecaj na okoliš na osnovu čega se utvrđuje da nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš.

Izradi Plana razvoja Općine Jasenice za razdoblje od 2021. - 2027. godine pristupilo se na strateški način, odnosno putem usklađenja Plana razvoja sa Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 123/17), te s Uredbom o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (»Narodne novine«, broj 89/18).

U narednoj tablici detaljno je prikazana metodika izrade Plana ukupnog razvoja.

Tablica 1. Metodika izrade Plana ukupnog razvoja

METODIKA IZRADE PLANA UKUPNOG RAZVOJA		
ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA	EKSTERNO OKRUŽENJE	Usklađenje Plana razvoja sa zakonodavnim okvirom te s državnim i županijskim strateškim dokumentima
	INTERNO OKRUŽENJE	Evaluacija kapaciteta Općine
	RAZVOJNA VIZIJA	Evaluacija potreba i stavova lokalne zajednice
	IMPLEMENTACIJA	Strateški ciljevi; Prioriteti; Mjere
STRATEŠKE ODREDNICE RAZVOJA	IMPLEMENTACIJA	Dugoročni razvojni projekti
		Izvori financiranja
		Vremenski okvir
		Pokazatelji uspješnosti
AKCIJSKI PLAN	IMPLEMENTACIJA	

*Izvor: Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske
(»Narodne novine«, broj 123/17)*

1.3. Plan aktivnosti

U svrhu kvalitetne izrade Plana ukupnog razvoja Općine Jasenice pripremljena je:

- ✓ Analiza prostornih obilježja,
- ✓ Demografska analiza,
- ✓ Analiza gospodarske situacije,
- ✓ Analiza poljoprivrednih resursa,
- ✓ Analiza poduzetničkog potencijala,
- ✓ Analiza infrastrukturnih aspekata,
- ✓ Analiza kulturne i povijesne baštine,
- ✓ SWOT analiza i TOWS matrica,
- ✓ PEST(EL) analiza,
- ✓ Utvrđivanje strateških odrednica razvoja.

1.4. Usklađenost sa strateškim dokumentima

Općina Jasenice sastavni je dio nacionalnog prostora Republike Hrvatske i Zadarske županije te stoga i strateški razvojni planovi Općine trebaju predstavljati integralni dio razvojnih planova višeg reda, dakle, županijskog i nacionalnih planova.

Plan ukupnog razvoja Općine Jasenice u cijelosti je usklađen s Operativnim programima za provedbu strukturnih i kohezijskih fondova EU na nacionalnoj razini, kroz utvrđene strateške ciljeve, prioritete i mjere.

Plan ukupnog razvoja Općine Jasenice usklađen je i sa Strategijom Europa 2030., koja predstavlja desetogodišnju strategiju za rast i radna mesta Europske unije, a pokrenuta je 2020. godine. Strategija Europa 2030. sljedbenica je Strategije Europa 2020.

Ciljevi Strategije Europa 2030. orientirani su na postizanje održivog razvoja, odnosno razvoja koji će zadovoljiti potrebe sadašnjih generacija bez ugrožavanja mogućnosti budućih naraštaja da zadovolje svoje potrebe. Održivi razvoj duboko je ukorijenjen u europski projekt. Održivi razvoj znači poboljšanje životnog standarda tako što nam omogućuje stvarni izbor i stvara poticajno okružje u kojem se širi znanje i pružaju bolje informacije. Na taj bismo način trebali stvoriti uvjete u kojima „dobro živimo u granicama svojeg planeta“ uz pomoć pametne uporabe resursa i modernoga gospodarstva koji služe našem zdravlju i dobrobiti.¹

Slika 2. Ciljevi održivog razvoja Strategije Europa 2030.

Izvor: Dokument za razmatranje o održivoj Europi do 2030.

¹ Izvor: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/rp_sustainable_europe_hr_v2_web.pdf

Temelji politike za održivu budućnost:

- ✓ Od linearog na kružno gospodarstvo;
- ✓ Održivost od polja do stola;
- ✓ Energija, zgrade i mobilnost otporni na promjene u budućnosti;
- ✓ Osigurati socijalnu pravednost i potporu pravednom prijelazu na održivost.

Kružno gospodarstvo smanjuje otpad i potrebu za izdvajanjem novih resursa

Izvor: Europska komisija.

Horizontalni čimbenici za prijelaz na održivost:

- ✓ Obrazovanje, znanost, tehnologija, istraživanje, inovacije i digitalizacija;
- ✓ Financije, određivanje cijena, oporezivanje i tržišno natjecanje;
- ✓ Odgovorno poslovanje, društveno odgovorno poslovanje i novi poslovni modeli;
- ✓ Otvorena trgovina utemeljena na pravilima;
- ✓ Upravljanje i osiguravanje usklađenosti politika na svim razinama.

Ciljevi Plana ukupnog razvoja Općine Jasenice prema Strategiji Europa 2030. su:

- prevladavanje krize od koje se naša gospodarstva postupno oporavljuju,
- rješavanje nedostataka modela rasta i stvaranje uvjeta za pametan, održiv i uključiv rast,
- razvoj poljoprivrednog aspekta i udruživanje poljoprivrednika u klastere,
- provedba projekata energetske učinkovitosti,
- povećanje i osiguranje pristupa obrazovanju, obuci i mogućnostima zapošljavanja za žene, invalide i druge skupine,
- poticanje rada neprofitnih organizacija i organizacija civilnog društva.

2. ANALIZA STANJA

2.1. Prostorna obilježja Općine Jasenice

Općina Jasenice jedinica je lokalne samouprave u Zadarskoj županiji smještena u središnjem dijelu Zadarske županije koja administrativno pripada Jadranskoj Hrvatskoj i geografski sjevernoj Dalmaciji. Nalazi se na obali Novigradskog mora, a graniči s Općinama Novigrad i Posedarje. Na kopnu graniči sa Gradom Obrovcem te Općinom Starigrad. Sjevernim prostorom Općine dominira dio planinskog masiva Velebita koji je u sastavu Parka prirode Velebit od 1981. godine.

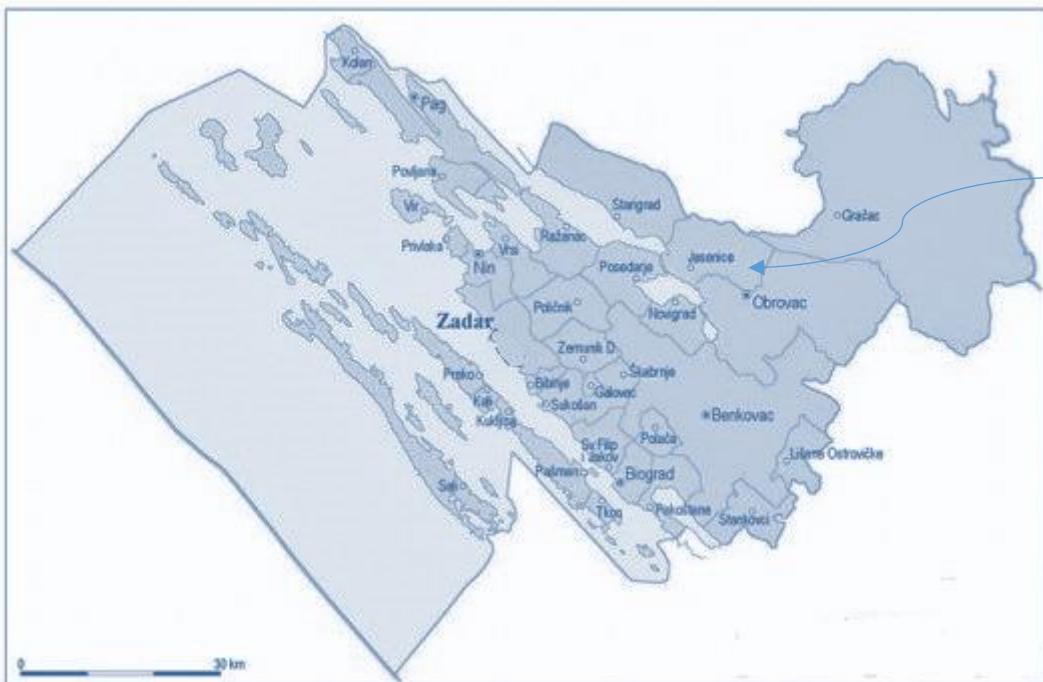
Površina Općine Jasenice iznosi $121,44 \text{ km}^2$, što znači da zauzima 3,32% ukupne površine Zadarske županije.

Slika 3. Geografski smještaj Zadarske županije u Republici Hrvatskoj

Izvor: Karte Hrvatske

Slika 4. Geografski smještaj Općine Jasenice u Zadarskoj županiji

Općina Jasenice

Izvor: Prostorni plan Zadarske županije

Slika 5. Administrativna podjela Općine Jasenice

Izvor: Općina Jasenice

Kao što je sa prethodne slike vidljivo, Općina Jasenice administrativno je podijeljena na 4 naselja. Prije 2014. godine Općina Jasenice sastojala se od naselja Jasenice i Zaton Obrovački, no iste godine Općinsko vijeće donosi Odluku o formiranju dva nova samostalna naseljena mjesta – Maslenica i Rovanjska, tako da se Općina Jasenice od 2014. godine sastoji od četiri naselja (Jasenice, Zaton Obrovački, Maslenica i Rovanjska). Ime naselja Maslenica potječe od stoljetnih maslinika koji su se uzgajali duž obale, a masline predstavljaju jedinstven i prirodni simbol ovoga naselja.

Tablica 2. Prikaz naselja Općine Jasenice s karakteristikama broja stanovnika

Naselje	Jasenice	Zaton Obrovački	Ukupno
Stanovništvo (popis 2011.)	1272	126	1.398

Izvor: Državni zavod za statistiku

Što se stanovništva tiče, prema posljednjem popisu stanovništva iz 2011. godine, vidi se kako je Općina Jasenice imala 1398 stanovnika, od čega u samim Jasenicama 1272. Broj stanovnika u Općini Jasenice predstavlja udio od 0,82% stanovnika koji žive u Zadarskoj županiji.

Najviše stanovnika zabilježeno je u samom naselju Jasenice (91%), ostalih 9% stanovnika pripada naselju Zaton Obrovački, a s obzirom da je tek 2014. godine Općina Jasenice podijeljena na naselja Jasenice, Maslenica, Rovanska i Zaton Obrovački, jedino su dostupni podaci za naselja Jasenice i Zaton Obrovački.

Općina Jasenice i Zaton Obrovački, s obzirom na demografske trendove u posljednjem razdoblju, bilježe lagani porast broja stanovnika – Jasenice za 3,92%, a Zaton Obrovački za 24,76%. Također, iz službenih podataka stanovnici Općine Jasenice su po narodnosti većinom Hrvati sa udjelom 96% u ukupnom broju stanovnika.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, na posljednjem popisu stanovništva iz 2011. godine evidentirano je 65% radno sposobnog stanovništva.

U 2011. godini u Općini Jasenice bila je zaposlena ukupno 391 osoba, a iste godine, prema podacima Državnog zavoda za zapošljavanje, nezaposleno je bilo 140 osoba. Najviše stanovnika bilo je zaposleno u tercijarnom sektoru, odnosno servisnim djelatnostima kao što su popravak motornih vozila i motocikala, u djelatnosti pružanja smještaja i pripreme te usluživanja hrane, tj. ugostiteljstvu, trgovini na veliko i malo, te u sekundarnom sektoru – građevinarstvu.

2.1.1. Geomorfološke karakteristike područja Općine

Prema geološkoj strukturi, područje Općine je izgrađeno od karbonata mezozojske starosti (jurski i kredni vapnenci, dolomiti i karbonatne breče) prekrivenih karbonatima i klastitima paleogenske starosti (eocenski vapnenci, dolomiti, klastiti i lapori kao i oligocenski konglomerati, vapnenci i laporii) (Fiket i sur., 2016, Fiket i sur., 2018b, Fiket i sur., 2018c). Ovo područje karakteriziraju i brojna paleocenska i eocenska nalazišta boksita pronađenih na bazi klastičnih sedimenata gornjotrijaske starosti (Fiket i sur., 2018b). Na području Općine Jasenice nalazi se nekoliko vrsta tala zbog geološke podloge, klimatsko-vegetacijskih obilježja i antropogenih utjecaja. Prema pedološkoj karti Hrvatske, na širem području Općine kartirane su jedinice tla u kojoj je najzastupljenije smeđe tlo na vapnencu ili kalkokambisol. Osim smeđeg tla na vapnencu, nalaze se crvenica tipična i lesivirana te crnica vapnenačko dolomitna. Smeđe tlo na vapnencu i dolomitu (kalkokambisol) nastaje isključivo na tvrdim i čistim vapnencima ili dolomitima koji imaju manje od 1% nerastvorenog ostatka. Kao izvor mineralnog dijela tla lokalno se javlja i praškasti materijal eolskog podrijetla. Ovdje je još izražajnija činjenica okrštenosti

vapnenaca i velikog udjela skeleta (kamena i šljunka u profilu tla). U području krša kojem pripada Općina, prevladavaju plitka tla produbljena pukotinama koje se isprepliću do znatne dubine. Intenzitet okrštenosti vapnenca utječe na postotak skeleta (kamena) u tlu.

Na područje riječne doline u prosjeku padne oko 1.100 mm/god oborina godišnje (prema podacima Državnog hidrometeorološkog zavoda za razdoblje od 2002. do 2010. godine; za lokaciju mjerne postaje Zaton Obrovački) te zbog litoloških i strukturno-tektonskih osobina terena, gotovo sva oborina ponire u podzemlje. One vrlo brzo prodiru razgranatim pukotinskim sustavima kroz karbonatne stijene i otječu prema moru, gdje glavnina ovih voda izvire na priobalnim izvorima i vruljama relativno male izdašnosti.

Hidrogeološkim istraživanjima koja su provedena s ciljem definiranja visećih dijelova i erozijske baze korita rijeke Zrmanje, pokazala su da je znatan dio donjeg toka rijeke Zrmanje (nizvodno od ponora u Erveniku) iznad razina podzemnih krških voda, tj. da korito rijeke nije erozijska baza te da postoje uvjeti za vertikalno gubljenje vode, odnosno da su rijeke hidrogeološki „viseće“ (Fritz i Pavičić, 1982). Na desnoj obali rijeke Zrmanje povremeno izbijaju jaki krški izvori usporeni laporovitim glinama koje su sačuvane u dnu doline. Područje Općine odlikuje velik broj stalnih i površinskih bujičnih tokova kratkog toka koji se strmo spuštaju prema moru, a čije se slivno područje prostire na južnim padinama planinskog masiva Mošnica.²

2.1.2. Klimatske značajke područja Općine i obilježja flore i faune

Cjelokupno područje Zadarske županije, karakterizira jadranski tip mediteranske klime. Ljeta su vruća i suha, zime blage i vlažne, a insolacija velika. No, prirodni smještaj Općine Jasenice rezultirao je s dva klimatska podtipa. Obalno područje karakterizira submediteranska klimatska zona s dugim i toplim ljetima i blagim zimama, te nešto većim dnevnim i godišnjim kolebanjima temperatura. Sjeverni dio Općine karakterizira planinska klima s umjerenim ljetima i oštrim zimama.

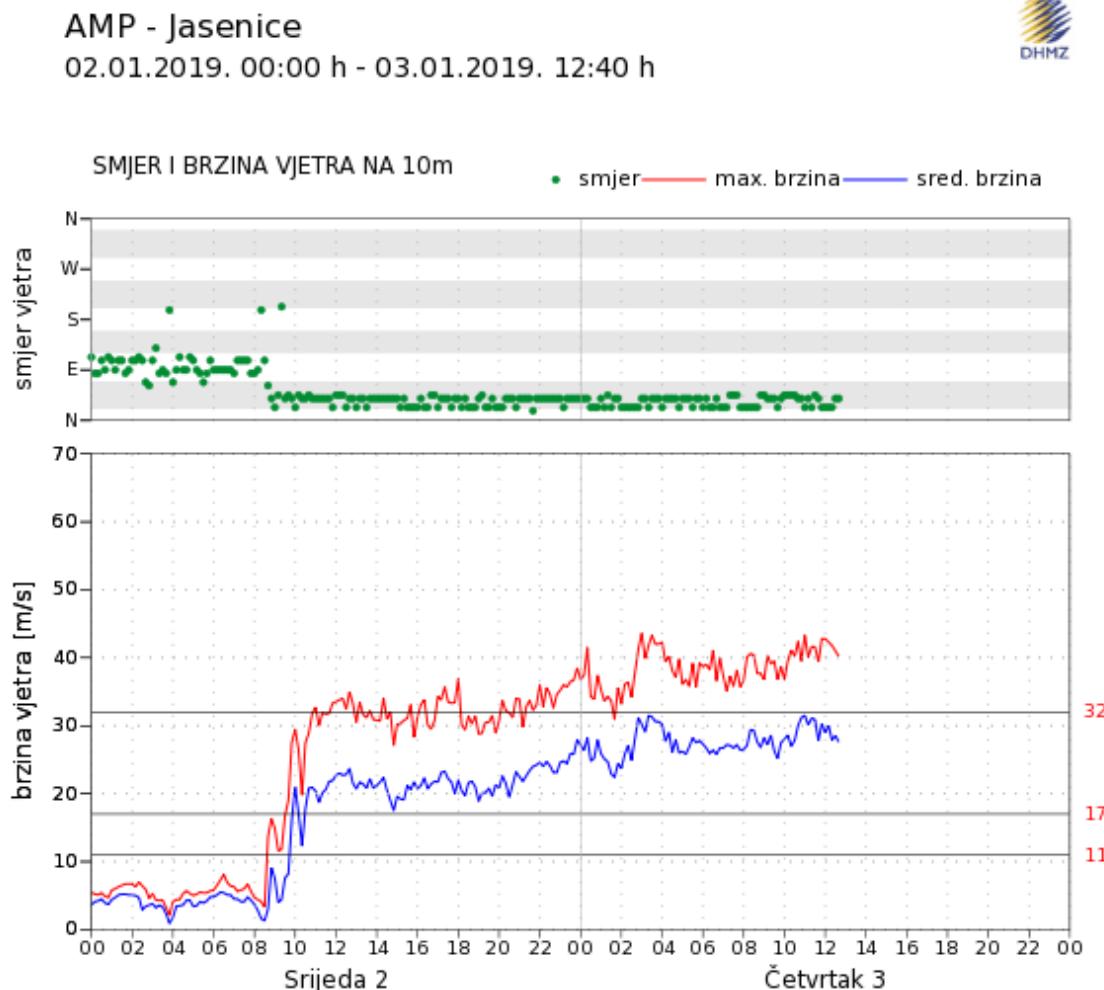
Najbliže klimatološke postaje u kojima se obavljaju mjerjenja su u Starigradu Paklenici te Gračacu, dok se u Zatonu Obrovačkom nalazi kišomjerna postaja. S obzirom na veću geografsku sličnost, podaci postaje Starigrad-Paklenica uzeti su kao relevantni za opis klime Općine Jasenice. U meteorološkoj postaji Starigrad Paklenica mjerena se bilježe od 1992. S obzirom na prva mjerena, najtoplji se pokazao mjesec kolovoz sa $27,2^{\circ}\text{C}$, a najhladniji mjesec veljača sa prosječnom temperaturom od $7,46^{\circ}\text{C}$. Broj sunčanih dana varira od 115 – 118, a broj oblačnih dana 84 – 90.

Najmanja količina oborina je na obali (oko 1200 mm), dok se s porastom visine naglo povećava i količina oborina pa tako na visinama iznad 900 m ona prelazi 2000 mm. Velebitski kanal ima blagotvoran učinak na klimatske prilike premda snažan sjeverni vjetar – bura, značajno snižava prosječne temperature.

² f Elaborat zaštite okoliša Ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš Izgradnja sunčanih elektrana SE LUŽINE snage 19,9 MW i SE RUPINE snage 19,9 MW na području Općine Jasenice, Zadarska županija

Za ovo područje karakteristični su udari bure od 150 km/h, što se uvelike reflektiralo i na biljni pokrov, poljoprivrednu djelatnost i ostale aktivnosti u zajednici; tipu izgradnje stambenih i gospodarskih objekata te razmještaju naselja i lučica. Tijekom ljetnih mjeseci za ovo područje karakterističan je vjetar maestral.

Slika 6. Smjer i brzina vjetra na automatskoj postaji Jasenice od 2. 1. u 0 h do 3. 1. u 12 h i 40 min,

Izvor DHMZ

Flora i fauna jedno su od mnogih bogatstava ovog područja, a naročito Velebit. Raznolikost flore ogleda se najprije u drveću (smreka, divlja trešnja, javor, divlja kruška, jela i mnogi drugi), grmolikim vrstama (borovnica, divlji šipak, drača i sl.), ljekovitom bilju (gospina trava, metvica, smilje) i endemskim vrstama (planinski stolisnik, zimzelena medvjedka, Runolist i drugi). Najznačajniji predstavnici faune ovoga područja su vuk, ris, divlja svinja, tetrijeb, djetlić, poskok, riđovka, srna, jelen, divokoza i smeđi medvjed.

2.1.2. SWOT analiza prirodnih resursa i okoliša

U nastavku su prikazane snage i slabosti te prilike i prijetnje aspekta prirodnih resursa i okoliša.

Tablica 3. SWOT analiza prirodnih resursa i okoliša

SNAGE	PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Područje povoljnih klimatskih uvjeta ✓ Stanište 1854 biljne vrste od čega 79 endema ✓ Veliki vodni potencijal ✓ Prepoznatljivost i vrijednost Parka prirode Velebit koji se nalazi na području Općine ✓ Rijeka Zrmanja ✓ Prisutnost autohtonog mediteranskog bilja ✓ Ekološki očuvani okoliš ✓ Krajobrazna raznolikost ✓ Očuvana prirodna staništa ✓ Bogatstvo Zaštićenih kulturnih dobara ✓ Područje Ekološke mreže NATURA 2000 (očuvanje zaštićenih vrsta ptica) ✓ Odličan geostrateški položaj (Novigradsko more, rijeka Zrmanja, obron Velebita, te blizina autoceste i zračne luke 	<ul style="list-style-type: none"> – Nedovoljno iskorištene prirodne i klimatske prednosti područja i energetski potencijal – Neadekvatna valorizacija i iskorištenost prostora – Degradacija područja očuvanja putem ljudskog utjecaja – Jaki udari bure 	
PRILOGE	PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Blizina NP Paklenica ✓ Park prirode Velebit ✓ Zaštita postojećih staništa i vrsta ✓ Iskorištenje prirodnih resursa u turističke svrhe ✓ Trend podizanja ekološke svijesti ✓ Staze Velebita 		<ul style="list-style-type: none"> – Elementarne nepogode – Zagodenje prirodnih resursa – Neadekvatan sustav praćenja stanja životinjskog svijeta na područjima očuvanja – Covid-19 velika je prijetnja svim gospodarskim granama, a posebno osjetljivom turističkom sektoru – Devastacija okoliša zbog pojačanog turističkog razvoja te intenzivne poljoprivrede uz neodgovarajuću izgrađenost sustava kanalizacije, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, te neučinkovitog sustava upravljanja otpadom

2.2. Sustavni kapaciteti Općine Jasenice

Sjedište Općinske uprave nalazi se na adresi Ulica Petra Zoranića 61, Jasenice kč.br. 5682, k.o. Jasenice. Općinska uprava sastoji se od Jedinstvenog upravnog odjela, a krajem 2020. godine u općinskoj upravi zaposleno je ukupno 8 djelatnika.

2.2.1. Imovina i (su)vlasnički udjeli

Općina Jasenice izradila je i javno objavila Strategiju upravljanja i raspolažanja imovinom u vlasništvu Općine Jasenice za razdoblje od 2019. do 2025. godine koja je donesena 03. ožujka 2020. godine .

Strategijom upravljanja i raspolažanja imovinom u vlasništvu Općine Jasenice za razdoblje od 2019. do 2025. godine definirani su srednjoročni ciljevi i smjernice

upravljanja imovinom uvažavajući pri tome gospodarske i razvojne interese Općine Jasenice. Planovi upravljanja imovinom u vlasništvu Općine Jasenice s druge strane, sadržavaju detaljnu analizu stanja i razrađene planirane aktivnosti u upravljanju pojedinim oblicima imovine u vlasništvu Općine Jasenice.

Imovinom u općinskom vlasništvu trenutačno upravlja Općina Jasenice, a upravna zgrada Općine nalazi se na k.č. 5682 ,k.o Jasenice, Zgrada – 428m², Površina – 1318 m².

Pojavni oblici imovine kojima Općina Jasenice raspolaže su sljedeći:

- ✓ poljoprivredno zemljište,
- ✓ građevinsko zemljište,
- ✓ šume i šumska zemljišta,
- ✓ poslovni prostori u vlasništvu Općine Jasenice,
- ✓ ceste,
- ✓ prihodi proračuna koji se ostvaruju na temelju naplaćivanja naknada za korištenje imovine,
- ✓ potraživanja Općine Jasenice prema fizičkim i pravnim osobama,
- ✓ ostali pojavnici oblici imovine u vlasništvu.

Tijekom 2020. godine, Općina Jasenice upravljala je poslovnim prostorima u svom vlasništvu na sljedeći način:

Tablica 4. Poslovni prostori u (su)vlasništvu Općine Jasenice i njihovi korisnici

Poslovni prostor Općinske uprave			
Korisnik poslovnog prostora/namjena	m ²	k.č./k.o.	
Poslovni prostor za potrebe rada općinske Uprave	Zgrada 428m ² , površina 1318m ²	5682,, n.i.k.o Jasenice	
Zakup poslovnog prostora			
Korisnik poslovnog prostora/namjena	k.č./k.o.	m ²	Početak zakupa
Dr. Pavle Mašina - Zgrada ambulante	5684	258	1.12.2006.
Prostori za povremeno korištenje			
Korisnik poslovnog prostora/namjena	m ²	k.č./k.o.	
Mrtvačnica – povremeno korištenje sukladno potrebama sprovoda	161	4023, k.o Jasenice	

Izvor: Općina Jasenice; Jedinstveni upravni odjel

Općina Jasenice u svom vlasništvu, kao dio portfelja nekretnina, ima poslovne prostore u kategorijama: poslovni prostor za potrebe rada općinske Uprave, poslovne prostore za povremeno korištenje i poslovne prostore namijenjene poslovanju drugih subjekata, a korisnici ovih prostora i način njihovim upravljanjem opisani su u prethodnoj tablici.

Tijekom proteklih godina Općina Jasenice zatražila je darovanje nekretnina od Ministarstva državne imovine, a radi se o česticama:

- kč.br. 5678/2 k.o. Jasenice, 544 m² -(dio zemljišta) -sa svrhom izgradnje športske dvorane;
- dio kč.br. 5871/1 k.o. Jasenice 243.000 m² -(dio zemljišta) u cilju proširenja građevinske zone,
- dio kč.br. 4219/2, k.o. Jasenice , 133.500 m² -(dio zemljišta) -zbog potencijalne izgradnje stambenih jedinica
- kč.br. 5675, k.o. Jasenice, 10.622 m²-(dio zemljišta)-za građevinsku zonu.

No, Općina nije dobila od Ministarstva državne imovine zatražene čestice.

Za ostalu imovinu u svom vlasništvu kao i nekretnine koje nisu u funkciji, a u svrhu njihovim učinkovitim upravljanjem prema načelu dobrog gospodara Općina će dosljedno poduzimati aktivnosti za njihovo stavljanje u funkciju prema utvrđenoj namjeni (davanje u zakup i drugo).

2.2.2. Proračun

Proračun je temeljni finansijski i pravni akt koji uključuje sve planirane prihode i primitke, te rashode i izdatke u proračunskoj godini (1. siječnja i završava 31. prosinca), odnosno može se okarakterizirati i kao plan finansijskih aktivnosti budući da mu je jedna od funkcija usmjeriti se na planove, prioritete i mjere kratkoročnih i dugoročnih ciljeva.

Zakonski okvir izrade i izvršenja proračuna Općine Jasenice čine sljedeći zakoni, uredbe i odluke:

- Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20),
- Zakon o proračunu (»Narodne novine«, broj 87/08, 136/12, 15/15),
- Zakon o financiranju jedinica lokalne uprave i samouprave (»Narodne novine«, broj 127/17, 138/20),
- Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 86/08, 61/11, 04/18, 112/19),
- Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 28/10),
- Zakon o komunalnom gospodarstvu (»Narodne novine«, broj 68/18, 110/18, 32/20),
- Zakon o koncesijama (»Narodne novine«, broj 69/17, 107/20),
- Zakon o cestama (»Narodne novine«, broj 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19),
- Zakon o javnoj nabavi (»Narodne novine«, broj 120/16),
- Zakon prostornom uređenju (»Narodne novine«, broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19),
- Zakon o vatrogastvu (»Narodne novine«, broj 125/19),
- Zakon o sustavu civilne zaštite (»Narodne novine«, broj 82/15, 118/18, 31/20, 20/21),
- Zakon o zaštiti na radu (»Narodne novine«, broj 71/14, 118/14, 154/14, 94/18, 96/18),
- Zakon o financiranju javnih potreba u kulturi (»Narodne novine«, broj 47/90, 27/93, 38/09),
- Zakon o športu (»Narodne novine«, broj 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15, 19/16, 98/19, 47/20, 77/20)
- Zakon o socijalnoj skrbi (»Narodne novine«, broj 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19, 64/20, 138/20),
- Zakon o Hrvatskom crvenom križu (»Narodne novine«, broj 71/10, 136/20),
- Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (»Narodne novine«, broj 17/19, 98/19),

- Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju (»Narodne novine«, broj 10/97, 107/07, 94/13, 98/19),
- Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (»Narodne novine«, broj 24/11, 61/11, 27/13, 02/14, 96/16, 70/17),
- Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (»Narodne novine«, broj 26/15),
- Odluka o ustrojstvu Jedinstvenog upravnog odjela Općine Jasenice (»Službeni glasnik Općine Jasenice«, broj 04/20),
- Odluka o koeficijentu za obračun plaća službenika i namještenika u Jedinstvenom upravnom odjelu Općine Jasenice (»Službeni glasnik Općine Jasenice«, broj 04/20).

Sukladno članku 16. Zakona o proračunu, proračun jedinica lokalne samouprave sastoji se, od općeg i posebnog dijela te plana razvojnih programa. Opći dio proračuna sastoji se od računa prihoda i rashoda i računa financiranja u kojem su prihodi i rashodi iskazani po ekonomskoj klasifikaciji. Posebni dio proračuna sadrži rashode i izdatke po organizacijskoj, programsкоj, funkcionskoj, ekonomskoj klasifikaciji te izvorima financiranja.

Stavka prihoda jedinica lokalne samouprave sastoji se od sljedećih vrsta prihoda: prihodi poslovanja, prihodi od prodaje nefinansijske imovine, Primici od finansijske imovine i zaduživanja i vlastiti izvor. Najveći udio u prihodima u tekućoj promatranoj godini imaju *Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu 11.531.200,00 kn*. Sljedeću po redu najveću stavku u prihodima imaju *Prihodi od poreza* planirani u iznosu od 4.569.000,00 kn. Treću najveću stavku u prihodima drže *Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada* u iznosu od 0 1.755.000,0 kn za tekuću promatranu godinu.

U narednoj tablici prikazano je kretanje ostvarenih prihoda i rashoda Općine Jasenice u razdoblju od 2017. – 2020. godine.

Tablica 5. Ostvareni prihodi i rashodi proračuna Općine Jasenice od 2017.-2020. godine

	2017.	2018.	2019.	2020.
UKUPNI PRIHODI	6.950.891,00	7.099.170,00	9.358.670,00	14.985.091,00
Prihodi poslovanja	6.872.701,00	6.862.171,00	7.122.037,00	12.798.360,00
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	78.190,00	236.999,00	2.236.633,00	2.186.731,00
UKUPNI RASHODI	7.708.060,00	7.124.060,00	7.982.325	20.451.096,00
Rashodi poslovanja	4.834.760,00	5.577.154,00	5.550.539,00	5.467.179,00
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.873.300,00	1.546.906,00	2.431.786,00	14.982.971,00

Izvor: Općina Jasenice

2.2.3. Fiskalni kapacitet

Fiskalni kapacitet podrazumijeva sposobnost JLS da svojim vlastitim proračunskim sredstvima financiraju proračunske rashode odnosno pružanje javnih usluga. Dakle, drugim riječima, fiskalni kapacitet predstavlja mogućnost JLS da na svom području prikupi prihode za financiranje javnih rashoda. Različitost kapaciteta između lokalnih jedinica proizlazi iz različitih poreznih osnovica što znači da jedinice većeg fiskalnog kapaciteta imaju mogućnost pružiti višu razinu javnih usluga mjereno po stanovniku. Dakle, iz nižeg poreznog opterećenja po stanovniku proizlazi i niži fiskalni kapacitet, što utječe i na nižu razinu zadovoljenja javnih potreba po stanovniku. Cilj svake JLS je dakle, težiti što višem fiskalnom kapacitetu. Kroz visok nivo transparentnosti lokalnog proračuna stvara se „pozitivna lokalna porezna klima“, odnosno omogućuje se učinkovitije trošenje javnih sredstava.

U okviru svog samoupravnog djelokruga Općina Jasenice ima prihode kojima slobodno raspolaže, a isti su: općinski porezi, prirez, naknade, doprinosi i pristojbe, u skladu sa zakonom i posebnim odlukama Općinskog vijeća, prihodi od stvari u vlasništvu Općine i imovinskih prava, prihodi od koncesija, novčane kazne i oduzeta imovinska korist za prekršaje koje propiše Općina u skladu sa zakonom; zatim udio u zajedničkim porezima sa ZŽ i RH, te dodatni udio u porezu na dohodak za decentralizirane funkcije prema posebnom zakonu, sredstva pomoći i dotacije RH predviđene u Državnom proračunu te drugi prihodi definirani zakonom.

Naredna slika prikazuje fiskalni kapacitet Općine Jasenice u razdoblju od 2014. – 2019. godine. Vidljivo je kako Općina ima ostvareni deficit u 2014., 2017. i 2018. godine, a 2015., 2016. i 2019. godine je ostvaren proračunski suficit.

Slika 7. Prikaz fiskalnog kapaciteta Općine Jasenice u razdoblju od 2014. – 2019. godine

		Jasenice - Zadarska											
ukupno u mil. kn	po stanovniku u kn	2014.		2015.		2016.		2017.		2018.		2019.	
		Ukupni prihod	7,85	11,94	9,66	6,95	7,10	9,36					
		Ukupni rashodi	9,64	10,78	8,96	7,71	7,12	7,98					
		Deficit/Suficit	-1,79	1,16	0,70	-0,76	-0,02	1,38					
		Direktan dug	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
		Ukupni prihodi	5.550,78	8.502,14	6.941,23	5.122,25	5.166,79	6.871,27					
		Ukupno rashodi	6.813,79	7.677,21	6.437,93	5.680,22	5.184,91	5.860,74					
		Deficit/Suficit	-1.263,01	824,93	503,31	-557,97	-18,11	1.010,53					
		Direktan dug	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					

Izvor: Institut za javne financije; Razina transparentnosti proračuna županija, gradova i općina

Tijekom 2019. godine prihodi Općine Jasenice bili su veći od ostvarenih rashoda za 14,70 % što znači da je tijekom 2019. godine Općina ostvarila viši fiskalni kapacitet.

Tablica 6. Prikaz proračunske transparentnosti Općine Jasenice s detaljnim podacima za 2019. godinu

Županija (ž); Grad (g); Općina (o)	Pripada županiji	Naziv JLS	Transparentnost proračuna						Broj stanovnika 2019.*	Ukupno (u mil. kuna)	Po stanovniku (u kuna ma)	Ukupno (u mil. kuna)2	Po stanovniku (u kuna ma)2	Ukupno (u mil. kuna)3	Po stanovniku (u kuna ma)3	Suficit ili deficit 2019.
			2021.	2020.	2019.	2018.	2017.	2016.								
0	ZŽ	Jasenice	5	4	5	4	3	0	1362	9,4	6.871	8,0	5.861	1,4	1.011	

Izvor: Institut za javne financije; Proračunska transparentnost županija, gradova i općina: studeni 2020. – travanj 2021.

Iz naredne slike vidljiva je razina transparentnosti proračuna Općine Jasenice kroz razdoblje od pet promatranih godina u kojima je najveća ocjena (5) dana za 2019. i 2021. godinu, kada su na web stranici Općine Jasenice javno objavljeni svi proračunski dokumenti koji uključuju: proračunski vodič za građane; prijedlog proračuna; polugodišnji izvještaj; izglasani proračun i godišnji izvještaj.

Slika 8. Slikovni prikaz transparentnosti proračuna Općine Jasenice za razdoblje od 2015. – 2020. godine

Zadarska - Jasenice

	Razina transparentnosti proračuna 2021.						
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Godišnji izvještaj	✓	✗	✗	✗	✓	✓	✓
Izglasani proračun	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓
Polugodišnji izvještaj	✗	✗	✗	✓	✓	✓	✓
Prijedlog proračuna	✗	✗	✓	✓	✓	✗	✓
Proračunski vodič	✗	✗	✓	✓	✓	✓	✓

Izvor: Institut za javne financije; Razina transparentnosti proračuna županija, gradova i općina

2.2.4. SWOT analiza sustavnih kapaciteta

U nastavku su prikazane snage i slabosti te prilike i prijetnje sustavnih kapaciteta Općina Jasenice.

Tablica 7. SWOT analiza sustavnih kapaciteta Općine

SNAGE SUSTAVNI KAPACITETI OPĆINE	SLABOSTI SUSTAVNI KAPACITETI OPĆINE
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Adekvatna organizacija općinske Uprave ✓ Kvalificiran radni kadar ✓ Portfelj nekretnina (poslovni prostori, građevinska i poljoprivredna zemljišta) 	<ul style="list-style-type: none"> – Pojedine nekretnine u „praznom hodu“ – Nije uspostavljena interna Evidencija imovine
PRILIKE SUSTAVNI KAPACITETI OPĆINE	PRIJETNJE SUSTAVNI KAPACITETI OPĆINE
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Katastarska izmjera ✓ Davanje poslovnih prostora u zakup ✓ Prodaja nekretnina u vlasništvu Općine ✓ Aktivacija ostale općinske imovine 	<ul style="list-style-type: none"> – Odlazak kvalificiranog kadra u inozemstvo – Nepovoljno tržište za kupnju/prodaju nekretnina

2.3. Demografske karakteristike

Demografske karakteristike podrazumijevaju parametre poput dobno-spolne strukture stanovništva, prirodnog kretanja stanovništva (natalitet, mortalitet i prirodni prirast) i prostornog kretanja stanovništva (migracije). No, analiza stanja proširit će se i na jednako važne pokazatelje ekonomske strukture stanovništva (aktivno stanovništvo, ekonomska iskorištenost radnog kontingenta, dobno-spolna struktura radnog kontingenta i obrazovna struktura). Potrebno je dakle, analizirati jesu li mjere populacijske politike uspješno implementirane na lokalnoj razini te koji su dosadašnji rezultati. Demografski trendovi predstavljaju ozbiljnu prijetnju lokalnom gospodarskom rastu i razvoju što se ujedno odražava i na cjelokupni gospodarski razvitak budući da demografske karakteristike pojedinih regija u globalu formiraju demografsku sliku cijele države.

2.3.1. Stanovništvo

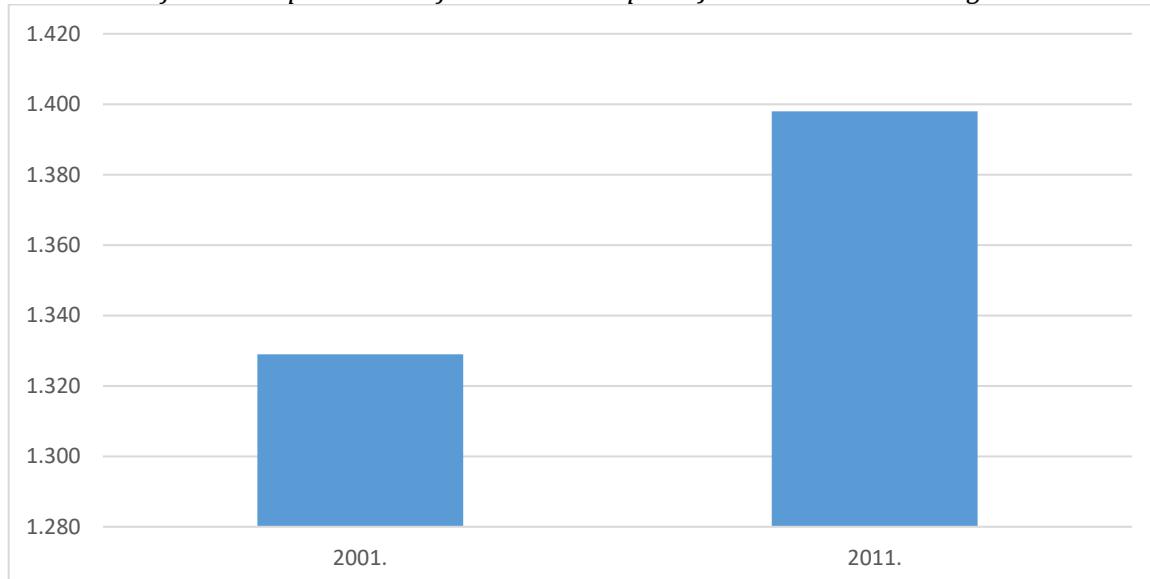
Prema posljednjem popisu stanovništva iz 2011. godine, Općina Jasenice imala je 1398 stanovnika, od čega u samim Jasenicama 1272. Broj stanovnika u Općini Jasenice predstavlja udio od 0,82% stanovnika koji žive u Zadarskoj županiji.

Tablica 8. Broj stanovnika u Općini Jasenice prema podacima popisa stanovništva iz 2011. godine

Općina	Broj stanovnika	
	2001.	2011.
Jasenice	1.329	1.398

Izvor: Državni zavod za statistiku

Grafikon 1. Usporedba broja stanovnika Općine Jasenice 2001. i 2011. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku

Usporedba popisa stanovnika iz 2001. i 2011. godine, koja je prikazana u prethodnoj tablici i grafikonu, ukazuje na povećanje broja stanovnika na području Općine

Jasenice za 69 stanovnika(4,93%). Površina Općine je 121,4 km², što rezultira vrlo niskom prosječnom gustoćom naseljenosti od 11,5 stanovnika po km², što je značajno manje od prosječne gustoće naseljenosti na nacionalnoj razini (75,7 stanovnika po km²).

U spolnoj strukturi stanovnika više je muškog stanovništva (50,51%) nego žena (49,49%). Udio mladog stanovništva, odnosno stanovništva do 0-29 godina u Općini je 34,72 %. Stanovništva u dobnoj skupini od 30-59 godina ima 40,98 %, a u dobnoj skupini od 60 i više ima 24,30 % iz čega proizlazi da Općina bilježi smanjenje udjela stanovnika starije životne dobi.

Tablica 9. Stanovništvo prema starosti i spolu Općine Jasenice, Popis 2011.

Općina	Spol	Ukupno	Starost (dobne skupine)					
			0-14	15-29	30-44	45-59	60-74	75 i više
Jasenice	sv.	1398	223	264	277	296	199	139
	m	706	110	137	142	166	95	56
	ž	692	113	127	135	130	104	83

Izvor: Državni zavod za statistiku

Tablica 10. Stanovništvo prema starosti i spolu Općine Jasenice

Prostorna jedinica	Spol	Ukupno	2001.						Radno sposobno stanovništvo	60 i više godina	65 i više godina	75 i više godina	Prosječna starost	Indeks starenja	Koeficijent starosti
			0 - 6 godina	0 - 14 godina	0 - 17 godina	0 - 19 godina	Žene u fertilnoj dobi	Svega (15 - 49 godina)							
Općina Jasenice	sv.	1.329	114	254	315	352	-	-	797	305	230	81	38,6	86,6	23,0
	m	674.	58	131	165	186	-	-	454	119	87	18	36,5	64,0	17,7
	ž	655	56	123	150	166	286	94	343	186	143	63	40,7	112,0	28,5
ZZ	sv.	162.045	13.313	29.496	35.988	40.476	-	-	101.242	34.790	25.430	9.219	38,9	86,0	21,6
	m	79.641	6.794.	15.079	18.384	20.719	-	-	53.676	14.896	10.442	3.145	37,5	71,9	18,8
	ž	82.404	6.519	14.417	17.604	19.757	38.088	10.896	47.566	19.894	14.988	6.074	40,2	100,7	24,3
RH	sv.	4.437.460	336.964	754.634	931.927	1.053.240	-	-	2.828.632	955.556	693.540	236.708	39,3	90,7	21,6
	m	2.135.900	172.455	386.167	476.777	538.843	-	-	1.475.860	385.775	265.108	72.765	37,5	71,6	18,1
	ž	2.301.560	164.509	368.467	455.150	514.397	1.080.121	295.723	1.352.772	569.781	428.432	163.943	41,0	110,8	24,9
Prostorna jedinica	Spol	Ukupno	2011.						Radno sposobno stanovništvo	60 i više godina	65 i više godina	75 i više godina	Prosječna starost	Indeks starenja	Koeficijent starosti
			0 - 6 godina	0 - 14 godina	0 - 17 godina	0 - 19 godina	Žene u fertilnoj dobi	Svega (15							

							- 49 godina)	20 - 29							
Općina Jasenice	sv.	1.398	84	223	280	310	-	-	913	338	262	139	41,8	109,0	24,2
	m	706	40	110	140	155	-	-	486	151	110	56	41,0	97,4	21,4
	ž	692	44	113	140	155	297	85	427	187	152	83	42,6	120,6	27,00
ZŽ	sv.	170.017	12.210	26.837.	32.949	36.932	-	-	111.652	43.340	31.528	14.300	41,9	117,4	25,5
	m	83.504	6.270	13.738	16.836	18.897	-	-	56.272	19.327	13.494	5.496	40,7	102,3	23,1
	ž	86.513	5.940	13.099	16.113	18.035	37.654	10.505	55.380	24.013	18.034	8.804	43,00	133,1	27,8
RH	sv.	4.284.889	296.204	652.428	797.855	896.605	-	-	2.873.828	1.031.373	758.633	344.230	41,7	115,0	24,1
	m	2.066.335	152.171	334.725	408.874	459.643	-	-	1.435.402	424.059	296.208	117.932	39,9	92,3	20,5
	ž	2.218.554	144.033	317.703	388.981	436.962	972.948	269.853	1.438.426	607.314	462.425	226.298	43,4	139,0	27,4

Izvor: Državni zavod za statistiku; Popis 2001.; Popis 2011.

Prema popisu stanovništva, kućanstava i stanova iz 2011. godine, prosječan broj članova kućanstva na području Općine prikazan je narednom tablicom. U Općini Jasenice prisutna je relativno povoljna dobna struktura stanovništva.

Tablica 11. Broj članova kućanstva na području Općine Jasenice prema podacima popisa stanovništva iz 2011. godine

Općina Jasenice	Ukupno	Broj članova kućanstava										Prosječan broj osoba u kućanstvu	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Broj kućanstava	483	127	124	69	79	37	28	12	4	1	1	1	2,89

Izvor: Državni zavod za statistiku

Prosječni broj osoba u kućanstvu, vidljiv iz prethodne tablice, iznosi 2,89. Najveći udio u ukupnom broju kućanstava čine kućanstva od 1 do 4 člana; što ukupno čini 82,609 %.

Tablica 12. Stanovništvo staro 15 i više godina prema aktivnosti u Općini Jasenice, Popis 2011.

Općina	Starost	Spol	Ukupno			Zaposleni	Nezaposleni	Ekonomski neaktivni			
			sv.	1175	391	118	666	359	101	95	111
Jasenice	>15 godina	sv.	596	223	65	308	198	1	45	64	
		m	579	168	53	356	161	100	50	47	
		ž									

Izvor: Državni zavod za statistiku

Aktivnost stanovništva (starog 15 i više godina) Općine Jasenica opisana je u tablici 12. Vidljivo je da je ukupno 1175 aktivnih stanovnika, od čega 391 zaposlenih, 118 nezaposlenih, 359 umirovljenika, 101 osoba koja se bavi obavezama u kućanstvu, 95 učenika ili studenta te 111 ostalih ekonomski neaktivnih osoba. Razlika između muškaraca i žena izraženija je u broju zaposlenih (223 muškaraca naspram 168 žena) te u broju osoba koje se bave obavezama u kućanstvu (1 muškarac naspram 100 žena). Zaposlenika ima 92 %, a od toga je bilo samozaposlenih oko 5 %. Stopa nezaposlenosti je 10%.

Nadalje, sukladno popisu stanovništva iz 2011. godine, podaci o stanovima za stalno stanovanje, stanovima koji se koriste povremeno i stanovima u kojima se samo obavlja djelatnost na području Općine prikazani su tablicom u nastavku.

Tablica 13. Stanovi i kuće prema načinu korištenja prema podacima popisa stanovništva iz 2011. godine

Ukupno		Stanovi za stalno stanovanje				Stanovi za povremeno korištenje		Stanovi za obavljanje djelatnosti	
		Ukupno	Nastanjeni	Privremeno nenašteni	Napušteni	Za odmor i rekreaciju	U vrijeme sezonskih rada u poljoprivredi	Iznajmljivanje turistima	Ostale djelatnosti
Jasenice	1.472	707	483	69	155	763	1	1	-
m²	106.465	53.371	38.710	5.259	9.402	52.894	80	120	-

Izvor: Državni zavod za statistiku

Na analiziranom području Općine Jasenice nalaze se 1472 stambene jedinice što predstavlja udio od 1,1 % sveukupnog broja stanova Zadarske županije. Stalno su naseljene 483 stambene jedinice, odnosno 32 %. Za odmor i rekreaciju koriste se 763 jedinice, stoga je u povremenom korištenju čak 52 % svih stambenih površina.

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine obrazovna struktura stanovništva u Općini ukazuje na udio stanovnika sa srednjoškolskim stupnjem obrazovanja koji je usporediv sa županijskim i nacionalnim prosjecima, te udio stanovnika s visokoškolskim stupnjem obrazovanja koji je manji od županijskog i nacionalnog prosjeka.(tablica 14)

Tablica 14. Obrazovna struktura Općine Jasenice

Pokazatelj	Općina Jasenice	Zadarska županija	RH
Udio stanovnika s nezavršenom osnovnom školom	20,2%	12,3%	9,5%
Udio stanovnika sa završenom osnovnom školom	20,0%	19,4%	21,3%
Udio stanovnika sa završenom srednjom školom	51,6%	53,1%	52,6%
Udio stanovnika sa završenom višom školom ili fakultetom	8,1%	14,8%	16,4%

Izvor: Državni zavod za statistiku

2.3.2. SWOT analiza demografskih karakteristika Općine

U nastavku su prikazane snage i slabosti te prilike i prijetnje demografskih karakteristika Općine Jasenice.

Tablica 15. SWOT analiza demografskih karakteristika Općine

SNAGE	DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE	SLABOSTI
✓ Demografski porast ✓ Povoljna dobra struktura stanovništva ✓ Smanjena stopa nezaposlenosti ✓ Entuzijazam mlađih za djelovanjem i osnivanjem obitelji na području Općine	– Nesiguran položaj žena na tržištu rada – Nedostatak kvalificiranog kadra – Problem zapošljavanja određenih skupina stanovništva	
PRILIKE	DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE	PRIJETNJE
✓ Poticajni programi zadržavanja i privlačenja stanovnika ✓ Stvaranje novih radnih mesta	– Rastući trend migracije – Nepovoljna demografska slika – Starenje stanovništva	

2.4. Gospodarstvo

Gospodarski razvitak ovoga područja uvjetovan je geografskim položajem, raspoloživim resursima, klimatskim obilježjima, tržišnim uvjetima i izgrađenošću infrastrukture.

Temelji razvijanja gospodarstva Općine Jasenice oslanjaju se na turizam i uslužne djelatnosti. Daljnji zahtjevi za gospodarstvo bit će postavljeni u smislu razvoja drugih grana koje su kompatibilne turizmu poput eko poljoprivrede, razvoja visokih tehnologija, ribarstva i sl., sve u cilju smanjivanja osjetljivosti cijelog gospodarstva koje ovisi samo o turizmu. Osim turizma, gospodarstvo je usmjereni na održivi razvoj, to se najbolje vidi na primjeru bivše tvornice glinice Jadran. Na toj lokaciji su sada obnovljivi izvori energije. Razvoj poslovnih zona omogućuje potporu razvoja malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva kao pokretačke snage lokalnog održivog gospodarskog razvoja.

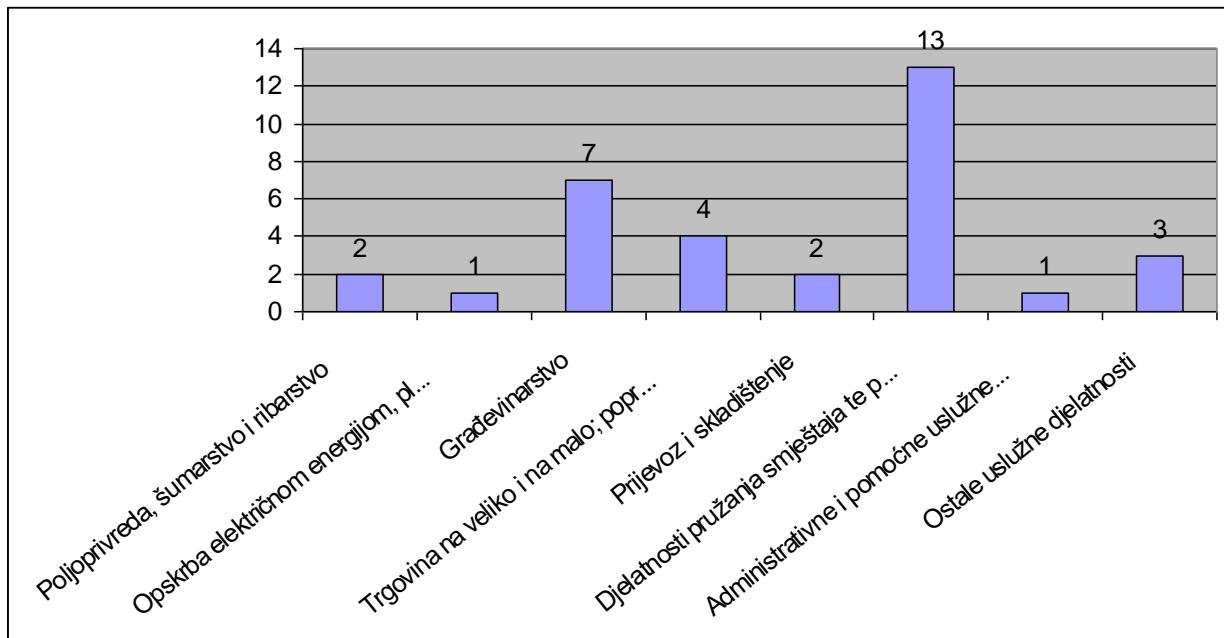
Na cijelom području Općine nije registriran ni jedan hotel ili hostel, kao ni objekti eko, ruralnog i planinskog turizama (planinarski domovi i sl.). S obzirom na takav nedostatak turističke izgradnje, Prostornim planom Općine Jasenice stvoreni su uvjeti za turističku djelatnost u vidu četiri ugostiteljsko-turističke zone ukupne površine 38.00 ha i 2000 smještajnih jedinica, koje su predviđene na prostorima osobite prirodne vrijednosti ili u njihovoј neposrednoj blizini. Stoga je posebno važno postići visok stupanj uređenja i zaštite okoliša prilikom izgradnje ovih zona. Prema PPPOU Jasenice, zaseoci Zelenikovac, Vučje Polje, Marune, Nekići i Doci Maričića definirani su kaopotencijalne lokacije seoskog turizma.

Na području Općine Jasenice djeluje ukupno osam pravnih subjekata koji broje četiri zaposlenika. Kroz period od 2011. do 2014. godine broj pravnih subjekata nije značajno varirao te se kretao između 7 i 11. Na području Općine Jasenice nema registriranih dioničkih društava, zadruga ni ostalih obveznika poreza na dobit. Svi analizirani subjekti s obzirom na veličinu spadaju u kategoriju mikro poduzeća.

Dana 15.7.2021. godine registrirana su 37 aktivna obrta od čega ih ukupno 27 djelatnost obavlja tokom cijele godine, a 10 ih je sezonskog karaktera. Ukupno 40 %

obrtnika s područja Općine Jasenice kao primarnu djelatnost navodi usluge pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, a slijede usluge u građevinarstvu te trgovina na malo i veliko; popravak motornih vozila i motocikala. Na području Jasenica nema registriranih poduzetnika.

Grafikon 2. Prikaz vrsta obrtništva u Općini Jasenice

Izvor: Ministarstvo poduzetništva i obrta

Iz prethodnog grafikona vidljivo je da prevladava djelatnost pružanja smještaja te pravljenja hrane(13 obrtnika). Građevinarstvom se bavi njih 7, trgovinom na veliko i malo, te popravkom motornih vozila i motocikla njih 4.

Vjetroelektrana, koja se nalazi na području bivše tvornice glinice Jadran, je druga po veličini u Hrvatskoj ,a proizvodi više od 10 % instaliranog kapaciteta energije vjetra u Hrvatskoj.

Općinsko vijeće Općine Jasenice 03.kolovoza 2015. godine donosi :

- Odluku o osnivanju Proizvodne zone Bravar (»Glasnik Općine Jasenice«, broj 5/15),
- Odluku o osnivanju Poslovne zone Dračevac - Vulića Dolac (»Glasnik Općine Jasenice«, broj 5/15),
- Odluku o osnivanju Poslovne zone Jelovac-Česmina (»Glasnik Općine Jasenice«, broj 5/15).

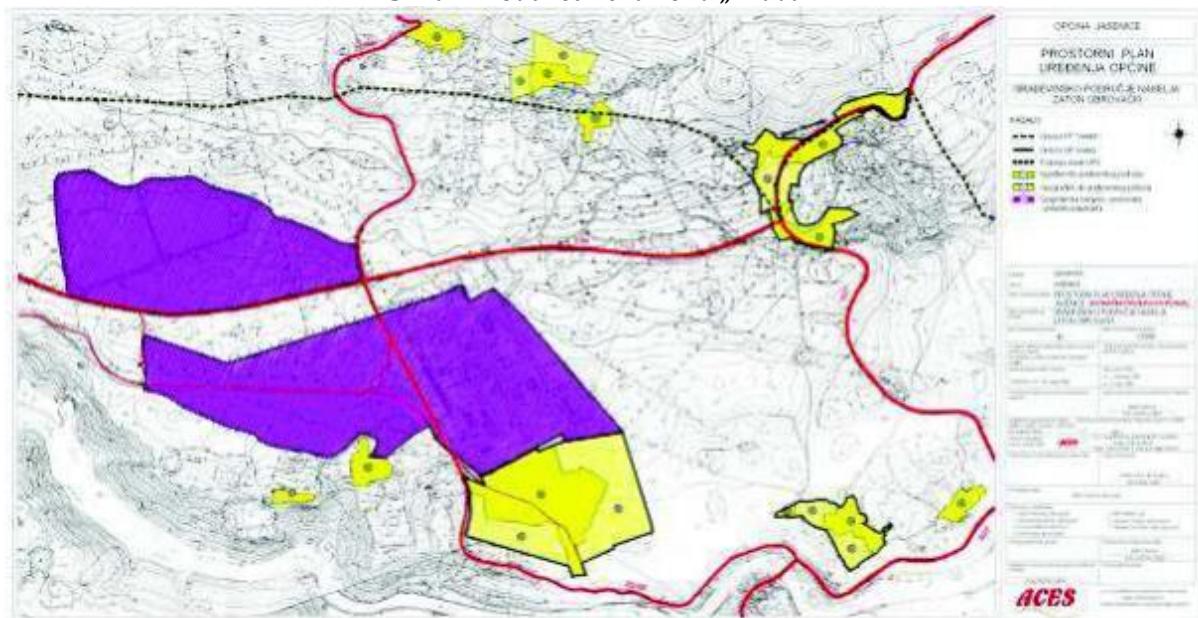
Namjera osnivanja Poduzetničkih zona jest poticanje razvoja poduzetništva kao pokretačke snage lokalnog održivog gospodarskog razvoja s ciljem povećanja broja gospodarskih subjekata na području Općine Jasenice i poboljšanja njihovih poslovnih rezultata, povećanje konkurentnosti poduzetnika, porast zaposlenosti, te povećanje udjela proizvodnje u ukupnom gospodarstvu Općine Jasenice.

Tablica 16. Popis katastarskih čestica Poduzetničke zone »Bravar«

Redni broj	Katastarska općina	Broj katastarske čestice
1	Zaton Obrovački	254/1
2	Zaton Obrovački	254/13
3	Zaton Obrovački	221/14
4	Zaton Obrovački	221/153
5	Zaton Obrovački	479/1
6	Zaton Obrovački	479/2
7	Zaton Obrovački	254/18
8	Zaton Obrovački	254/19
9	Zaton Obrovački	254/2
10	Zaton Obrovački	221/14
11	Zaton Obrovački	221/22
12	Zaton Obrovački	221/154

Proizvodno - gospodarska zona „Bravar“ nalazi se na području Općine Jasenice djelom na području naselja Jasenice, a djelom na području naselja Zaton Obrovački. Zona se nalazi na križanju državne ceste D54 i Ž5166. Površina Zone iznosi 160,70 ha³, a prema Prostornom planu uređenja Općine Jasenice nalazi se unutar namjene „proizvodne djelatnosti“. Namjena Proizvodno - gospodarske zone „Bravar“ je gospodarska, proizvodna, pretežno industrijska, dopuštena je izgradnja obnovljivih izvora energije.

Slika 9. Poduzetnička zona „Bravar“

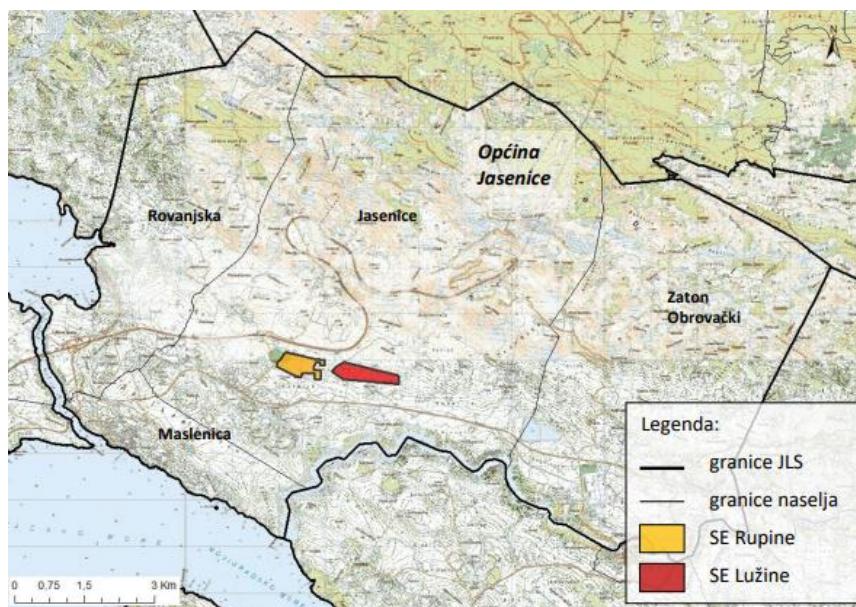
Poduzetnička zona „Bravar“; Izvor: PPUO Jasenice, 2006

Na području poduzetničke zone „Bravar“ planira se izgraditi sunčana elektrana Bravar. Planira se u dvije faze izgradnje, na ukupnoj površini od oko 37 ha i obuhvaća dvije površine – međusobno udaljene oko 480 m, koje se nalaze na području proizvodne zone Bravar, katastarska općina Zaton Obrovački. Namjena sunčane elektrane Bravar je

³ Prijedlogom Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja proizvodne zone Bravar,, površina zone je 196,06 ha.

proizvodnja električne energije direktnom pretvorbom energije Sunčevog zračenja i isporuka iste u elektroenergetsku mrežu, a godišnja proizvodnja se procjenjuje na oko 56 GWh. Kako se u blizini nalaze zaštićena prirodna područja, a sama Općina Jasenice orijentirana je na razvoj turizma, teži se na čistoj industriji da se ne bi naštetilo prirodnim vrijednostima.

Slika 10. Lokacija SE Lužine i SE Rupine

Izvor: DGU

Tablica 17. Popis katastarskih čestica Poduzetničke zone Dračevac –Vulića Dolac

Poduzetnička zona » Dračevac –Vulića Dolac «			
Redni broj	Katastarska općina	Broj katastarske čestice	Površina u m ²
1	Jasenice	758/401 privatno vlasništvo	/
2	Jasenice	758/630 privatno vlasništvo	/
3	Jasenice	4214 n.i.k.o. Jasenice	81 419
4	Jasenice	4209/1 n.i.k.o	58 190
5	Jasenice	806/2	/
6	Jasenice	809	/
7	Jasenice	810	/
8	Jasenice	1636/18	/

Proizvodna zona „Dračevac – Vulića Dolac“ nalazi se zapadno od naselja Jasenice, istočno od autoceste A1. Kroz zonu prolazi državna cesta D54. Površina Zone iznosi 20,18 ha , a prema Prostornom planu uređenja Općine Jasenice nalazi se unutar namjene „proizvodne djelatnosti“. Namjena Proizvodne zone „Dračevac- Vulića Dolac“ je gospodarska, proizvodna, pretežno industrijska. U proizvodnoj zoni moguće je graditi nove građevine za gospodarske, javne, komercijalne i športsko-rekreacijske sadržaje u sklopu primarne djelatnosti. Strukturi komercijalnih sadržaja trebaju pretežito činiti mali proizvodni pogoni i skladišta, a potom uredi, hoteli, servisi, studijski i izložbeni prostori

te zabavni programi (kompleksi kina, disco – klubova i sl.). U sklopu zone moguće je kao sekundarnu funkciju planirati ograničeni kapacitet selekcioniranog oblika stanovanje koje je namijenjeno praćenju primarnih funkcija.

Tablica 18. Popis katastarskih čestica Proizvodno – gospodarske zone "Jelovac Česmina"

Poduzetnička zona »"Jelovac Česmina«			
Redni broj	Katastarska općina	Broj katastarske čestice	Površina u m²
1	Jasenice	4020, k.o. Jasenice	31 060
2	Jasenice	5917 ,k.o. Jasenice	127 409

Proizvodno - gospodarska zona „Jelovac Česmina“ nalazi se jugoistočno od Masleničkog mosta. Sastoji se od dva dijela, koji se pružaju zapadno i istočno od državne ceste D8. Površina Zone iznosi 15,95 ha , a prema Prostornom planu uređenja Općine Jasenice nalazi se unutar namjene „proizvodne djelatnosti“. Namjena Proizvodno - gospodarske zone „Jelovac Česmina“ je gospodarska i proizvodna. U proizvodnoj zoni moguće je graditi nove građevine za gospodarske, javne, komercijalne i športsko-rekreacijske sadržaje u sklopu primarne djelatnosti. dozvoljava se izgradnja alternativnih izvora energije solarnih elektrana.

2.4.1. Turizam

Općina Jasenice krenula je s razvojem turizma nakon završetka Domovinskog rata i sve do danas prati ga trend rasta dolazaka i noćenja stranih gostiju. Tako je npr. u 2015. godini Općinu Jasenice posjetilo 3366 domaćih i 8465 stranih gostiju. Ukupno je ostvareno 116 653 noćenja, od čega je 62 % stranih gostiju, a do početka 2020. Godine ostvareno je 60 posto prošlogodišnjeg broja dolaska i 62,5 posto noćenja. U periodu od 15.7. do 15.8.2020. godine ostvareno je preko 70 posto turističkog prometa u odnosu na 2019. Godinu.

Općina Jasenica je manje poznata turistička destinacija koja svoju turističku baštinu temelji na bogatim prirodnim potencijalima klime i krajolika, nacionalnim parkovima i parkovima prirode. Blizu je grada Zadra, auto cesta Zagreb-Split prolazi u neposrednoj blizini. Posjeduje kvalitetan smještaj i sve je više tražena turistička destinacija.

Turistički pokazatelji Općine Jasenica bilježe pozitivne i rastuće trendove. Turistička politika i njezino provođenje jedna su od temeljnih zadaća gospodarstvenika i nositelja ekonomске politike u Općini Jasenica zbog velikog gospodarskog značenja turizma i turističke potrošnje na ukupno gospodarstvo Općine.

Tablica 19.Broj turističkih dolazaka i noćenja u 2016., 2017., 2018., 2019.I 2020. godini u Općini Jasenice

Godina	Dolasci			Noćenja		
	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani
2016.	9102	837	8.265	76.657	6.116	70.541
2017.	11.685	1.113	10.572	94.026	7.799	86.227
2018.	12.450	1.243	11.207	97.748	8.759	88.989
2019.	13.718	1.577	12.141	102.952	10.342	92.610
2020.	9.934	2.910	7.024	127.530	65.691	61.839

Izvor: Državni zavod za statistiku

Vidljiv je porast broja dolazaka iz godine u godinu. Tako je 2016. godine bilo 9.102 dolaska, a 2019. 13.718. Ako se pogledaju dolasci domaćih i stranih turista, strani prevladavaju svih godina. Prema broju noćenja, opet prevladavaju strani turisti u odnosu na domaće. Broj noćenja gledajući ukupno i prema vrstama gostiju se kontinuirano povećava. Broj domaćih se povećao sa 6.116 2016. godine na 19.342 2019. godine, dok se broj stranih povećao sa 70.541 2016. godine na 92.610 2019. godine.

U strukturi gostiju prema zemlji podrijetla dominiraju Nijemci (4 118 dolazaka u 2018. godini), Poljaci (1 647 dolazaka u 2018. godini) i Česi (1 068 dolazaka u 2018. godini).

U Općini Jasenice postoji i radi turistička zajednica Jasenice. Turistička zajednica Općine Jasenice neprofitna je organizacija koja se nalazi u sustavu turističkih zajednica i hijerarhijski na državnoj razini.

Sva proračunska sredstva koriste se za funkcioniranje ureda, razne programske aktivnosti, manifestacije, edukacije, tiskane materijale, obilježavanje staza, znamenitosti i ostalo. TZ Općine Jasenice osim osmišljavanja i realiziranja manifestacija zbog kojih se dolazi u Jasenice, izvršava i druge zadaće sukladno programu i svojim mogućnostima. Za raznolikost sadržaja, poticanje razvoja, unapređenje postojećih i razvoj novih turističkih proizvoda, važna je suradnja s Turističkom zajednicom, kao i članstvo u Lokalnoj akcijskoj grupi (LAG) Bura.

Glavne zadaće LAG-a su uspostavljanje komunikacije i sinergije svih elemenata društva u svrhu građenja lokalnih kapaciteta za upravljanje, valorizaciju ekonomskih potencijala i razvijanje novih vrijednosti. LAG je osnovan kao organizacija civilnog društva i predstavlja partnerstvo između lokalnih samouprava, poduzetnika i civilnog društva područja kojeg obuhvaća u svrhu održivog razvoja. LAG Bura pokriva područje devet jedinica lokalne samouprave (JLS): Grad Obrovac i Općine Jasenice, Novigrad, Poličnik, Posedarje, Ražanac, Starigrad, Vrsi i Zemunik Donji.

Prihodi TZ su slijedeći: Boravišna pristojba plaća se temeljem čl. 65. Zakona o turističkim zajednicama, a u skladu sa Zakonom o boravišnoj pristojbi. Raspodjela bruto sredstava od boravišne pristojbe: od ukupno uplaćenih sredstava boravišne pristojbe izdvaja se 1% na račun Hrvatskog Crvenog križa i 2,5% na poseban račun Hrvatske turističke zajednice i koristi se namjenski za potpore turističkim zajednicama na turistički nerazvijenim područjima; preostala sredstva dostavljaju se korisnicima prema sljedećem rasporedu: 65% sredstava Turističkoj zajednici Općine Jasenice, 10% sredstava Turističkoj zajednici Zadarske županije i 25% sredstava Hrvatskoj turističkoj zajednici. Turistička članarina plaća se temeljem čl. 65. Zakona o turističkim zajednicama, a u skladu sa Zakonom o članarinama u turističkim zajednicama. Turistički promet, sukladno povećanju broja dolazaka i noćenja koji su su stalnom porastu također je u porastu. U nastavku su prikazane snage i slabosti te prilike i prijetnje razvoja gospodarstva i turizma uočene prilikom izrade analize stanja.

Tablica 20. SWOT analiza gospodarstva i turizma

SNAGE	TURIZAM	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Odlična povezanost cestovnom mrežom s većim gospodarskim središtema u Republici Hrvatskoj: <ul style="list-style-type: none"> ○ Zadar ○ Split ○ Zagreb ○ Rijeka ✓ Stalnost povećanja broja smještajnih kapaciteta ✓ Blizina zračne luke ✓ Pogodna klima(submediteranska) ✓ Čisto more ✓ Špilje(Modrič) ✓ Uređene šetnice ✓ Biciklističke staze 		<ul style="list-style-type: none"> - Nepostojanje javnog pomorskog prijevoza - Nedostatak dodatnih sadržaja - Nedefinirana ponuda - Neiskustvo stanovništva u ruralnom turizmu - Nepostojanje sustava standarda kvalitete - Brojne birokratske prepreke (posebno vezano za otvaranje ugostiteljskih, turističkih ili smještajnih sadržaja na OPG-u) - Nesređene zemljische knjige i vlasnički odnosi - Manjkavost ponude smještajnih kapaciteta - Nedovoljna razina stručnosti i iskustva iznajmljivača potrebna za prijave na fondove (EU, Ministarstva, Županija, JLS) - Nepostojanje adekvatnog turističkog info ureda

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Projekti ciklo turizma koji se realiziraju na području Jasenica-Zadar Bike Magic ✓ Netaknuta priroda i prirodne ljepote ✓ Bogata materijalna i nematerijalna kulturna baština ✓ Rodna kuća Luke Modrića ✓ Gostoljubivi i vrijedni ljudi ✓ Eno-gastro i kulturno manifestacije s turističkim potencijalnom ✓ Majstorska cesta ✓ Staze Velebita ✓ Smaragdno zelena rijeka Zrmanja ✓ Tulove grede ✓ Maslenički most ✓ Filmska lokacija-Winnetou ✓ Aktivne lovačke udruge koje najčešće održavaju brojne planinarske staze ✓ TZD Jasenice i LAG BURA ✓ Završeno razminiranje-područje sigurno od mina 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljan broj specijaliziranih udruga koje su svojim aktivnostima u cijelosti ili dijelom naslonjene na turizam, vodiča i sl.
PRIЛИKE TURIZAM	PRIЈЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Blizina luke Zadar ✓ Izgradnja Šumske ceste Maslenica – Jasenice ✓ U planu je izgradnja Medene kuće-planinska kuća, a s ovim projektom uspostavila bi se i oznaka Planinski proizvod ✓ Tipske velebitske kuće ✓ Izgradnja šetnice u Maslenici ✓ Uređenje obalne prometnice u Rovanskoj, te uređenje plaža ✓ U planu izgradnja posjetiteljskog centra u Podpragu-interpretacijsko-edukacijsko mjesto, te ugostiteljsko-turističko ✓ U vrijeme Covid-19 povećala se potražnja za mirnijim destinacijama u prirodi, izvan zona masovnog turizma ✓ Zadar, obližnja važna turistička destinacija sve je više u potrazi za dodatnim obližnjim sadržajima koje može ponuditi svojim gostima ✓ Nastavlja se trend rasta i razvoja ruralnog turizma u Dalmaciji ✓ Povećanje interesa gostiju za domaću eno gastronomiju, i neposredan personaliziran pristup, gosti žele neposrednim doživljaj života lokalaca, upoznati se s procesima proizvodnje i kušati domaće proizvode ✓ Web platforma ✓ Katastarska izmjera Općine ✓ Novo proračunsko razdoblje Europske Unije ✓ Dostupni fondovi Europske unije, nacionalni i regionalni fondovi 	<ul style="list-style-type: none"> - Covid-19 velika je prijetnja svim gospodarskim granama, a posebno osjetljivom turističkom sektoru - Iseljavanje (depopulacija), posebno u obližnje centre Zadar, Split, ali i u Zagreb - Nedostatak kontinuiteta i nestalnost i u određivanju strateških turističkih projekata - Manjkava eno-gastro ponuda - Klimatske promjene koje mogu nepovoljno utjecati na poljoprivredu i turizam

2.4.2. Poljoprivreda

Općinu Jasenice prostorno karakterizira krški tip na području Južnog Velebita, sa niskim raslinjem, čiji rast, između ostalog, sprječava bura i oskudica vode. Na višim predjelima Velebita nalaze se plodnija područja koja uglavnom služe kao pašnjaci, a ujedno i zadovoljavaju poljoprivredne potrebe domaćeg stanovništva. Šumska površina Općine Jasenice obuhvaća 10.427,18 ha (85,86% teritorija) s ukupnom drvnom zalihom do 44.800 m³.

Sukladno podacima iz Popisa poljoprivrede 2003. godine, od ukupne površine Općine Jasenice (121,44 km²), na raspoložive površine poljoprivrednog zemljišta otpada 4,4183 km², odnosno 3,63 %. Za poljoprivrednu proizvodnju koristi se 4,0844 km², što je 92,06 % od ukupno raspoložive površine poljoprivrednog zemljišta, odnosno 3,36 % od ukupne površine Općine. Promatrana su i poljoprivredna kućanstva koja koriste poljoprivredna zemljišta prema kategorijama zemljišta, a pregled strukture vidljiv je u narednoj tablici:

Tablica 21. Pregled poljoprivrednih kućanstava prema kategorijama zemljišta (ha)

Kategorije	Broj
S ukupno korištenim poljoprivrednim zemljištem	408,44
S oranicama i vrtovima	18,8
S povrtnjacima	0,93
S livadama	134,36
S pašnjacima	246,37
S voćnjacima, ukupno	7,72
S vinogradima, ukupno	0,26
S rasadnicima i košaračkom vrbom	/
Ostalo zemljište (neobrađeno poljo.zem. i šumsko zem.) ha	27,13

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis poljoprivrede 2003.

Iz prethodne tablice zaključuje se da najveći dio poljoprivredne površine na području Općine Jasenice pripada pašnjacima s 246,37 ha, odnosno 60,32 % i livadama sa 134,36 ha, odnosno 32,89 %. Na dan 31.12.2020. godine, na području Općine Jasenice ukupno su registrirana 104 obiteljska poljoprivredna gospodarstava.

Tablica 22. Dobna struktura vlasnika OPG-ova na području Općine Jasenice

<40	41-45	46-50	51-55	56-60	61-64	>65
19	8	7	9	6	12	39

Izvor: Upisnik poljoprivrednika, <https://www.aprrr.hr/upisnik-poljoprivrednika/>

Dobna struktura nositelja poljoprivrednih gospodarstva s područja Općine Jasenice je pokazala da je čak 39 % nositelja starije od 65 godina, dok je samo 19% nositelja mlađe od 40 godina. Ovo predstavlja negativnu statistiku za razvoj poljoprivrede na ovome području. Promatrane su i površine korištenih oranica i vrtova, a pregled strukture vidljiv je u narednoj tablici:

Tablica 23 Površina korištenih oranica i vrtova (

Kategorije	ha
Ukupno korištene oranice i vrtovi	18,80
Žitarice	5,26
Krumpir	5,5
Mahunasto povrće za suho zrno	0,46
Uljano sjemenje i plodovi	0,01
Krmno bilje	5,71
Duhan	/
Šećerna repa	/

Izvor: Državni zavod za statistiku

Najviše se uzgaja maslina, krumpir ,smokve i smilje. Manje od jednog hektara poljoprivrednog zemljišta registrirano je kao voćnjak i mješoviti trajni nasad. Ekološki krški pašnjak i livade te proizvodnju smilja registrirali su po jedno poljoprivredno gospodarstvo, dok ekološku proizvodnju masline navode dva poljoprivredna gospodarstva s područja Općine Jasenice. Na cijelom području Općine Jasenice nije registriran ni jedan vinograd, rasadnik ili staklenička proizvodnja. Ograničavajući čimbenik za poljoprivrednu proizvodnju svakako je snažan sjeverni vjetar – bura, što se posebno odnosi na uzgoj voćaka.

Tablica 24.Broj poljoprivrednih kućanstava prema vrstama voćnih stabala

Kategorije	Broj kućanstava
Sa šljivama	41
S jabukama	11
S kruškama	8
S trešnjama	29
S višnjama	4
S breskvama i nektarinama	5
Sa smokvama	117
S orasima	59
S bademima	104
S maslinama	70

S obzirom na geografski smještaj Općine Jasenice, kao i na to da je nedostatak plodne zemlje uz oštре bure diktirao poljoprivredne djelatnosti, orijentiranost je na stočarsku proizvodnju, u kojoj je najznačajniji uzgoj koza i ovaca. Razvoju ovčarstva i kozarstva pogoduju raspoloživi pašnjaci i prirodno oblikovani tereni za ispašu.

Na području Općine Jasenice djeluje i Lovačko društvo „Kamenjarka“ iz Obrovaca čiji je zadatak uređivanje i čuvanje lovišta, prihranjivanje i čuvanje divljači u lovištu, čime se fond divljači progresivno povećava iz godine u godinu, te dva lovišta; Zrmanja i Sveti Brdo. Broj lovišta Zrmanja je XIII/128 . Proteže se na 4698,00ha površine. Ovlaštenik prava lova je LU KAMENJARKA Obrovac. Glavne vrste divljači za izlov su: zec obični, fazan-gnjetlovi, jarebica kamenjarka-grivna.

Broj lovišta Sveti Brdo je XIII/29. proteže se na 14545,00ha površine. Ovlaštenik prava lova je RAČIĆ d.o.o. Glavne vrste divljači su: srna obična, divlja svinja, smeđi medvjed, jarebica kamenjarka-grivna.

Slika 11. Lovišta Zadarske županije, 29- Sveti Brdo, 128-Zrmanja

Izvor: Lovački savez Zadarske županije

Najznačajnije karakteristike gospodarske djelatnosti Općine Jasenice svode se na sljedeće:

Tablica 25. Karakteristike gospodarske djelatnosti Općine Jasenice

POLJOPRIVREDA	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Najviše se uzgaja maslina, te krumpiri ✓ Uzgoj u kućnim vrtovima
TURIZAM	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pješčane plaže i čisto more ✓ Kupališni turizam ✓ Avanturistički turizam ✓ Filmska lokacija ✓ Očuvanje i promicanje kulturne baštine kroz različite manifestacije
STOČARSTVO	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ovčarstvo i kozarstvo ✓ 274,55 ha krških pašnjaka ✓ Prirodno oblikovan teren za ispašu
LOVSTVO	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 2 lovišta: Sveti Brdo i Zrmanja <p>Glavne vrste divljači: jelen obični, srna obična, svinja divlja, divokoza, smeđi medvjed, zec obični, jarebica kamenjarka, trčka skvržuja</p>
PČELARSTVO	<ul style="list-style-type: none"> Hobi proizvodnja Nije toliko zastupljeno, unatoč postojanju dugogodišnje tradicije zbog nedostataka uvjeta sukladno HACCP sustavu. Projekt „Centar planinskog proizvoda“ - Centar bi trebao postati i središte pčelarskog interesa
RIBARSTVO I MARIKULTURA	<ul style="list-style-type: none"> Unatoč Novigradskom moru ne vrši se ribolov. ✓ Odličan razvojni potencijal na teritoriju Općine Jasenice ✓ LAGUR Tri mora ✓ Dio akvatorija Novigradskog mora uz obalu Općine Jasenice je označen kao „područje pogodno za život i rast školjkaša“
INDUSTRIJA	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Proizvodna zona Bravar ✓ Planirana SE Bravar-obnovljivi izvori energije ✓ Vjetroelektrana-5 turbina ukupne snage 10MW

2.4.3. SWOT analiza gospodarstva

U nastavku su prikazane snage i slabosti te prilike i prijetnje razvoja gospodarskog aspekta Općine Jasenice.

Tablica 26. SWOT analiza gospodarstva

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Postojanje i funkcionalnost Gospodarske zone ✓ Trend pada nezaposlenosti ✓ Razvoj poduzetništva ✓ Tradicija pčelarstva, stočarstva ✓ Raspoloživost pašnjaka ✓ Dio akvatorija Novigradskog mora uz obalu Općine Jasenice označeno kao područje pogodno za život i rast školjkaša-povoljni uvjeti za marikulturu ✓ TZD Jasenice ✓ Preko državnih cesta: D 8 (Jadranska turistička cesta) i D 54 Općina se izravno priključuje na autocestu A 1 na čvorištu "Maslenica. ✓ Područje očišćeno od mina ✓ Povoljno kretanje većeg broja finansijskih i nefinansijskih pokazatelja uspješnosti gospodarstva promatranog područja ✓ Provedbe projekata sufinanciranih od strane nacionalnih, EU i ostalih programa 	<ul style="list-style-type: none"> – Usitnjenost poljoprivrednog zemljišta – Zastarjela poljoprivredna oprema – Nepovoljna dobna struktura nosioca OPG-ova – Siromašno tlo-zaostale sirovine i otpad u okolišu uzrokovali krajolik bez vegetacije jer su vjetar i kiša raznijeli aerosole i čestice – Jaka bura – Nepostojanje hotelskog smještaja – Nepostojanje infrastrukture za skladištenje, obradu i trgovinu poljoprivrednim proizvodima – Slaba povezanost javnim prijevozom sa Zadrom – Rascjepkanost poljoprivrednog zemljišta, neusklađenost stanja u zemljишnim knjigama sa stanjem u katastru i na terenu
GOSPODARSTVO	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> ✓ U planu je izgradnja tipskih velebitskih kuća-5 tipskih građevina za povremeno stanovanje, te izgradnja posjetiteljskog centra na Potpragu u suradnji s Parkom prirode Velebit ✓ Centar planinskog proizvoda-ujedno i uspostava nove oznake „Planinski proizvod“ ✓ Članstvo Flag 3 mora ✓ Članstvo Lag Bura ✓ Uzgoj aromatičnog i ljekovitog bilja ✓ Razvoj suvremene i konkurentne poljoprivredne proizvodnje ✓ Poticanje umrežavanja poljoprivrednika ✓ Rastuća globalna potražnja za ekološkim (zdravim) i tradicionalnim proizvodima ✓ Trend razvoja ruralnog turizma i porast dolazaka i noćenja turista na području zadarske unutrašnjosti ✓ Razvoj održivog turizma kroz gospodarska domaćinstva i ✓ Potencijal za poboljšanje kvalitete i tržišne prepoznatljivosti turističkih proizvoda ✓ Potencijal za razvoj poduzetništva u sektoru turizma i ugostiteljstva (gostoljubivost domaćina) ✓ Potencijal za razvoj gastronomске ponude destinacije 	<ul style="list-style-type: none"> – Nepovoljni institucionalni okvir – Izražena sezonalnost gospodarskih aktivnosti – Nedostatak specijaliziranih usluga – Daljnji utjecaj globalne gospodarske krize – Odjlev mozgova – Iseljavanje (depopulacija), posebno u obližnje centre – Prirodne katastrofe – Pojava novih turističkih destinacija – Nedostatak kontinuiteta i nestalnost i u određivanju strateških turističkih projekata – Manjkava eno-gastro ponuda

✓ Novi moderniji načini brendiranja i promocije gospodarskih proizvoda i turističkih potencijala- ✓ Tendencija daljnog rasta razvoja pčelarstva ✓ Razvoj ruralnog turizma u sklopu poljoprivrednih gospodarstava	

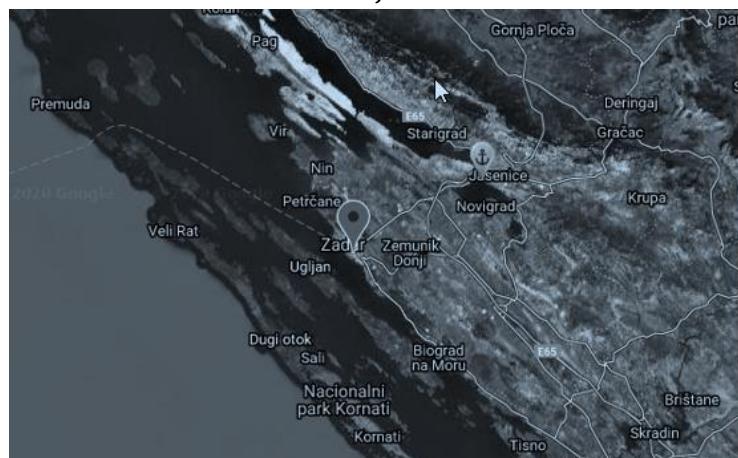
2.5. Infrastrukturna obilježja

Infrastruktura predstavlja skup izgrađenih objekata i opreme koja osigurava socijalno, političko, ekonomsko i komunikacijsko funkcioniranje društva u cjelini. Njena osnovna funkcija ogleda se u olakšavanju proizvodnje dobara i pružanja usluga te distribucije gotovih proizvoda.

2.5.1. Prometna infrastruktura

Najvažnija cestovna infrastruktura za ovo područje je Autocesta A1 (Dalmatina). Najблиži ulaz na A1 nalazi se na udaljenosti 5,5 km od Općinskog središta na ulazu Maslenica u naselju Rovanjska. Prometna infrastruktura omogućava odličnu prometnu povezanost Općine Jasenice sa većim gospodarskim središtema u Republici Hrvatskoj; Zadrom(udaljena 34,2 km), Splitom (udaljena oko 161 km), Zagrebom (udaljena oko 261 km) i Rijekom (udaljena 278 km).

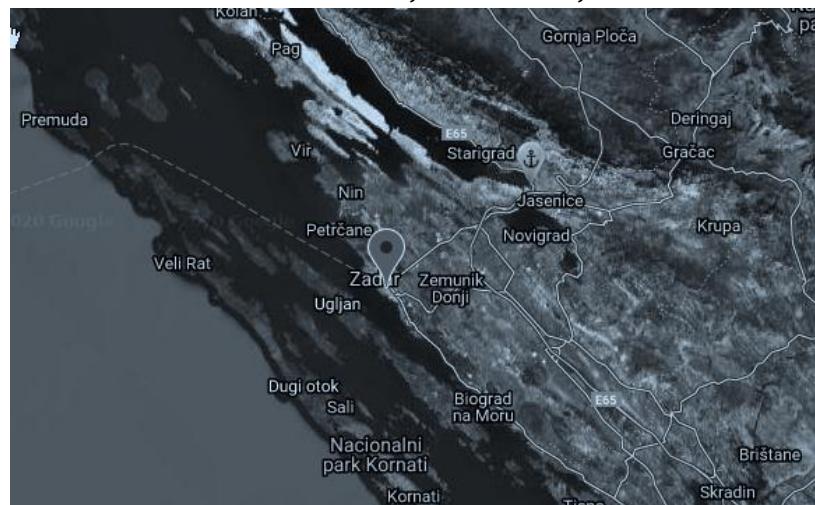
Slika 12. Položaj luke Maslenica

Izvor: Županijska lučka uprava Zadar

Luka Maslenica ima operativni dio luke koji se nalazi na operativnom gatu dužine 38 m. Ostali dio luke Maslenica namijenjen je komunalnom vezu. Na temelju članka 32. Statuta Općine Jasenice (»Glasnik Općine Jasenice«, broj 1/13 i 2/13) Općinsko vijeće Općine Jasenice, na svojoj 19. sjednici, održanoj dana 10. prosinca 2015. godine, donosi Odluku o udruživanju u lokalnu akcijsku grupu u ribarstvu „TRI MORA“ (»Glasnik Općine Jasenice«, broj 7/15). Osnovna djelatnost udruge jest priprema strateških dokumenata vezanih za ribarstvo, marikulturu, preradu i marketing ribljih proizvoda, održivi razvoj područja i zajednica koji ovise o ribarstvu, jačanje kapaciteta zapošljavanja, poticanja zapošljavanja i povećanja broja radnih mjesta, razvoj ribarstva, marikulture i komercijalno kopnenog ribarstva, te ostalih djelatnosti određenih statutom.

Slika 13. Položaj luke Rovanska

Izvor: Županijska lučka uprava Zadar

Luka Rovanska / lučki bazen Modrič u cijelosti je namijenjena komunalnom vezu. Pomorski promet Općine Jasenice temelji se na razvoju luke Maslenica i luke Rovanska kao osnovnih punktova nautičkog turizma. Najbliža zračna luka je Zadar – Zemunik. Od Općine Jasenice udaljena je 44,7 kilometara.

➤ *Cestovni promet*

Preko državnih cesta: D8 (Jadranska turistička cesta) i D54 Općina se izravno priključuje na autocestu A1 na čvorištu Maslenica. To je ujedno najznačajniji prometni pravac koji prolazi ovim područjem. Zapadnim rubom Općine prolazi državna cesta D8 (Jadranska turistička cesta ili Jadranska magistrala), a istočnim dijelom prolazi državna cesta D27 koja povezuje naselja Gračac, Obrovac, Benkovac i Stankovce te državna cesta D54 koja povezuje naselja Maslenica i Zaton Obrovački.

U tablici u nastavku vidljiv je pregled cestovne povezanosti Općine.

Tablica 27. Pregled cestovne infrastrukture Općine Jasenice

Cestovna infrastruktura Općine Jasenice		
Vrsta ceste	Naziv	Duljina/km
-Autocesta A 1	A1 (Zagreb – Split - Dubrovnik)	19,4
Državne ceste	D8(povezuje gradove Rijeku, Zadar, Split i Dubrovnik)	11
	D27(povezuje naselja Gračac, Obrovac, Benkovac i Stankovci)	
	D54(povezuje naselja Maslenica i Zaton Obrovački)	

Županijske ceste	Ž5166 (tzv. Velebitska cesta)	7,1 km
Lokalne ceste	L 63029	4,3 km
	L 63067	1,8 km
	L 63163	1,6 km
Nerazvrstane ceste	91 nerazvrstana cesta	66,02km ukupno 28,89 km asfaltirano

Županijska cesta ŽC5166 „Velebitska cesta“- za poduzimanje bilo kakvih radnji vezanih uz sanaciju i održavanje potrebno je ishoditi prethodno odobrenje Konzervatorskog odjela u Zadru. U Općini Jasenice postoje četiri autobusne stanice na koje pristaju četiri linije prigradskog javnog prijevoza.

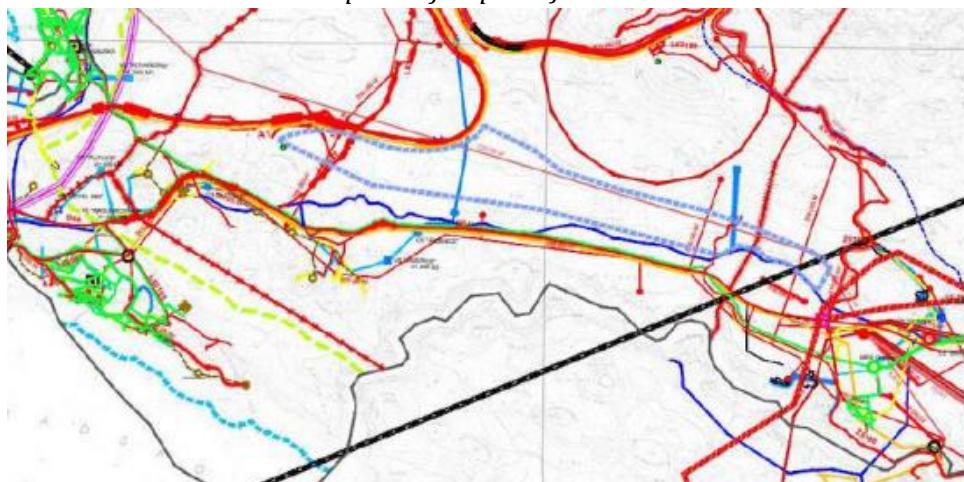
Na području Općine nalazi se i 91 nerazvrstana cesta (66,02 km) od čega je 28,89 km asfaltirano. Mrežu nerazvrstanih cesta na području Općine čine: ulice, seoski ili poljski putevi te druge nerazvrstane prometne površine na kojima se odvija promet. O korištenju, održavanju, zaštiti, rekonstrukciji i građenju nerazvrstanih cesta na svom području brine Općina, osim o nerazvrstanim cestama kojima upravljaju šumarske ili vodoprivredne javne ustanove u skladu s propisanim propisima. Poslovi se obavljaju na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova ili putem vlastite komunalne službe.

Prema PPU Općine Jasenice(» Službeni glasnik Općine Jasenice«, broj 4/19) definiran je koridor širine 100 m (temeljem PP Zadarske županije) za buduću brzu Jadransku željezničku prugu na pravcu Rijeka-Zadar-Split-Dubrovnik, izgradnjom koje će se cjelokupni prostor Zadarske županije još kvalitetnije prometno povezati s ostalim dijelovima države u kontekstu bolje turističke ponude Općine.

2.5.2. Telekomunikacijska infrastruktura

Poštanski promet u okviru područja Općine Jasenice obavlja »Hrvatska pošta« d.d., na adresi; Petra Zoranića 63, Maslenica, 23243 Jasenice. Dostupnost poštanske mreže na području Općine je zadovoljavajuća te osigurava adekvatno ispunjavanje potreba korisnika. Na području Općine Jasenice nalaze se dva pristupna čvora osnovne telefonske mreže.(Slika 14). Prema podacima o dostupnosti osnovnog širokopojasnog pristupa osnovni širokopojasni pristup s brzinama iznad 2 Mbit/s je dostupan na većem dijelu područja Općine Jasenice.

Slika 14. Prikaz lokacija postojećih pristupnih čvorova nepokretne telefonske mreže na području Općine Jasenice⁴

Izvor: PPU Jasenice

Usluge širokopojasnog pristupa velikih brzina dostupne su za 29,6% adresa i 29,7% korisnika na području Općine Jasenice. Širokopojasni pristup velikih brzina putem pokretnih mreža (4G/LTE) dostupan je na gotovo cijelom području Općine Jasenice.

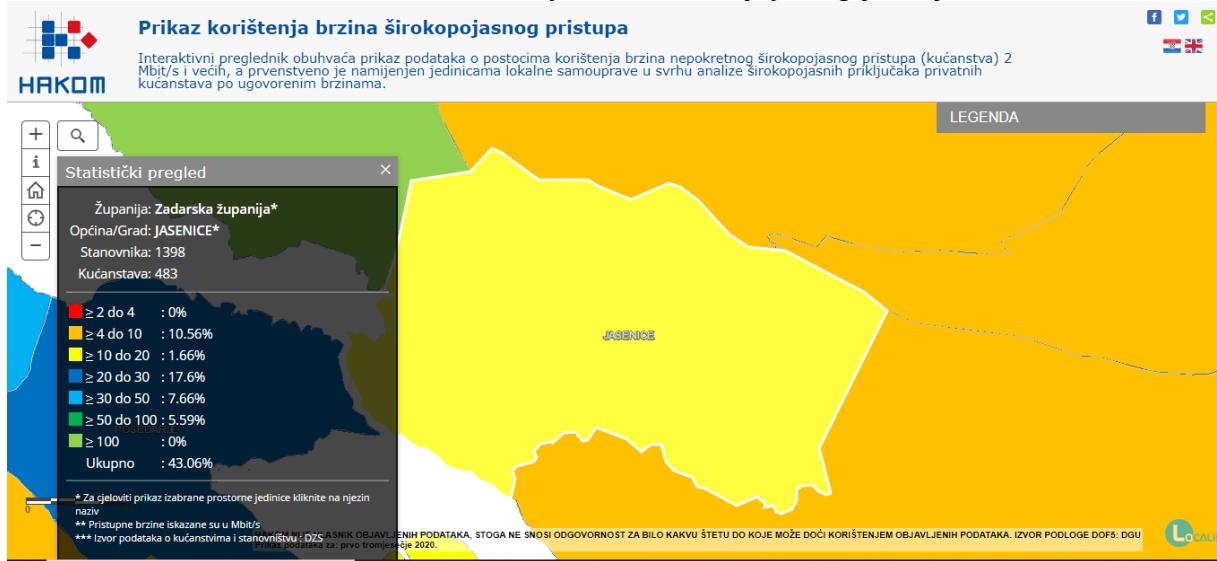
Slika 15. Postotak kućanstava Općine Jasenice s ugovorenom brzinom pristupa internetu

Izvor: HAKOM

⁴ Pristupni čvorovi nepokretne telefonske mreže označeni su na slici žuto obojenim kvadratičima s točkom u sredini

Slika 16. Prikaz korištenja brzina širokopojasnog pristupa

Izvor: HAKOM

U pogledu strukture brzina širokopojasnih priključaka, u Općini Jasenice najviše je širokopojasnih priključaka s brzinama između 20 i 30 Mbit/s (17,6%). Većina preostalih širokopojasnih priključaka u Općini Jasenice (12,22%) ima brzine manje od 10 Mbit/s, a 5,59% priključaka ima velike brzine iznad 50 Mbit/s.

2.5.3. Vodoopskrba i odvodnja

Područjem Općine Jasenice prolazi razvodna vodoopskrbna mreža u svim pripadajućim naseljima, a opskrba kućanstava vodom obavlja se preko regionalnog vodoopskrbnog sustava "Regionalni vodovod sjeverne Dalmacije". Magistralni vodoopskrbni cjevovod, tzv. "Podvelebitski pravac", koji prolazi područjem Općine Jasenice, a priključuje se na vodoopskrbni sustav "Regionalni vodovod sjeverne Dalmacije". Na području Općine Jasenice pruža se vodoopskrbni sustav kojim upravlja Vodovod Zadar. 3 vodospremnika (Rovanska, Maslenica i TGO) nalaze se na području Općine Jasenice. Prema podacima iz Prostornog plana uređenja Općine Jasenice, riješenu vodoopskrbu imaju naselje Maslenica, dio naselja Zaton Obrovački, dio naselja Jasenice, te naselje Rovanska izuzev staroga dijela.⁵ Većina otpadnih voda disponira se direktno u tlo ili obalno more. Sakupljaju se u takozvanim „crnim jamama“ koju su u potpunosti vodo propusne i u znatnoj mjeri zagađuju podzemlje i obalno more. Oborinske krovne vode i vode s prometnih površina također se direktno procjeđuju u tlo, odnosno slijevaju najkraćim putem u obalno more.⁶

⁵ Izvor: PPUO Jasenice, Pročišćeni tekst, 2019.

⁶ Izvor: PPUO Jasenice, Izmjene i dopune, 2011.

2.5.4. Energetski sustav

Pokrivenost Općine Jasenice sustavom električne energije je adekvatna i zadovoljava potrebe napajanja potrošača na području Općine. Detaljno prikazan energetski sustav Općine Jasenice vidljiv je u narednoj tablici.

Tablica 28. Energetski sustav Općine Jasenice

Energetski sustav Općine Jasenice		
Pokrivenost Općine sustavom električne energije	100 %	
Priključenost kućanstva na elektroopskrbni sustav	100 %	
Opskrbljivač električnom energijom	HEP Proizvodnja RHE Velebit.	
Opskrba energijom putem transformatorskih stanica (TS) / Instalirana snaga TS	TS	Snaga TS
	400/110 kV Obrovac	1,25 kWh/m3
Napajanje TS	10(20)/0,4kV Obrovac	
Broj TS-a u Općini	7	

Izvor: PPU Općine Jasenice.

Općina Jasenice u cijelosti je pokrivena sustavom električne energije pri čemu je priključenost kućanstava na elektroopskrbni sustav 100 %-na. Napajanje potrošača na području Općine ocijenjeno je zadovoljavajućim. Općina Jasenice opskrbljuje se električnom energijom u sklopu elektroenergetskog sustava Zadarske županije. Napajanje Općine Jasenice se većim dijelom vrši iz transformatorskog postrojenja 400/110 kV Obrovac koji napaja trafostanice nižeg naponskog nivoa unutar Općine. Na području Općine Jasenice sva naselja imaju svoje distributivne trafostanice naponske razine 10(20)/0,4kV. Distributivne trafostanice su tipske stupne, tipske zidane "tzv. tornjić" ili nove tipske trafostanice od gotovih betonskih elemenata. U svim naseljima niskonaponska mreža je dijelom izvedena kao zračna sa golim ili izoliranim vodičima, a dijelom podzemnim kabelima⁷.

Općina Jasenice aktivno promovira i potiče korištenje obnovljivih izvora energije što je vidljivo i na primjeru podignutih 5 turbina vjetroelektrane ukupne snage 10 MW, te se planira polje solarnih elektrana snage 5MW.

U tijeku su radovi na srednjenačkoj mreži „ Jasenice-Rovanjska-Modrič“ kako ne bi i dalje dolazilo do gubitka električne energije u domaćinstvima na području Općine Jasenice tijekom nevremenskih prilika.

2.5.5. Opskrba plinom

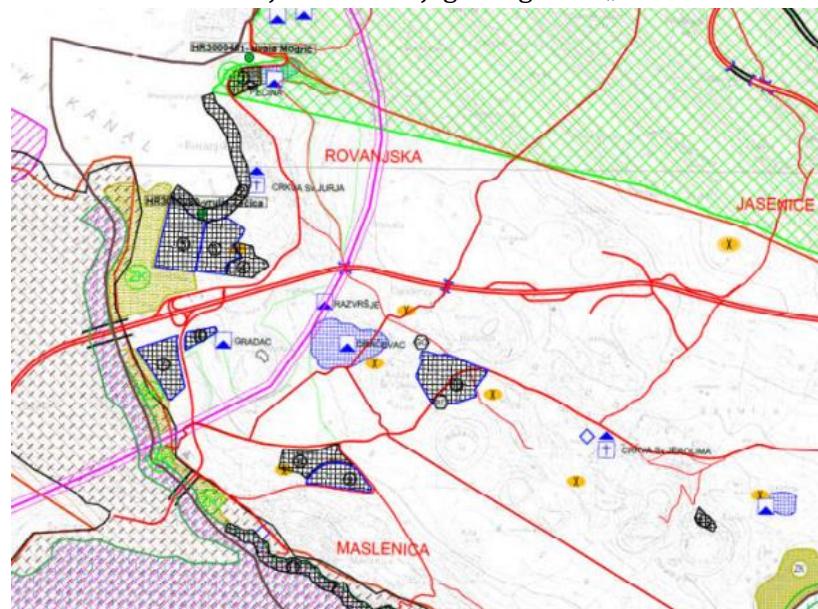
Područje Općine Jasenice opskrbljivat će se plinom iz magistralnog plinovoda Bosiljevo – Split. Distributivni sustav opskrbljivat će se iz mjerno regulacijske stanice - MRS Obrovac.

⁷ Izvor: PPUO Jasenice, Pročišćeni tekst, 2019

2.5.6. Gospodarenje otpadom

Općina Jasenice uspostavila je kvalitetan organizirani sustav gospodarenja otpadom pri čemu su odvozom otpada obuhvaćena sva naselja Općine i sva kućanstva (100 % stanovništva). Na području Općine Jasenice djeluje Vlastiti komunalni pogon dok je koncesionar za prikupljanje i zbrinjavanje otpada sa područja Općine Jasenice Čistoća d.o.o. Zadar, te odvozi otpad na odlagalište „Kljakovača“ u Obrovcu. Općina Jasenice nema reciklažno dvorište. Nekadašnje odlagalište „Dračevac“ nije u upotrebi i planira se sanacija istog putem EU fondova i prenamjena u reciklažno dvorište za odlaganje i obradu neopasnog i inertnog građevnog otpada

Slika 17. Prikaz lokacije Nekadašnjeg odlagališta „Dračevac“

Izvor: PPU Jasenice

Detaljno prikazan sustav gospodarenja otpadom Općine Jasenice vidljiv je u narednoj tablici.

Tablica 29. Sustav gospodarenja otpadom Općine Jasenice

Sustav gospodarenja otpadom Općine Jasenice				
Broj stanovnika obuhvaćen odvozom otpada	100 % stanovništva			
Broj naselja obuhvaćen odvozom otpada	4 naselja			
Kapacitet kanti za otpad	3/1100l	101/240l	927/120l	
Broj zelenih otoka po naseljima	Maslenica	Rovanska	Jasenice	Zaton Obrovački
	2	1	1	1
Broj kanti za glomazni otpad/zapremnina	4 / 5 m ³			
Vrste otpada za odlaganje na zelenim otocima	Papir, plastika i staklo			
Odvoz glomaznog otpada po korisniku bez naknade	odvozi se nekoliko puta godišnje u terminima dogovorenim s JLS			
Odvoz otpada	Vrsta otpada	Broj odvoza	Naselje	
	Polimeri (plastika-žute)	svaku drugu srijedu	Za područje Općine	

	vrećice i papir plave vrećice		
Miješani komunalni otpad	utorak (2.siječnja - 14.lipnja; 16.rujna - 31.prosinca) petak (15.lipnja - 15. rujna)	Maslenica	
	srijeda (2.siječnja - 14.lipnja; 16.rujna - 31.prosinca) subota (15.lipnja - 15. rujna)	Rovanska	
		Jasenice	
		Zaton Obrovački	
Obavještavanje o odvozu otpada	Putem medija		
Trgovačko društvo za odvoz otpada	Čistoća d.o.o., Zadar		
Kapaciteti Čistoća d.o.o. Zadar (vozila i strojevi)	Autosmećarke - 35 Autopodizači - 14 Kiperi - 7 Kiperi / grajferi - 3 Abrolkiper - 3 Usisavači javno prometnih površina - 11 Peračice ulica - 3 Čistilice - 6 Vozilo za pranje kontejnera - 1 Spec.vozila za zbrinjavanje otpada - 3 Dostavna vozila - 8 Osobna vozila - 8 Mopedi - 6 Utovarivač - 1 Radna vozila (traktori, freze, prikolice) - 26		
Broj zaposlenih	356		

Sukladno podacima komunalnog poduzeća na području Općine Jasenice prikupilo se 699,12t miješanog otpada te 0,02 t papira i kartona. Na području Općine Jasenice nema organiziranog prikupljanja biootpada. Biootpad se najčešće odlaže u spremnike za otpad s ostalim vrstama otpada, te kao takav odlaže na odlagalište Bio otpad koji nastaje po kućanstvima stanovnici Općine koriste za stvaranje komposta ili kao hranu za životinje. Tijekom 2020.godine Općina planira realizirati projekte nabavke spremnika za odvojeno prikupljanje otpada u kućanstvima.

Prethodno opisani način postupanja s komunalnim otpadom u Općini Jasenice još nije u cijelosti usklađen s odredbama ZOGO te je stoga budući cilj Općine povećati učinkovitost gospodarenja otpadom. Iz prikupljenog komunalnog otpada još uvijek je nedovoljno izdvojenih iskoristivih komponenti, što takvo postupanje s otpadom čini nedovoljno racionalnim, ekonomski neisplativim, a predstavlja i dodatno opterećenje u pogledu kapaciteta odlagališta.

Općina Jasenice pokrenula je aktivnosti prema ispunjenju obaveza koje su propisane ZOGO, a već je jedan veći dio obaveza i ispunila. Sa svrhom povećanja učinkovitosti gospodarenja otpadom Općina Jasenice je u suradnji s nositeljem projekta Gradom Obrovcem provela projekt „Razvrstaj i Recikliraj“ koji je trajao u razdoblju od 31. srpnja 2018 do 28. ožujka 2019. godine. Kao jedna od posebnosti ovog projekta je mobilna aplikacija na hrvatskom i engleskom jeziku namijenjena sveukupnom stanovništvu, posebice milenijskoj generaciji, mladima, djeci školskog uzrasta i turistima. Aplikacija „Razvrstaj i recikliraj“ sadržava upute o vremenu odvoza pojedinog otpada, vodič za kućanstva i vodič za djecu, upute o sortiranju otpada, mogućnost slikanja i prijavljivanja nezakonito odloženog otpada te druge korisne informacije Cilj Općine je reducirati količine miješanog komunalnog otpada koji se upućuje na odlaganje i ekstenzivno povećati količine odvojeno prikupljenog reciklažnog otpada.

2.5.7. Prirodni resursi i Ekološka mreža (Natura 2000)

Na području Općine Jasenice nalaze se značajna zaštićena prirodna područja od lokalnog i državnog značaja, a očuvanje i zaštita ovih područja jedan je od temeljnih strateških ciljeva Općine. U nastavku se daje pregled prirodnih karakteristika Općine Jasenice .

Planina Velebit

Zaštićena je zbog biološke raznolikosti i iznimnih prirodnih ljepota. Samo jednim dijelom nalazi se na prostoru Općine Jasenice. Zaštićena površina planine Velebit iznosi 203 551,12 ha, a ukupno se 8270,28 ha nalazi se na području Jasenice. To znači da zaštićenoj površini ukupno pripada udio od 4,10%.

Slika 18. Planina Velebit

Izvor: www.maslenica.hr

Špilja Modrić

Zaštićena je od 1986. godine u kategoriji geomorfoloških spomenika prirode, a svoju slavu postiže po količini, vrsti i oblicima kalcitnih ukrasa zbog čega se svrstava u red turistički najatraktivnijih lokaliteta ove vrste Republici Hrvatskoj. Temperatura u Špilji tokom cijele godine je 16-17 stupnjeva.

Slika 19. Špilja Modrić

Izvor: www.maslenica.hr

Kanjon Zrmanje

Nalazi se na području Grada Obrovca i Općine Jasenice. Zaštićen je u kategoriji Značajni krajobraz od 1964. godine. Ukupna zaštićena površina iznosi 556,71 ha, od čega se na području Općine Jasenice nalazi 292,00 ha, a to predstavlja udio od 52,45% u ukupnoj površini zaštićenog područja.

Slika 20. Kanjon Zrmanje

Izvor: www.magic-croatia.hr

➤ *Ekološka mreža*

Ekološku mrežu RH (mrežu Natura 2000) čine: područja očuvanja značajna za ptice - POP (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica od interesa za Europsku uniju, kao i njihovih staništa, te područja značajna za očuvanje migratoričnih vrsta ptica, a osobito močvarna područja od međunarodne važnosti) te područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova od interesa za Europsku uniju).

Ekološka mreža Republike Hrvatske obuhvaća 36,67% kopnenog teritorija i 16,39% obalnog mora, a sastoji se od 571 poligonskog Područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove (POVS), točkastih Područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove (najvećim dijelom špiljski objekti) (POVS) te 38 poligonskih Područja očuvanja značajnih za ptice (POP).⁸

Cjeloviti tok Zrmanje određen je kao područje ekološke mreže NATURA 2000. Koritom ušća Zrmanje provlači se sloj morske vode što pogoduje bogatom i raznolikom staništu biljnih i životinjskih vrsta – značajan i osjetljiv ekosustav, te rezultira važnim mrjestilištem različitih vrsta riba.

Na području Općine Jasenice registrirano je područje očuvanja koje je značajno za ptice područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica od interesa za Europsku uniju, kao i njihovih staništa)

Pregled i opis navedenih područja vidljiv je u narednoj tablici.

Tablica 30. Ekološka mreža Općine Jasenice

Područja očuvanja značajna za ptice (POP)	Opis
POP HR1000022 Velebit	<p>Cilj - očuvanje ptica na površini od 203.517,25 ha</p> <p>Lokacija Obuhvaća najveću hrvatsku planinu-Velebit</p> <p>Vrste ptica - mala prutka, planinski čuk, jarebica kamenjarka, primorska trepteljka, suri orao, lještarka, ušara, leganj, zmijar, eja strnjarička, kosac, planinski djetlič, crvenoglavi djetlič, crna žuna, vrtna strandica, sivi sokol, crvenonoga vjetruša, bjelovrata muharica, mali čuk, bjeloglavi sup, rusi svračak, sivi svračak, ševa krunica, škanjac osaš, gorski zviždak, troprsti djetlič, siva žuna, jastrebača, pjegava grmuša, tetrice gluhan</p> <p>Negativne aktivnosti utjecaja - izmjene u uzgojnoj praksi, napuštanje stočarstva/ nedostatak ispaše, upravljanje šumama i pošumljavanjem, lov, rekreativne i sportske aktivnosti, planinarenje i sportsko penjanje.</p>
Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS)	Opis

⁸ Uredba o ekološkoj mreži NN 124/13; <http://natura-jadera.com/ekoloska-mreza/ekoloska-mreza.html>;

HR5000022 Park prirode Velebit	<p>Park prirode</p> <p>Lokacija Park prirode Velebit obuhvaća veći dio Velebita i doline krške rijeke Zrmanje;</p> <p>Posebnosti: - Do danas, registrirano je 2.700 biljnih vrsta, od kojih su 78 endemske, a jedna od njih je Velebitska degenija. Razni tipovi staništa i specifična klima omogućuju izobilje biljnog i životinjskog svijeta.</p> <p>Osim škrapa, zatvorenih depresija stvorenih stagnirajućom vodom, vrtača i impresivnih strmih litica, postoji veliki broj špilja i jama.</p> <p>Negativne aktivnosti utjecaja: napuštanje stočarstva/nedostatak ispaše, napuštanje poljoprivrede, cestovna infrastruktura, elektroenergetska infrastruktura, urbanizacija, razvoj gospodarskih i poslovnih zona, lov, vojne aktivnosti, otpad, invazivne alohtone vrste, požari i suzbijanje požara, promjene u hidrološkim uvjetima uzrokovanih ljudskim aktivnostima, promjene abiotiskih uvjeta</p>
HR2000641 Zrmanja	<p>Lokacija - Izvire u južnom dijelu Like, podno Poštaka i teče prema jugu kroz usku i dugu dolinu sa poljoprivrednim površinama unutar kanjona (koji u donjem toku doseže visinu od 180 m) te se ulijeva u Novigradsko more.</p> <p>Posebnost - Od 15 zabilježenih vrsta riba, 8 su endemi jadranskog sliva.; U Zrmanji obitava dvoprugasti vijun (100% populacije) i jedino je stanište peša u mediteranskoj biogeografskoj regiji te jedan od dva lokaliteta gdje živi puž Saxurinator sketi.</p> <p>Negativne aktivnosti utjecaja - izmjene u uzgojnoj praksi, košnja travnjaka, napuštanje ispaše, cestovna infrastruktura, rekreacijske aktivnosti, onečišćenje površinskih voda, promjene u ekosustavima, interspecijski odnos</p>
Ostala značajna POVS i POP	
POP HR1000023 SZ Dalmacija i Pag	
POVS HR4000030 Novigradsko i Karinsko more.	

Izvor: Ekološka mreža Natura 2000; Elaborat zaštite okoliša u postupku ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš,

2.5.8. Prostorno-planski dokumenti

Sukladno odredbama Zakona o prostornom uređenju primarno mjesto daje se prostornom planu županije kojim se razvijaju načela prostornog uređenja i definiraju prostorno-razvojni ciljevi te organizacija, zaštita, uporaba i namjena prostora. Prostorni plan županije daje pregled prostorne i gospodarske strukture županije, sustava središnjih naselja regionalnog značenja, sustava razvojne regionalne infrastrukture, temelj za uređenje i zaštitu prostora, mjerila i smjernice za gospodarski napredak, očuvanje i unapređenje prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti, unapređenje i zaštitu okoliša te druge segmente od važnosti za županiju.

2.5.8.1. Prostorni plan Zadarske županije

Prostorni plan Zadarske županije donesen je 06. travnja 2001. godine i objavljen u »Službenom glasniku Zadarske županije«, br. 02/01, te je 2004., 2005., 2006., 2009., 2014. i 2015. godine mijenjan i dopunjavan. Kroz aktivnosti poticanja napretka temeljenog na principima održivog razvoja te cjelovitog iskorištavanja svih dostupnih resursa, Prostornim planom Zadarske županije utjecat će se i na uspostavu razvojne ravnoteže svih područja Zadarske županije pa tako i Općine Jasenice.

2.5.8.2. Prostorni plan Općine Jasenice

Prostorni plan uređenja Općine Jasenice(PPUO) donesen je 14. srpnja 2006.godine, (»Službeni glasnik Zadarske županije« broj 12/06), Izmjena i dopuna u studenom 2013. godine.(»Glasnik Općine Jasenice«, broj 6/13).

Novi planovi vezani za gospodarski razvoj Općine potaknuli su nove izmjene i dopune PPUO-a , te je u svibnju 2016. godine donesena Odluka o pokretanju postupka Izrade II. izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine (»Glasnik Općine Jasenice«, broj 2/16), III. Izmjene i dopune u ožujku 2017. godine (»Glasnik Općine Jasenice«, broj 2/18), IV. Izmjene i dopune u svibnju 2019. godine (»Glasnik Općine Jasenice«, broj 4/19), Odluka o Izradi V. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Jasenice (»Glasnik Općine Jasenice«, broj 12/19). Područja uređenja koja se planiraju obuhvatiti novim izmjenama i dopunama, a koja će omogućiti daljnji razvoj potencijala Općine, uključujući pri tome prirodne i prostorne resurse područja su: problematika iz sektora prometa, infrastrukturnih sustava, vodnog gospodarstva, gospodarenja otpadom, energetske učinkovitosti, zaštite okoliša, prirode i kulturnih dobara, sustava civilne zaštite, razvoja civilnog društva i drugo.

Aktivnosti provedbe u okviru IV. Izmjena i dopuna PPUO Općine Jasenice usmjerene su na:

- ✓ usklađenje važećeg Prostornog plana sa zahtjevima nadležnih institucija,
- ✓ reviziju odredbi za provođenje u svrhu stvaranja, odnosno jasnijeg definiranja prostorno planskih uvjeta za zadržavanje u prostoru i rekonstrukciju izgrađenih građevina, te realizaciju novih zahvata

2.5.9. SWOT analiza infrastrukture

U nastavku su prikazane snage i slabosti te prilike i prijetnje razvoja infrastrukturnih aspekata Općine Jasenice.

Tablica 31. SWOT analiza infrastrukturnih aspekata

SNAGE		SLABOSTI
INFRASTRUKTURA		
PRILOGE	PRIJETNJE	
INFRASTRUKTURA		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Važno prometno i geostrateško područje ✓ Dobra cestovna povezanost s ostatkom Hrvatske ✓ Zadovoljavajuća infrastruktura elektroopskrbe ✓ Područje očišćeno od mina ✓ Blizina zračne luke Zemunik-Zadar ✓ Blizina luke Zadar ✓ Razvijen sustav gospodarenja otpadom ✓ Razvijena telekomunikacijska mreža ✓ Osiguran besplatni bežični Internet na 10 lokacija za građane (putem Sporazuma o nepovratnim sredstvima u okviru instrumenta za povezivanje Europe: Program WiFi4EU, Općini Jasenice je dodijeljen vaučer od 15.000 eura) ✓ Dovoljna pokrivenost pokretnog širokopojasnog pristupa brzinama od 30 do 100 Mbit/s 	<ul style="list-style-type: none"> – Nepostojanje reciklažnog dvorišta – Ilegalna odlagališta – Neizgrađen kanalizacijski sustav – Nedovoljno razvijena svijest o sigurnosnom aspektu u cestovnom prometu kod lokalnog stanovništva – Nenatkrivene autobusne stanice – Neadekvatan sustav odvodnje otpadnih voda – Nepostojanje željezničke infrastrukture 	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Adekvatna cestovna povezanost ✓ Izrada studijske dokumentacije za izradu vodnokomunalne infrastrukture aglomeracija karinskog i Novogradskog mora ✓ Postojanje prostorno planskih preduvjeta za izgradnju željezničke infrastrukture ✓ Unaprjeđenje i izgradnja vodoopskrbne infrastrukture (smanjenje gubitaka vode u vodoopskrbnoj mreži) ✓ Unapređenje komunalne i cestovne infrastrukture ✓ Unaprjeđenje gospodarenja s otpadom s ciljem povećanja kvalitete života na području Općine (reciklažno dvorište, selektiranje otpada na kućnom pragu) ✓ Unaprjeđenje mreže pokretnih komunikacija 		<ul style="list-style-type: none"> – Umanjivanje relativne važnosti Općine Jasenice kao tranzitnog prometnog područja – Neadekvatno riješen sustav melioracijskog navodnjavanja i odvodnje

2.6. Društvena infrastruktura

Gledano s aspekta ustanova značajnih za društveni razvoj zajednice u Općini Jasenice prikazat će se dostupnost i kvaliteta pružanja usluga društvenih djelatnosti i kretanje broja korisnika dostupnih društvenih usluga.

2.6.1. Odgojno obrazovni kapaciteti

Odgojno - obrazovnu infrastrukturu na području Općine Jasenice čine dječji vrtić Ljubičica, Osnovna škola Petra Zoranića te Područna škola u Rovanjskoj .

➤ *Dječji vrtić Ljubičica*

Na području Općine Jasenice do sada nije postojao dječji vrtić, već je Općina izdvajala značajna sredstva za sufinanciranje smještaja djece u druge dječje vrtiće u Obrovcu, Starigradu i Zadru. 8.7.2021. godine Općinsko vijeće Općine Jasenice donosi Odluku o osnivanju Dječjeg vrtića „Ljubičica“.

Dječji vrtić Ljubičica je dobio uporabnu dozvolu sredinom prosinca prošle godine te je od tada 870 m² velik objekt sa svim pripadajućim prostorijama i opremom, te dječjim igralištem u potpunosti spreman za mogućnost smještaja 52 mališana, te će se zaposliti devet djelatnika. Vrtić je smješten između Općinske uprave i Osnovne škole Petra Zoranića, a ima jednu jasličku i dvije vrtičke jedinice.

Slika 21. Dječji vrtić „Ljubičica“

Tablica 32. Kapaciteti Dječjeg vrtića Ljubičica

Ukupan broj odgojitelja	Zvanje svakog pojedinog odgojitelja	Stupanj stručne Spreme	Radno mjesto	Mentor-savjetnik
20	Odgojiteljice predškolske djece	VŠS i VSS	Odgojiteljica	-
Ukupan broj ostalih radnika	Stupanj stručne Spreme		Radno mjesto	
11	VŠS		Ravnateljica	
	VSS		Pedagoginja	
	VSS		Logopedinja	
	VŠS		Zdravstvena voditeljica	
	SSS		Glavni kuhar	
	SSS		Pomoćni kuhar	
	SSS		Pomoćni kuhar - ekonom	
	SSS		Spremačica	
	SSS		Spremačica	
	OŠ		Spremačica	
		Spremačica		
Organizacija cijelovitog programa rada vrtića 2021-2022.				
Redni Broj	Program	Početak radne godine	Završetak radne godine	Ukupan broj radnih dana planirano
1.	10 – Satni 6 – satni	01.09.2019.	31.08.2020.	249

Izvor: Dječji vrtić Ljubičica

➤ *Osnovna škola „Petra Zoranića“*

Osnovna škola Petra Zoranića smještena je u Maslenici na blagoj uzvisini podno Velebita s pogledom na Novigradsko more i Maslenički most. Područna škola u Rovanjskoj prihvata učenike od 1-4 razreda iz mjesta Rovanska i Modrič, te je za učenike iz udaljenih zaselaka organiziran je prijevoz školskim autobusom. Škola radi u petodnevnom radnom tjednu u jednoj smjeni. U sastavu Osnovne škole Petra Zoranića provodi se obvezni program predškole (tkz. multi razred). Uređeno je školsko igralište uz Osnovnu školu Petra Zoranića u Maslenici, te je u potpunosti prilagođeno potrebama djece i mlađih kada je u pitanju rekreacija, kao i njihovim afinitetima kada je u pitanju igra i boravak na svježem zraku. U tijeku su radovi na uređenje dječjeg igrališta u Ulici Gojka Šuška, dok se za obnovu školsko športskog igrališta u Rovanjskoj Općina aplicirala na natječaj Ministarstva turizma i sporta.

U okviru osnovnoškolskog obrazovanja, učenicima putnicima Općina sufinancira prijevoz do škole, a nastava se odvija jednosmjenski. Srednjoškolski aspekt obrazovanja na području Općine ne postoji stoga učenici nastavljaju obrazovanje na području Zadarske županije, u Zadru. Općina je osigurala značajna sredstva studentima za dodjelu stipendija u iznosu od 500,00 kuna za svakog redovnog studenta s područja Općine Jasenice.

Kapaciteti Osnovne škole „Petra Zoranića“ vidljivi su u narednoj tablici

Tablica 33. Kapaciteti Osnovne škole za školsku godinu 2020. – 2021.

Odgojno-obrazovna infrastruktura Općine Jasenice			
OSNOVNOŠKOLSKO OBRAZOVANJE	Osnovna škola Petra Zoranića	Broj polaznika/učenika 2020/21	94
		Učenici s teškoćama u razvoju	2
		Učenici putnici	21
		Broj učitelja	20
		Broj stručnih suradnika	4
		Broj pomoćnika u nastavi	0
		Način odvijanja nastave	Rad u jednoj smjeni
	Područna škola u Rovanjskoj	Broj polaznika/učenika 2020/21	18
		Učenici s teškoćama u razvoju	0
		Učenici putnici	13
		Broj učitelja	2
		Broj stručnih suradnika	
		Broj pomoćnika u nastavi	0
		Način odvijanja nastave	Rad u jednoj smjeni
PREDŠKOLSKI ODGOJ		Broj polaznika/djece	12
		Broj odgojno-obrazovnih skupina	1
		Vrsta programa	Minimalni broj sati 150
		Mjesto održavanja programa	O.Š. Petra Zoranića
		Broj odgajatelja	1

Izvor: Općina Jasenice

2.6.2. Zdravstvena skrb

Na području Općine Jasenice zdravstvena zaštita pruža se na primarnoj razini. U narednoj tablici vidljivi su detaljni podaci vezani za pružanje zdravstvenih usluga na području Općine.

Tablica 34. Zdravstvena i socijalna skrb na području Općine Jasenice

Zdravstvena skrb na području Općine Jasenice	
Mjesto pružanja zdravstvene skrbi	Ispostava doma zdravlja ZŽ
	Zavod za hitnu medicinu ZŽ
	Nastavni zavod za javno zdravstvo
Broj osiguranika/pacijenata	1.569

Izvor: Općina Jasenice; HZZO

Na području općine Jasenice nalazi se Ordinacija opće medicine. i Stomatološka ordinacija .Ambulanta, jedina u Općini Jasenice, nalazi se na adresi Petra Zoranića 61, u naselju Maslenica. Otvaranje ambulante rezultat je suradnje između Općine Jasenice i Doma zdravlja Zadarske županije. Općina je ustupila zgradu jer se radi o bivšoj općinskoj zgradi, koja je nakon preseljenja uprave u obližnju novu zgradu, dobila svoju svrhu. Ova ambulanta dio je županijskog sustava primarne zdravstvene zaštite kojom upravlja Dom zdravlja Zadar. Ambulanta radi svaki dan, parnim danima ujutro, neparnima popodne, a petkom uvjek ujutro, jer se tad pacijentima vadi krvi koja odmah ide u Obrovac na analizu. 2017. godine su dovršeni radovi na obnovi zgrade Doma zdravlja. Projekt je sufinanciran sredstvima Općine Jasenice i Republike Hrvatske, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU, u sklopu provedbe Programa podrške regionalnom razvoju za 2017. godinu.

Slika 22.. Zgrada Doma zdravlja

Izvor: Općina Jasenice

Od 2008. godine, u zgradi Doma zdravlja, zajedno s ambulantom opće prakse otvorena je i Stomatološka ordinacija.

Najbliža ispostava hitne medicinske službe udaljena je 8 kilometara od naselja Rovanska, a nalazi se u Općini Starigrad u naselju Seline. Uslugu patronaže na području Općine Jasenice obavlja patronažna sestra na temelju ugovora s Domom zdravlja u Zadru.

2.6.3. *Socijalna skrb*

Općina Jasenice nema vlastiti ogrank Centra za Socijalnu skrb te spada pod nadležnost Centra za Socijalnu skrb u Zadru, podružnica Obrovac. Usluge se pružaju na cijelom području Grada Obrovca i Općine Jasenice na temelju ugovora s Ministarstvom za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku te licencije za rad Zadarske županije.

Na svom području Općina djeluje na razvoj socijalnog aspekta i na način da sufinancira obitelji davanjem novčane pomoći za novorođenu djecu(5.000,00 kuna za prvo dijete, 10.000,00 kuna za drugo dijete, 35.000,00 kuna za treće dijete te za 10.000,00 kuna uvećan iznos za svako iduće dijete) i studente, potrebitim stanovnicima slabijeg imovinskog stanja s područja Općine osigurava sredstva za jednokratne novčane pomoći i naknade troškova za stanovanje i ogrjev.

2.6.4. *Civilno društvo*

Civilno društvo čini skupina građana dobrovoljno udruženih s ciljem zagovaranja zajedničkih interesa. U narednoj tablici dan je prikaz aktivnih udruga sa sjedištem u Općini Jasenice

Sukladno podacima iz Registra udruga u Općini Jasenice registrirano je ukupno 11 aktivnih udruga, a najviše u području djelovanja sporta i kulture.

Tablica 35. Popis aktivnih udruga koje djeluju na području Općine Jasenice

Naziv udruge	OIB	Sjedište udruge	Status
LOKALNA AKCIJSKA GRUPA "BURA"	32181187085	Maslenica Petra Zoranića 61, Jasenice	Aktivna
UDRUGA UZGAJIVAČA GOLUBOVA LISTONOŠA "DALMACIJA"	-	G. Šuška 43, Jasenice	Aktivna
BOĆARSKI KLUB "SVETO BRDO" JASENICE	16117495403	Maslenica, Pretra Zoranića 61, Jasenice	Aktivna
EKO UDRUGA "MASLINA"	44842191663	Petra Zoranića 61, Jasenice	Aktivna
DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO "JASENICE"	68475571265	Maslenica, P. Zoranića 61, Jasenice	Aktivna
PLANINARSKA UDRUGA "TULOVE GREDE" - JASENICE	24494637949	Maslenica, Jasenice	Aktivna
KULTURNO UMJETNIČKO DRUŠTVO "VILA VELEBITA" JASENICE	66996263040	Maslenica Ulica Petra Zoranića 61, Jasenice	Aktivna
UDRUGA SVE HRVATSKIH VETERANA I DRAGOVOLJACA DOMOVINSKOG RATA - JASENICE	-	Jasenice	Aktivna
MALONOGOMETNI KLUB "ROVANJSKA"	88362257063	Rovanska b.b., Jasenice	Aktivna
Udruga za održivi razvoj "Free Flow Human"	50105076961	Maslenica Nikole Marune 5, Jasenice	Aktivna
NOGOMETNI KLUB "JASENICE"	92749737575	Jasenice	Aktivna

Izvor: Registar udruga Republike Hrvatske

2.6.5. Kulturna obilježja

Kulturno povijesna baština Općine Jasenice seže duboko u prošlost. O pretpovijesnom životu ovog kraja i njegovim prastanovnicima svjedoče pećinska nalazišta s ostacima iz kamenog doba koja su otkrivena u Ždrilu te u pećini Modrič kraj istoimenog zaseoka, ostaci antičke ceste na području od Maslenice do Malog Alana, te novčići koji su pronađeni na nekoliko lokacija, a datiraju iz Rimskog doba.

Naselje Jasenice prvi put spominje se u ispravi kralja Petra Krešimira IV. Iz 11. stoljeća, gdje se navodi kao granica rapske biskupije prema ninskoj. Majstorska cesta, izgrađena 1832. godine, je prvi cestovni spoj sjeverne i južne Hrvatske preko Velebita, te cesta kojom su se osim trgovačke robe, razmjjenjivali i kulturno-običajni između Velebitskog podgorja i Like. Tijekom Domovinskog rata, stanovništvo je prognano, a objekti uništavani; poput škole i župne crkve koja je minirana na sam blagdan sv. Jeronima.

U narednoj tablici istaknuta su sva kulturna dobra Općine Jasenice i njezinih naselja u kategoriji *Zaštićena kulturna dobra*.

Tablica 36. Zaštićena kulturna dobra Općine Jasenice

Oznaka dobra	Mjesto	Naziv	Vrsta kulturnog dobra
Zaštićena nepokretna kulturna dobra			
Z-2128	Jasenice, PODPRAG	Crkva sv. Frane	Nepokretna pojedinačna
Z-2124	Jasenice, JASENICE	Crkva sv. Jeronima	Nepokretna pojedinačna
Z-1227	Jasenice, JASENICE	Crkva sv. Jurja i okolno groblje	Nepokretna pojedinačna
Z-7331	Jasenice	Majstorska cesta	Nepokretna pojedinačna

Izvor: Ministarstvo kulture, Registar kulturnih dobara RH

Iz prethodne tablice vidljivo je da se na području Općine Jasenice, sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara nalaze sljedeća nepokretna kulturna dobra: Crkva sv. Frane, Crkva sv. Jeronima, Crkva sv. Jurja i okolno groblje i Majstorska cesta.

Crkva sv. Frane – sagradio ju je 1832. godine austrijski car Franjo I u spomen na tada novoizgrađenu cestu koja je spajala južnu i sjevernu Hrvatsku preko krševitog Velebita. Najljepši ukras u crkvi bila je oltarna slika Sv. Frane koja prikazuje asiškog sirotana kojem Krist utiskuje svoje rane(stigme). Slika se danas nalazi u Splitu.

Crkva sv. Jeronima - je srušena 30. rujna 1991. na dan svoga zaštitnika Sv. Jeronima 30. rujna 1991. godine. Nakon rata, prognano stanovništvo se vraća svojim domovima i postepeno se obnavlja i crkva – stoljetni svjedok prisutnosti Hrvata na ovom području.

Crkva sv. Jurja i okolno groblje - Crkva sv. Jurja u Rovanjskoj sačuvana je u svom prvotnom obliku polukriža sa karakterističnom kupolom u obliku elipse i bačvastim svodom. Crkva se nalazi u Rovanjskoj i smještena je uz samu morsku obalu.

Majstorska cesta- Majstorska cesta-građena probijanjem živih stijena. Prema legendi radnici su se projektantu žalili na nemoguće uvjete probijanja, na šta im je po legendi ponudio mjeru zlata za istu težinu kamena. Majstorska cesta je zbog iznimne spomeničke i krajobrazne vrijednosti uvrštena na listu zaštićenih dobara Republike Hrvatske.

2.6.5.1. Kulturne manifestacije

Godišnje manifestacije koje se održavaju u Općini Jasenice ključni su dio njegovog osobnog i povijesnog identiteta, a kroz kvalitetnu organizaciju i promociju pridonose i razvoju turizma.

U narednoj tablici izdvojene su redovne godišnje manifestacije među kojima se kao najznačajnija ističe " Velebite ne daj magli na se ". Manifestacija se održava svake godine u srpnju od 2006. godine, a posjeti je velik broj posjetitelja, a organizira je Kulturno umjetničko društvo Vila Velebita. KUD Vila Velebita osnovano je 2020. godine c ciljem očuvanja folklorne i etnografske baštine, te njegovanja izvornih jaseničkih običaja, tradicije i govora i broji 20 aktivnih članova.

Tablica 37. Kulturne manifestacije na području Općine Jasenice

Manifestacija	Datum	Opis
Velebite ne daj magli na se	srpanj	Večer tradicijske pjesme I plesa „folklor“
Da se ne zaboravi	siječanj	Utrka se održava povodom obljetnice vojno – redarstvene akcije „Maslenica“
Dan općine	siječanj	Tradicionalni sajam i prigodni večernji program
Plivački maraton Novigrad-Maslenica	kovož	Maraton u organizaciji Klub daljinskog plivanja Donat u suradnji sa općinama i TZD Novigrad i Jasenice
Velika Gospa – vjerski sajam	15. kovoza	Vjerska manifestacija
Mala Gospa – vjerski sajam	07. i 08. rujna	Vjerska manifestacija

Izvor: TZ Jasenice

2.6.6. Sport i rekreacija

Na području Općine Jasenice djeluju dva nogometna kluba; Malonogometni klub "Rovanjska" i Nogometni klub "Jasenice. Uz nogometne klubove na području Općine registrirana su i športska društva:

Planinarska udruga "Tulove grede"

Udruga uzgajivača golubova listonoša "Dalmacija"

Boćarski klub "Sveto Brdo" Jasenice

Od sportskih objekata u Općini Jasenice nalazi se školsko igralište u sklopu Osnovne škole Petra Zoranića u naselju Maslenica i dječje igralište u Maslenici i Rovanjskoj. Novo školsko igralište uz Osnovnu školu Petra Zoranića u Maslenici prilagođeno je potrebama djece i mladih kada je u pitanju rekreacija, kao i njihovim afinitetima kada je u pitanju igra i boravak na svježem zraku, a u tijeku su radovi na uređenju dječjeg igrališta u Ulici Gojka Šuška, dok se za obnovu školskog športskog igrališta u Rovanjskoj Općina prijavila na natječaj Ministarstva turizma i sporta. Sve igračke na igralištu će imati morske motive i na taj način će se baštiniti maritimna kultura. U planu je izgradnja Sportske dvorane, projektna dokumentacija je izrađena, u tijeku je ishođenje građevinske dozvole.

Slika 23. Školsko igralište uz Osnovnu školu Petra Zoranića

Izvor: Općina Jasenice

Na području Općine Jasenice, prema dosad važećoj prostorno-planskoj dokumentaciji planiran je veći Centar planinskog turizma Sveto Brdo koji bi radio tijekom cijele godine i nudio razne sportske i rekreativne aktivnosti tijekom ljeta i zime,

primjerice ljeti bi nudio planinarenje, trčanje, slobodno penjanje, vožnju biciklom, veslanje, plivanje, jahanje, obilazak spilja, a zimi skijanje, klizanje na ledu, sanjkanje, itd.

U Općini Jasenice, uz planinarenje i plivanje, zastupljeni su i avanturistički sportovi;(bungee jumping – u Jasenicama se nalazi najveći most za bungee jumping- Maslenički most, visine 56 m) te biciklizam. Razvoju biciklizma pogodovala je veličanstvena Majstorska cesta, kao i uspon na Tulove grede. Osim toga, razvoj biciklizma na ovoj destinaciji uvjetovan je infrastrukturnom razvoju biciklističkih staza. Kroz teritorij Općine prolazi osam lokalnih biciklističkih ruta koje pripadaju glavnoj državnoj biciklističkoj ruti Slovenija –Rijeka – Zadar – Split – Dubrovnik – granica Crne Gore s dionicama Jadranskog arhipelaga. Kroz Jasenice prolazi utrka CRO Race . Organizator utrke je tvrka Top Sport Events. Utrka se odvija kroz etape;

1. Osijek - Lipik
2. Slunj - Zadar
4. Starigrad - Paklenica - Crikvenica
5. Rabac - Platak
6. Sveta Nedelja – Zagreb.

Cikloturizam spada u potpuno održive segmente turističke industrije jer cikloturisti, za koje se zbirno, na najvećim europskim emitivnim tržištima, procjenjuje da ih ima oko 75 milijuna, traže očuvane prostore, autentične lokalne kulture, a njegov je razvoj posebno pogodan za stvaranje dodane vrijednosti ruralnim krajevima. Cikloturizam pomaže ekološkom i kulturnom očuvanju destinacija jer njegov razvoj ne zahtjeva invazivne infrastrukturne investicije, stvara značajnu dodanu vrijednost i prihod u područja gdje nije moguć masovni turizam, pomaže u očuvanju kulturne i povijesne baštine te potiče lokalno gospodarstvo temeljeno na poljoprivredi i proizvodnji autentične, zdrave hrane kroz razvoj usluga za cikloturist. Prostor Općine Jasenice kao dio Podvelebitskog područja posjeduje sve potrebite resurse i izgrađene temelje za daljnji razvoj ovog oblika turizma

2.6.7. SWOT analiza društvene infrastrukture

U nastavku su prikazane snage i slabosti te prilike i prijetnje razvoja društvene infrastrukture Općine Jasenice.

Tablica 38. SWOT analiza društvene infrastrukture

DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA	
SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sustav obrazovanja (predškolsko, osnovnoškolsko) ✓ Izgrađen vrtić ✓ Izdvajanje proračunskih sredstava za programe socijalne skrbi ✓ Bogata kulturno-povijesna baština ✓ Diversifikacija kulturne turističke ponude ✓ Veliki broj kulturnih dobara različite vrste i klasifikacije 	<ul style="list-style-type: none"> – Nepostojanje srednjoškolskog obrazovanja – Nedostatna ponuda infrastrukturnog sadržaja za kvalitetno pružanje sportskog odgoja djeci u sustavu osnovnoškolskog obrazovanja – Nedostatak dodatnih sadržaja – Nepostojanje srednjoškolskog obrazovanja – Nepostojanje ustanova socijalne skrbi na području Općine Jasenice – Nepostojanje adekvatnog sportskog centra

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Očuvanost i njegovanje lokalne nematerijalne kulturne baštine (manifestacije, folklor, proslave, turniri, priredbe) ✓ Bogat program manifestacija ✓ Poticanje razvoja kulturno-umjetničkog i sportskog društva ✓ Važna uloga udruga u očuvanju kulturno-umjetničke baštine i tradicije ✓ Kulturna baština aktivna za posjetitelje ✓ Osnovna škola ✓ Postojanje primarne zdravstvene zaštite na području Općine ✓ Postojanje stomatološke ordinacije 	<ul style="list-style-type: none"> - Neadekvatno opremljen prostor DVD-a - Nepostojanje muzeja ili srodne ustanove za istraživanje i znanstveno publiciranje povijesti, arheologije i geografije i brigu za njezinu materijalnu i nematerijalnu baštinu
PRILIKE	PRIJETNJE
DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dostupnost finansijskih sredstava za investiranje u fizičku društvenu infrastrukturu iz različitih EU fondova ✓ Veliki kulturno-turistički potencijal Općine Jasenice ✓ Potencijal za razvoj sportsko-rekreacijskog turizma, tzv. aktivnog turizma ✓ Poticanje razvoja civilnog društva ✓ Raspoloživost nacionalnih i europskih fondova za kulturu ✓ Promoviranje Općine kroz sportske i kulturne manifestacije ✓ Financiranje projekata civilnog društva putem fondova EU 	<ul style="list-style-type: none"> - Rast potreba u području socijalne skrbi - Nedovoljan interes i motivacija građana za uključivanje u projekte javnog interesa - Propadanje kulturnih i arheoloških spomenika zbog neadekvatne brige

3. TOWS MATRICA

Na temelju rezultata provedene analize stanja te rezultata prikupljenih na radionicama ključnih dionika izrađena je SWOT analiza koja je prikazana nakon svake pojedine cjeline u analizi stanja.

„Kada su strateški čimbenici po SWOT-u prepoznati, razvijaju se strategije koje mogu biti izgrađene na snagama sposobnim eliminirati slabosti, iskoristiti prilike ili se pak suočiti s prijetnjama. Ipak, SWOT analiza ne pokazuje različite veze između vanjskih i unutarnjih čimbenika, pa je zbog toga razvijena TOWS matrica (Weihrich, Kidington, UK, 1982.).

TOWS matrica predstavlja sredstvo za olakšavanje povezivanja vanjskog i unutarnjeg okruženja i formulaciju strategija. Ona pokazuje kako vanjske prilike i prijetnje s kojima se suočava određena organizacija mogu biti suprotstavljene unutarnjim snagama i slabostima da bi se kao rezultat dobilo četiri skupa alternativnih strategija.

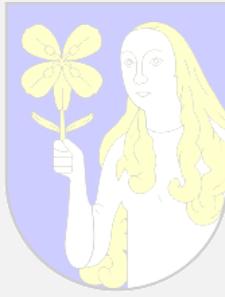
TOWS matrica predstavlja varijaciju SWOT analize. U TOWS matrici identificiraju se različiti čimbenici koji se zatim udružuju, npr. prilike sa snagama, s namjerom poticanja nove strateške inicijative. Dakle, skup varijabli u matrici nije novost, već njihovo združivanje na sustavan način.“⁹

---

⁹ Gonan Božac , M. (2007) Swot analiza i Tows matrica – sličnosti i razlike, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Odjel za ekonomiju i turizam «Dr. Mijo Mirković»

Tablica 39. TOWS matrica

SNAGE (S)

 <p>Unutarnje Vanjsko</p> <p>PRILIKE (O)</p> <p>O1 Iskorištenje prirodnih resursa u turističke svrhe O2 Rastuća globalna potražnja za ekološkim (zdravim) i tradicionalnim proizvodima O3 Razvoj suvremene i konkurentne poljoprivredne proizvodnje O4 Trend razvoja ruralnog turizma i porast dolazaka i noćenja turista na područjima koji su udaljeniji od većih gradskih središta</p>	<p>S1 Povoljan geostrateški položaj (Novigradsko more, rijeka Zrmanja, obron Velebita, te blizina autoceste i zračne luke) S2 Ekološki očuvani okoliš S3 Prepoznatljivost i vrijednost Parka prirode Velebit koji se nalazi na području Općine(parkovi, špilje, šetnice i biciklističke staze) S4 Područje Ekološke mreže NATURA 2000 (očuvanje zaštićenih vrsta ptica) S5 Prirodne ljepote(Majstorska cesta, Tulove grede, Modrič špilja, kanjon rijeke Zrmanje) S6 Centar planinskih proizvoda S7 Poticanje razvoja kulturno-umjetničkog i sportskog društva S8 Pogodnost razvoja pčelarstva te stočarstva S9 »Mediteran u malome« S10 Eno-gastro i kulturno manifestacije s turističkim potencijalnom S11 Sportske utrke S12 Povoljni uvjeti za marikulturu S13 Entuzijazam mladih za djelovanjem i osnivanjem obitelji na području Općine</p> <p><u>S - O strategija: Maxi – Maxi</u></p> <p>S1-S2-S5-01-05-09-012-013 Iskorištavanje geografskog položaja za razvoj adrenalinskog (aktivnog) turizma u prirodi; cikloturizma, planinarenja; lovstva; S7-S10-05-08-010-013 – Razvoj kulturnog turizma (izložbe, koncerti, predstave) S1-S6-S8-03-06-014 Iskorištavanje geostrateškog položaja u cilju povezivanja i umrežavanja</p>	<p>SLABOSTI (W)</p> <p>W1 Jaki udari bure W2 Nedovoljno iskorištene prirodne i klimatske prednosti područja i energetski potencijal W3 Neiskorišteni potencijal razvoja selektivnih vrsta turizma W4 Degradacija područja očuvanja putem ljudskog utjecaja W5 Smanjen broj stanovnika W6 Nepovezanost poljoprivrednih proizvođača W7 Nedovoljna razina stručnosti i iskustva iznajmljivača potrebna za prijave na fondove (EU, Ministarstva, Županija, JLS) W8 Siromašno tlo-zaostale sirovine i otpad u okolišu uzrokovali krajolik bez vegetacije W9 Nedovoljna educiranost u turizmu W10 Rascjepkanost poljoprivrednog zemljišta, neusklađenost stanja u zemljishnim knjigama sa stanjem u katastru i na terenu W11 Nedovoljna informacijska pismenost (starijeg) stanovništva</p> <p><u>W – O strategija: Mini – Maxi</u></p> <p>W1 – W2 – W3 – O1 – O4 – O10 – O11 – osmislitи izvansezonske zabavne sadržaje pogodne za posjetitelje koji vole hladnije vrijeme; povećati broj smještajnih kapaciteta W2-W3-T7 Valorizacija znamenitosti kulturnih dobara i tradicije na području Općine</p>
--	--	--

<p>05 Novi moderniji načini brendiranja i promocije gospodarskih proizvoda i turističkih potencijala 06 Tendencija daljnog rasta i razvoja maslinarstva i pčelarstva 07 Osnivanja poslovne/gospodarske zone 08 Trend rasta potražnje za proizvodima kulturnog turizma 09 Razvoj planinskog turizma 10 Veliki kulturno-turistički potencijal Općine Jasenice 11 Potražnja turista za lokalnim iskustvom-uživanje u lokalnoj kuhinji, proslavu lokalnih festivala te praznika 12 Razvoj cikloturizma 13 Sredstva iz EU fondova 14 Korištenje besplatnih ili sufinanciranih tečajeva od strane EU fondova 15 Rast potreba za boravkom u „zelenim“ prostorima 16 Inovativne tehnologije</p>	<p>poljoprivrednika i ostvarenja suradnje sa stranim investitorima S6-S7-S9-S10-02-04-05-011-013 Razvoj gastronomskе ponude destinacije; gastro/etno manifestacije; ruralni turizam, razvoj vikend turizma i na taj način smanjenje izrazitog trenda sezonalnosti S8-S12-01-013-Uskladivanje poljoprivredne proizvodnje i marikulture s potrebama u turizmu</p>	<p>W2-W7-T4-T5-T6-T7 otvaranje većih broja OPG-ova; osiguranje poticaja za nove poslovne subjekte, plasirati na tržište visokokvalitetne poljoprivredne proizvode poput poput sira, vina, meda, raznih džemova, mesnatih proizvoda i dr.) W2-W4-08-010 Osmišljavanje projekata vezanih uz kulturni turizam i nematerijalnu kulturnu baštinu te zaštitu okoliša(brošure, letci) W5 -W7-02-03-08-011-014-016 Stvarati nova radna mesta kroz ponude domaćih proizvoda turistima (pršut, vina, med i dr.); oglašivačkih i promotivnih aktivnosti proizvoda putem društvenih mreža (Facebook, Instagram, YouTube) W6-W10-02-03 Ekološki uzgoj voća i povrća</p>
--	---	---

PRIJETNJE (T)	S – T strategija: Maxi – Mini	W – T strategija: Mini – Mini
<p>T1 Sezonalnost rada</p> <p>T2 Elementarne nepogode</p> <p>T3 Epidemije (Covid 19)</p> <p>T4 Depopulacija i deruralizacija</p> <p>T5 Odljev mozgova</p> <p>T6 Nedovoljan interes i motivacija građana za uključivanje u projekte javnog interesa</p> <p>T7 Nevaloriziranost kulturne i povijesne baštine</p> <p>T8 Nizak stupanj korištenja inovacija i novih tehnologija rezultira obavljanjem djelatnosti s niskom dodanom vrijednošću</p> <p>T9 Nedovoljno razvijena ekološka svijest</p>	<p>S5-S8 -T4-T5-T6 – poljoprivrednim mjerama i edukacijama novih potencijalnih poduzetnika stvarati dodanu vrijednost i nova radna mjesta; samozapošljavanje, startup-ovi</p> <p>S1- T6-T8 – Organizirati motivacijske radionice za nezaposlene; besplatne edukacije vezane za EU projekte; edukacije o samozapošljavanju</p> <p>S10-S11-T1 – Produciti trajanje sezone putem većeg broja ciljanih manifestacija, koncerata, gastro evenata.</p>	<p>W11 – T8 – simbolično plaćeno „volonterstvo“ na lokalnim projektima; osigurane besplatne informatičke radionice za nezaposlene i starije od 50 godina</p> <p>W4-W8- T9 Edukacija stanovništva vezana uz zbrinjavanje otpada, zaštitu okoliša i korištenje obnovljivih izvora energije</p>

Izvor: Općina Jasenice; Interpretacija izvoditelja radova

4. PEST(EL) ANALIZA

PEST(EL) predstavlja akronim za:

- **Politički** – ukazuju na to kako politika (vladini propisi i pravna pitanja) utječe na poslovanje Općine;
- **Ekonomski** – analizira eksterne ekonomske probleme (kamatne stope, tečaj, inflaciju, nezaposlenost, bruto domaći proizvod) koji mogu igrati ulogu u poslovnom uspjehu Općine;
- **Socijalni** – analizira socioekonomsko okruženje (demografija, stopa rasta stanovništva, dobne skupine, stavovi prema poslu i trendovi na tržištu rada) kako bi se shvatile potrebe stanovnika Općine;
- **Tehnološki** – analizira kako uvođenje novih proizvoda, tehnologija i usluga, odnosno nedostatak istog može imati poteškoća u prilagodbi;
- **Ekološki** – analizira razvoj svijesti o zaštiti okoliša te propise koji prate ovu temu kako bi se utvrdio utjecaj koji oni mogu imati na poslovanje;
- **Legalni (pravni)** – analizira kako zakonske promjene i tumačenja mogu utjecati na Općinu, izravno ili neizravno.

Radi se, dakle, o analizi koja pomaže definirati kako vanjske sile utječu na poslovanje Općinske uprave. Sa svrhom boljeg definiranja i razumijevanja brojčano ocijenjene vrijednosti iz PEST analize svakog promatranog segmenta, kratko će se objasniti sljedeći aspekti;

- **Snaga okoline** izražava se u brojčanim vrijednostima u granicama od 1-5 pri čemu je najmanji utjecaj izražen brojem 1, a najveći brojem 5.
- **Čimbenik** koji djeluje kao prijetnja ima predznak minus (-), a ukoliko djeluje kao prilika ima predznak plus (+).
- **Značaj utjecaja okoline** izražen je u brojčanim vrijednostima u granicama od 1 – 5.
- **Ukupna ocjena** pojedinih segmenata unutar navedenih okolina dobivena je umnoškom snaga i značaja utjecaja.
- **Podsume** su dobivene zbrojem ukupnih ocjena pojedinih čimbenika unutar određene okoline.
- **Maksimalno pozitivni učinak** segmenta okoline je +100, a maksimalno negativni učinak -100.
- **Pozitivan predznak** govori o poticajnim uvjetima okoline – što je veći rezultat govori se o većoj povoljnosti, dok negativan rezultat govori o destimulirajućem utjecaju okoline.

Ocenjivanje svakog segmenta okoline prikazano je u narednoj tablici.

Tablica 40. PEST(EL) ANALIZA

	SEGMENT	UTJECAJ	ZNAČAJ	UKUPNA OCJENA
		-5, -4, -3, -2, -1, +1, +2, +3, +4, +5	1, 2, 3, 4, 5	
POLITIČKI	Priklučivanje Europskoj Uniji	+4	5	+20
	Porezni sustav	-1	5	-5
	Smjer aktivnosti nacionalne vlade	+1	4	+4
	Stabilnost političkog sustava	-1	4	-4
				Podsuma 15
EKONOMSKI	Utjecaj globalne krize	-3	5	-15
	Stopa nezaposlenosti	-1	5	-5
	Naklonost stranih investitora	+3	4	+12
	Visine kamatnih stopa	-1	3	-3
				Podsuma -11
SOCIJALNI	Depopulacija	-2	4	-8
	Obrazovna struktura	+1	5	+5
	Odlazak mlade radne snage	-2	5	-10
	Gostoljubivost stanovništva	+4	3	+12
				Podsuma -1
TEHNOLOŠKI	Novi oblici komunikacije	+3	4	+12
	Razina tehnološke svijesti u Općini	+2	4	+8
	Standardi poslovanja	+3	4	+12
	Razina internetskih usluga	+3	5	+15
				Podsuma +47
EKOLOŠKI	Klimatske promjene	-1	5	-5
	Energetska učinkovitost	+2	5	+10
	Upravljanje prirodnim resursima	+2	5	+10
	Biološka raznolikost	+3	5	+15
				Podsuma +30
LEGALNI (PRAVNI)	Mehanizmi zakonskog okvira	-1	4	-4
	Zakon o radu	-1	4	-4
	Zakon o zaštiti okoliša	+1	4	+4
	Birokratske prepreke	-1	3	-3
				Podsuma -7
				Suma 73

Izvor: Općina Jasenice; Interpretacija izvoditelja radova

Trendovima iz eksterne okoline prikazanima u prethodnoj tablici vrlo je teško manipulirati i kontrolirati ih te je zato od iznimne važnosti znati njihov intenzitet i smjer utjecaja na poslovanje i daljnji razvoj Općine. PEST(EL) analizom prepoznati su ključni indirektni utjecaji (trendovi) iz okoline koji za Općina Jasenice mogu predstavljati prijetnje ili prilike. Najveća korist PEST(EL) analize ogleda se u uspješnoj eliminaciji manje relevantnih trendova te u omogućavanju općinskoj Upravi da usmjeri svoj fokus na manji broj trendova s većim utjecajem na strategiju upravljanja razvojem Općine.

Ukupna ocjena proizašla iz PEST(EL) analize prikazuje područje Općine Jasenice kao pozitivno djelujuću okolinu bez obzira na destimulirajući ekonomski, socijalni i

legalni (pravni) aspekt. Pozitivne ocjene, odnosno snage, dobivene su za političku, tehnološku i ekološku okolinu, dok su negativne ocjene, odnosno prijetnje izražene za ekonomsku, socijalnu i legalnu (pravnu) okolinu, koje se u ovom slučaju, kako je prethodno navedeno, smatraju destimulirajućom zbog nemogućnosti značajnog utjecaja Općine na navedene segmente.

Djelovanje destimulirajućih aspekata vidljivo je kroz nepovoljni utjecaj globalne gospodarske krize koja je prisutna i na području Općine Jasenice te je osiguranje budućeg ekonomskog rasta postalo znatno teže. Nadalje, kao dio negativno izražene okoline prepoznate su i kamatne stope kao bitan činitelj ekonomskog razvoja gospodarstva, koje su prvenstveno oblikovane tržištem - ponudom i potražnjom za finansijskim sredstvima koje plasiraju kreditne institucije. Visoke kamatne stope uzrok su reduciranja potrošnje i potražnje te utječu na industrijsku proizvodnju i trgovinu. Interes države za umjerenom visinom kamatnih stopa je prisutan i manifestira se u okviru odredbi Zakona o obveznim odnosima no problem se i dalje ogleda u nedovoljnim intervencijama države na tržištu.

Negativni utjecaj socijalne okoline izražava se kroz sveprisutan trend depopulacije uzrokovani iseljenjem stanovništva zbog ekonomskih problema, prvenstveno nezaposlenosti.

Posljednji negativno ocijenjeni fragment eksterne okoline je onaj legalni (pravni) koji najviše utjecaja vrši kroz neadekvatne mehanizme i institucije zakonskog okvira, neefikasnost zakonskih odredbi i brojne birokratske prepreke. Konkretno u slučaju Općine Jasenice upitan je sustav plaća čija su temeljna pitanja uređena različitim zakonima na koje Općina nema utjecaja.

U okviru provedene PEST(EL) analize prepoznata su i pozitivno djelujuća područja za Općinu Jasenice koja se u najvećem omjeru manifestiraju u političkom segmentu kroz priključenje Republike Hrvatske EU. Ovaj aspekt od velikog je značaja za Općinu Jasenice, a njegov pozitivni utjecaj izražava se kroz mogućnost korištenja niza finansijskih instrumenata i programa u svrhu financiranja kapitalnih dugogodišnjih razvojnih projekata.

Tehnološki i ekološki segmenti okoline također su pozitivno ocijenjeni za Općinu Jasenice, a u najvećoj mjeri iz razloga što Općina Jasenice kontinuirano radi na uvođenju i poticanju korištenja novih tehnologija i informacijsko-komunikacijskih sustava, unapređenju organizacije rada, a sve to s naglaskom na poštivanje kriterija zaštite okoliša. Iz priložene PEST(EL) analize vidljivo je da na upravljanje razvojem Općine Jasenice djeluje nekolicina negativnih čimbenika, no isto tako vidljiva je prisutnost pozitivno djelujućih, odnosno stimulirajućih činitelja razvoja. Unutar Općine Jasenice prisutna su brojna područja na kojima je potrebno dodatno djelovati u svrhu što efikasnijeg utjecaja na stimulirajući dio eksterne okoline te više kapitalnih projekata usmjeriti u razvoj administrativnih kapaciteta Općine, kreiranje povoljnijih uvjeta u svrhu razvoja i financiranja poduzetništva, porast zaposlenosti stanovništva, strukturirani razvoj gospodarstva te implementaciju suvremenih tehnologija.

5. SREDNJOROČNE RAZVOJNE POTREBE I RAZVOJNI POTENCIJALI OPĆINE JASENICE

Iz rezultata prethodno provedenih analiza prepoznate su srednjoročne razvojne potrebe i ključni razvojni potencijali Općine Jasenice. Unutar Općine prisutna su brojna područja na kojima je potrebno dodatno djelovati u svrhu što efikasnijeg utjecaja na stimulirajuće aspekte interne i eksterne okoline te više kapitalnih projekata usmjeriti u razvoj sljedećih područja:

- ✓ Razvoj administrativnih kapaciteta Općine:
  - Organiziranje programa izobrazbe usklađenih sa strateškim ciljevima, mjerama i politikama;
  - Prema sistematizaciji, osigurati radna mjesta na pozicijama privlačenja sredstava iz EU fondova;
  - Provedba edukacija o pripremi i provedbi projekata financiranih iz EU fondova;
  - Uključivanje zaposlenih u javnoj upravi u iniciranje, pripremu i provedbu projekata financiranih iz EU fondova i ostalih izvanproračunskih fondova.
- ✓ Kreiranje povoljnijih uvjeta u svrhu razvoja i financiranja poduzetništva:
  - Osnivanje poslovno/gospodarske zone;
  - Izgradnja centra planinskih proizvoda;
  - Privlačenje interesa stranih investitora (povezivanje i umrežavanje);
  - Umrežavanje poljoprivrednika u klastere;
  - Edukacija stanovništva o mjerama Europske Unije za pokretanje vlastitog posla/djelatnosti;
  - Poticanje pokretanja samostalnog poslovanja i samozapošljavanja;
  - Umrežavanje lokalnih poslovnih subjekata (horizontalno i vertikalno sa svrhom transfera znanja);
  - Promoviranje poduzetništva i obrtništva.
- ✓ Implementacija suvremenih tehnologija:
  - Digitalizacija općinske Uprave;
  - Korištenje novih komunikacijsko-informacijskih tehnologija za promociju i prepoznatljivost Općine;
  - Modernizacija i unapređenje prerađivačkog i proizvodnog procesa.
- ✓ Provedba kapitalnih razvojnih projekata:
  - Provedba infrastrukturnih projekata;
  - Revitalizacija poljoprivrede;
  - Razvoj turističkih potencijala (ruralni, kulturni).

6. STRATEŠKE ODREDNICE RAZVOJA

Strateške odrednice razvoja Općine Jasenice utvrđene su sa svrhom usmjeravanja dugoročnog razvoja Općine prema održivom razvoju, zaštiti okoliša, racionalnom korištenju prirodnih resursa te učinkovitom gospodarenju u svim aspektima gospodarstva, javnih i osobnih potreba.

Temeljem provede analize stanja Općine Jasenice, omogućeno je odrediti jasan smjer kretanja i djelovanja u narednom razdoblju za kojeg se usvaja Plan ukupnog razvoja. Općina Jasenice će sukladno navedenom kontinuirano provoditi mjere prema ostvarenju održivog razvoja odnosno, racionalno će upravljati raspoloživim resursima uz očuvanje prirodnih i kulturnih vrijednosti.

Temeljna načela razvoja Općine Jasenice:

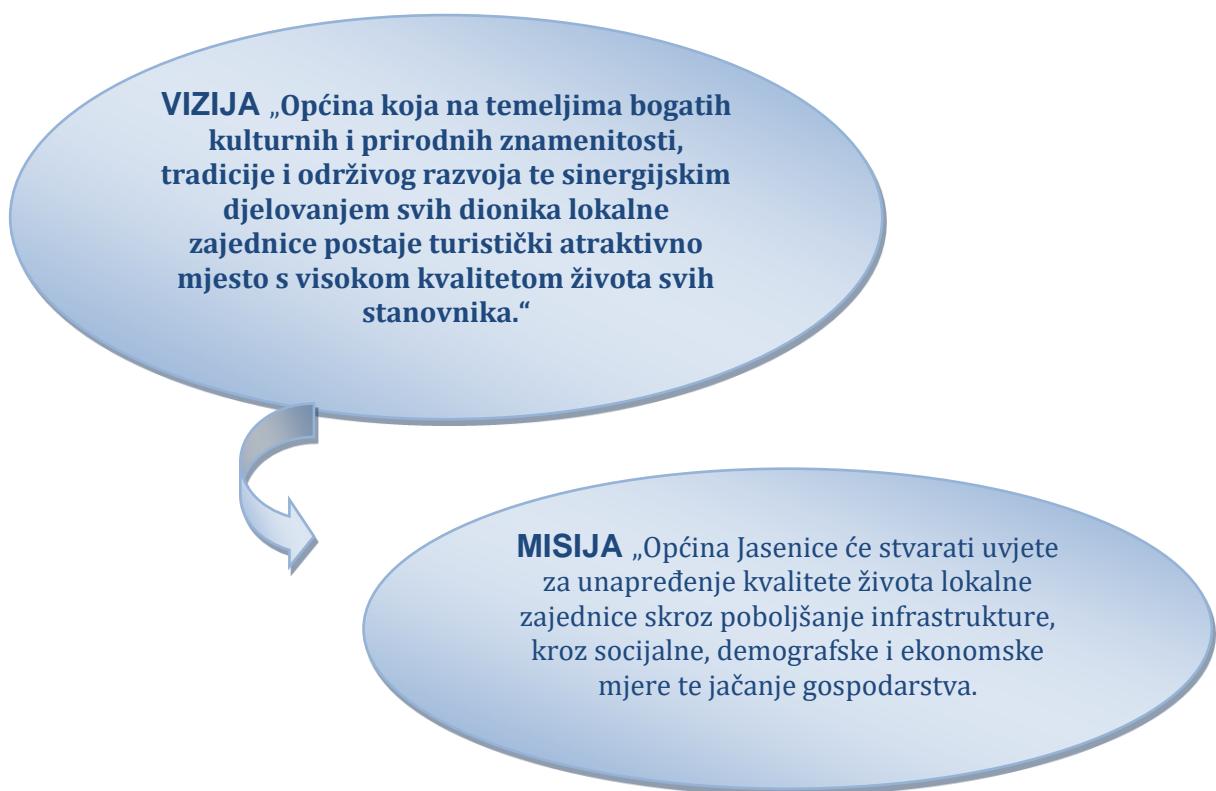
- ✓ **Načelo točnosti i cjelovitosti** - osigurava da se za pripremu, izradu, izvješćivanje te praćenje provedbe i učinaka akata strateškog planiranja moraju koristiti pouzdani, provjerljivi i usporedivi podaci
- ✓ **Načelo učinkovitosti i djelotvornosti** - osigurava da se za sve razine postavljenih ciljeva moraju definirati odgovarajući pokazatelji
- ✓ **Načelo odgovornosti i usmjerenoosti na rezultat** - obvezuje tijela zadužena za izradu i provedbu akata strateškog planiranja na osiguravanje odgovarajućih uvjeta, resursa i političke podrške za postizanje željenih rezultata, ishoda i učinaka
- ✓ **Načelo održivosti** - obvezuje tijelo zaduženo za izradu i provedbu akata strateškog planiranja da pripremu i provedbu novih akata strateškog planiranja temelji na rezultatima i iskustvima iz prethodnih procesa strateškog planiranja
- ✓ **Načelo partnerstva** - obvezuje tijelo zaduženo za izradu i provedbu akta strateškog planiranja da u procesima strateškog planiranja osigura partnerstvo s glavnim dionicima i nadležnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, uz uključivanje gospodarskih udruženja i socijalnih partnera, akademске i znanstvene zajednice, organizacija civilnoga društva te zainteresirane javnosti
- ✓ **Načelo transparentnosti** - Problemi i izazovi koje javno tijelo nastoji riješiti kroz postupke strateškog planiranja i upravljanja razvojem moraju biti jasno obrazloženi i relevantni. Ciljevi u aktima strateškog planiranja moraju biti jasno definirani i mjerljivi uporabom relevantnih pokazatelja. U aktima strateškog planiranja mora biti definirana odgovornost za provedbu i postizanje rezultata, ishoda i učinaka. Postupci strateškog planiranja i upravljanja razvojem su javni, a akti strateškog planiranja i izvješća o provedbi i vrednovanju se objavljaju sukladno odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske.

Temeljem definiranih strateških odrednica Općina će uz pomoć ključnih dionika i lokalnog stanovništva izraditi odgovarajuće dokumente kako bi se pravovremeno pokrenuli svi procesi za stvaranje pretpostavki razvoja Općine.

6.1. Vizija i misija

Vizija je inspirativna izjava koja prepostavlja sliku idealne budućnosti Općine Jasenice, odnosno definira njen smjer kretanja za iduće dugoročno razdoblje od 10 godina. Može ju se promatrati i kao dugoročni željeni rezultat koji nastaje nakon što zaposlenici Općine utvrde i riješe zapreke koje stoje na putu do njezina ostvarenja.

Misija definira svrhu Općine Jasenice, odnosno njen razlog ustroja i postojanja te definira čime se Općina treba baviti. Misija je promjenjivog karaktera i tijekom vremena potrebno ju je korigirati i uskladjavati s vizijom.

6.2. Strateški ciljevi i prioriteti

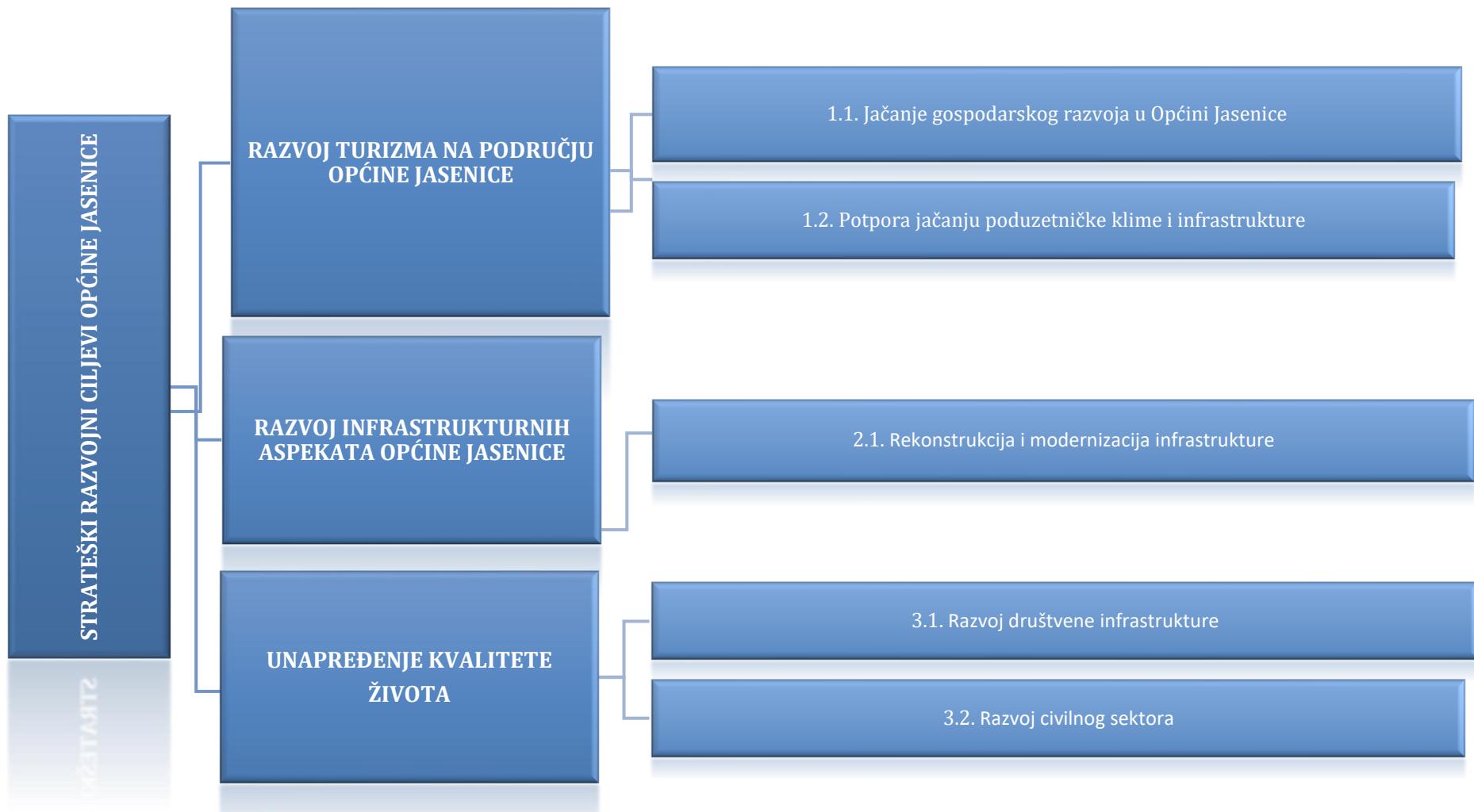
Na temelju provedene analize i utvrđivanja područja u koja je potrebno ulagati i uvoditi promjene, identificirana su tri temeljna strateška cilja sa svrhom doprinosa realizaciji definirane vizije Općine Jasenice. Za svaki definirani strateški cilj utvrđeni su i prioriteti strateškog razvoja te odgovarajuće mjere za uspješnu realizaciju ciljeva.

Slika 24. Prikaz općih razvojnih ciljeva Plana ukupnog razvoja Općine Jasenice

Izvor: Općina Jasenice

Slika 25. Pregled temeljnih strateških ciljeva i prioriteta

Izvor: Općina Jasenice

**Prioritetna
područja javnih
politika**

Jačanje gospodarskog razvoja u Općini Jasenice	<p>Projekti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja šetnice u Maslenici • Izgradnja prezentacijsko-posjetiteljskog centra Pod prag
Potpore jačanju poduzetničke klime i infrastrukture	<p>Projekti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja centra planinskih proizvoda

**OPĆI CILJ 1. RAZVOJ TURIZMA NA
PODRUČJU OPĆINE JASENICE**

Pokazatelj učinkovitosti	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
<i>Stvoreni uvjeti za razvoj ruralnih turističkih usluga i proizvoda te poboljšani uvjeti za razvoj poduzetništva i obrtništva</i>	<i>Započeti projekti i projekti u tijeku</i>	<i>Povećana prepoznatljivost Općine kroz promociju i razvoj ruralnog turizma, poljoprivrede i održivog gospodarstva</i>

Tablica 41. Opći cilj 1. Razvoj turizma na području Općine Jasenice
Naziv strateškog cilja

OPĆI CILJ 1 RAZVOJ TURIZMA NA PODRUČJU OPĆINE JASENICE		
Opis strateškog cilja		
<i>Ovaj cilj odnosi se na iskorištavanje bogate prirodne ljepote te kulturno-povijesne baštine za unapređenje razvoja ruralnog turizma. Općina Jasenice ima mogućnost postati značajna turistička, izletnička i kulturna destinacija u ponudi. Osim smještajne i ugostiteljske ponude koje je potrebno razvijati, važno je uključiti i obiteljska poljoprivredna gospodarstva u turističku ponudu kroz autohtone poljoprivredne proizvode stvarajući tako brand destinacije.</i>		
Pokazatelji učinka/uspješnosti	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
<i>Stvoreni uvjeti za razvoj ruralnih turističkih usluga i proizvoda te poboljšani uvjeti za razvoj poduzetništva i obrtništva</i>	<i>Započeti projekti i projekti u tijeku</i>	<i>Povećana prepoznatljivost Općine kroz promociju i razvoj ruralnog turizma i održivog gospodarstva</i>
Prioritetno područje javnih politika		
Prioritetno područje	Jačanje gospodarskog razvoja u Općini Jasenice	
Opis	Općina Jasenice će tijekom razdoblja provedbe Plana ukupnog razvoja kontinuirano raditi na poticanju razvoja ruralnih turističkih usluga i proizvoda.	
Mjera	Potpora razvoju ruralnog turizma	
Projekt		
Naziv projekta	Izgradnja šetnice u Maslenici	
Opis projekta	Uređenje i izgradnja šetnice u Maslenici. Ovim projektom se nastoji urediti navedeni dio obale i tako modernom šetnicom i plažom podići nivo turističke ponude. Projektiranje je u tijeku.	
Status projekta	Projekt / projektna ideja /aktivnost	
Vrsta razvojnog projekta	Lokalnog značaja / županijskog / nacionalnog / regionalnog / europskog i međunarodnog značaja	
Faza projekta	Faza planiranja / faza provedbe / završetak	
Rezultati projekta	Moderna šetnica i plaža	
Projekt		
Naziv projekta	Izgradnja prezentacijsko-posjetiteljskog centra Podprag	
Opis projekta	U suradnji sa Parkom prirode Velebit planira se izgraditi Posjetiteljski centar Podprag. Posjetiteljski centar Podprag, zamišljen je kao interpretacijsko-edukativno mjesto te ugostiteljsko turističko, za posjetitelje lokaliteta. Planira se nastavak započetih aktivnosti tj. izrada građevinsko-tehničke dokumentacije za potrebe ishodjenja građevinske dozvole.	
Status projekta	Projekt / projektna ideja /aktivnost	
Vrsta razvojnog projekta	Lokalnog značaja / županijskog / nacionalnog / regionalnog / europskog i međunarodnog značaja	
Faza projekta	Faza planiranja / faza provedbe / završetak	
Rezultati projekta	Na jednom mjestu interaktivno i posjetiteljima prilagođen način upoznavanja prirodnog i kulturnog naslijeđa južnog Velebita.	
Prioritetno područje javnih politika		
Prioritetno područje	Potpora jačanju poduzetničke klime i infrastrukture	
Opis	Stvoriti poduzetničku klimu za Općinu Jasenice znači ravnomjeran razvoj infrastrukture i poslovnih usluga koje stvaraju povoljno okruženje za rast i razvoj novih poduzetnika.	
Mjera	Razvoj malog i srednjeg poduzetništva.	
Projekt		
Naziv projekta	Izgradnja centra planinskih proizvoda	

Opis projekta	Izgradnja centra u kojem bi se prezentirali lokalni proizvodi. U suradnji sa Agencijom za ruralni razvoj Zadarske županije - AGRRA i Zadarskom županijom planira se izgraditi centar planinskog proizvoda Centar bi bio svojevrsni poslovni inkubator/čvorište za poljoprivredna gospodarstva koja na jednom mjestu imaju stručnu potporu od edukacije, praktikuma, prerade, testiranja, skladištenja do prodaje svojih proizvoda.
Status projekta	Projekt / projektna ideja /aktivnost
Vrsta razvojnog projekta	Lokalnog značaja / županijskog / nacionalnog / regionalnog / europskog i međunarodnog značaja
Faza projekta	Faza planiranja / faza provedbe / završetak
Rezultati projekta	<i>Stvoreni uvjeti za razvoj malog i srednjeg poduzetništva i oznaka „Planinski proizvod“.</i>

Prioritetna
područja javnih
politika

Rekonstrukcija i modernizacija
infrastrukture

Projekti

- Izgradnja i asfaltiranje cesta, nogostupa, trgova
- Javni sustav odvodnje
- Izgradnja groblja
- Izgradnja potpornog zida u Ulici Gojka Šuška u naselju Maslenica
- Sanacija plaža na području Općine Jasenice
- Izgradnja privezišta u Maslenici

**OPĆI CILJ 2. RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH
ASPEKATA OPĆINE**

Pokazatelj
učinkovitosti

Početna
vrijednost

Ciljana
vrijednost

*Realizacija projekata komunalne
infrastrukture*

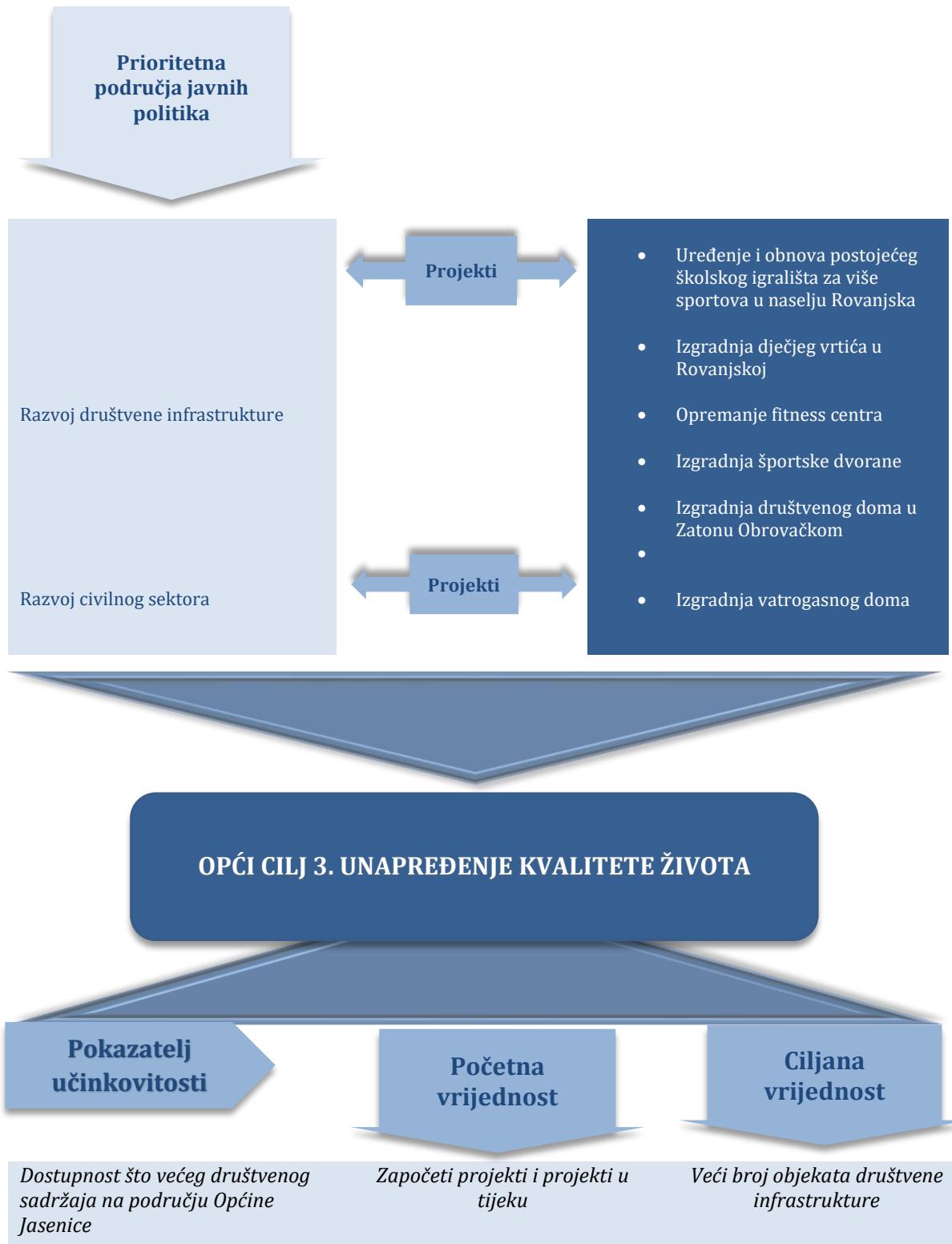
*Započeti projekti i projekti u
tijeku*

*Poboljšana kvaliteta
komunalne infrastrukture*

Tablica 42. Opći cilj 2. Razvoj infrastrukturnih aspekata Općine Jasenice

Naziv strateškog cilja		
OPĆI CILJ 2. RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH ASPEKATA OPĆINE		
Opis strateškog cilja		
<i>Ovaj cilj usmjeren je na podizanje kvalitete života stanovnika Općine Jasenice, te podrazumijeva razvoj komunalne infrastrukture, kroz uređenje obale i javnih površina, izgradnju nogostupa, asfaltiranje cesta te izgradnju sustava javne odvodnje.</i>		
Pokazatelji učinka/uspjehnosti	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
Realizacija projekata komunalne infrastrukture	Započeti projekti i projekti u tijeku	Poboljšana kvaliteta komunalne infrastrukture
Prioritetno područje javnih politika		
Prioritetno područje		
Opis	Kako bi gospodarstvo imalo uvjete za razvoj i privlačenje novih investicija, nužno je unaprijediti infrastrukturu Općine. Ovim prioritetskim područjem nastoji se poboljšati prometna infrastruktura i sigurnost u prometu kao i kvaliteta energetskog sustava i sustava vodoopskrbe i odvodnje.	
Mjera	Rekonstrukcija i modernizacija infrastrukture	
Projekt		
Naziv projekta	Izgradnja i asfaltiranje cesta, nogostupa, trgova	
Opis projekta	Unaprjeđenje komunalne infrastrukture na području Općine Jasenice	
Status projekta	Projekt / projektna ideja /aktivnost	
Vrsta razvojnog projekta	Lokalnog značaja / županijskog / nacionalnog / regionalnog / europskog i međunarodnog značaja	
Faza projekta	Faza planiranja / faza provedbe / završetak	
Rezultati projekta	Veća sigurnost mještana u prometu	
Mjera	Razvoj i modernizacija energetske infrastrukture	
Projekt		
Naziv projekta	Javni sustav odvodnje	
Opis projekta	Trenutno je u fazi izrade studijske dokumentacije za izgradnju vodokomunalne infrastrukture aglomeracija karinskog i Novigradskog mora, koju s 85% iznosa financiraju Hrvatske vode, a 15 % nositelj projekta Vodovod i odvodnja d.o.o. Benkovac s jedne strane, a s druge gradovi Benkovac i Obrovac, te Općine Poličnik, Posedarje, Ražanac, Novigrad, Zemunik Donji, Stankovci, Starigrad, Škabrnja, Polača, Jasenice, Galovac i Lišane Ostrovičke čime će se postići smanjenje onečišćenja kao i očuvanje općih zdravstvenih uvjeta stanovništva te postizanje i održavanje dobrog stanja voda.	
Status projekta	Projekt / projektna ideja /aktivnost	
Vrsta razvojnog projekta	Lokalnog značaja / županijskog / nacionalnog / regionalnog / europskog i međunarodnog značaja	
Faza projekta	Faza planiranja / faza provedbe / završetak	
Rezultati projekta	Izgrađen sustav javne odvodnje	
Projekt		
Naziv projekta	Izgradnja groblja	
Opis projekta	Nastavak izgradnje novog mjesnog groblja uz postojeće.	
Status projekta	Projekt / projektna ideja /aktivnost	
Vrsta razvojnog projekta	Lokalnog značaja / županijskog / nacionalnog / regionalnog / europskog i međunarodnog značaja	
Faza projekta	Faza planiranja / faza provedbe / završetak	
Rezultati projekta	Proširenje postojećeg mjesnog groblja	
Projekt		
Naziv projekta	Izgradnja potpornog zida u Ulici Gojka Šuška u naselju Maslenica	
Opis projekta	Izgradnja potpornog zida kako bi se spriječilo daljnje urušavanje.	
Status projekta	Projekt / projektna ideja /aktivnost	
Vrsta razvojnog projekta	Lokalnog značaja / županijskog / nacionalnog / regionalnog / europskog i međunarodnog značaja	
Faza projekta	Faza planiranja / faza provedbe / završetak	
Rezultati projekta	Veća sigurnost stanovnika te stabiliziran teren.	
Projekt		

Naziv projekta	Sanacija plaža na području Općine Jasenice
Opis projekta	Općina Jasenice je u mjesecu ožujku 2021. godine potpisala Sporazum o sufinanciranju sanacija plaža u naseljima Maslenici, Rovanjskoj i Modriču sa Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture kako bi se sanirale plaže koje su u derutnom stanju i postavili osnovni prateći sadžaji.
Status projekta	Projekt / projektna ideja /aktivnost
Vrsta razvojnog projekta	Lokalnog značaja / županijskog / nacionalnog / regionalnog / europskog i međunarodnog značaja
Faza projekta	Faza planiranja / faza provedbe / završetak
Rezultati projekta	<i>Uređene plaže na području općine Jasenice.</i>
	Projekt
Naziv projekta	Izgradnja privezišta u Maslenici
Opis projekta	Izgradnja privezišta za brodove.
Status projekta	Projekt / projektna ideja /aktivnost
Vrsta razvojnog projekta	Lokalnog značaja / županijskog / nacionalnog / regionalnog / europskog i međunarodnog značaja
Faza projekta	Faza planiranja / faza provedbe / završetak
Rezultati projekta	<i>Veći broj vezova</i>

Tablica 43. Opći cilj 3. Unapređenje kvalitete života

Naziv strateškog cilja		
OPĆI CILJ 3. UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA		
Opis strateškog cilja		
<i>Ovaj cilj obuhvaća niz društvenih potreba kao što su kultura i sport te razvoj institucija i civilnog društva. Konačan rezultat ovog cilja je veći društveni standard te zadovoljstvo svih stanovnika na području Općine Jasenice</i>		
Pokazatelji učinka/uspešnosti	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
Dostupnost što većeg društvenog sadržaja na području Općine Jasenice	Započeti projekti i projekti u tijeku	Veći broj objekata društvene infrastrukture
Prioritetno područje javnih politika		
Prioritetno područje	Razvoj društvene infrastrukture	
Opis	Ovo prioritetno područje usmjereno je na jačanje aktivnosti i programa društva i mlađih, ulaganje u obnovu/opremanje društvenih domova i javne infrastrukture te izgradnju infrastrukture za sport i rekreaciju.	
Mjera	Poticanje zdravijeg načina života	
Projekt		
Naziv projekta	Uređenje i obnova postojećeg školskog igrališta za više sportova u naselju Rovanjska	
Opis projekta	Sanacija postojećeg igrališta koje je trenutno u derutnom stanju.	
Status projekta	Projekt / projektna ideja /aktivnost	
Vrsta razvojnog projekta	Lokalnog značaja / županijskog / nacionalnog / regionalnog / europskog i međunarodnog značaja	
Faza projekta	Faza planiranja / faza provedbe / završetak	
Rezultati projekta	Uređeno školsko igralište	
Projekt		
Naziv projekta	Izgradnja dječjeg igrališta u Rovanjskoj	
Opis projekta	Izgradnja i opremanje dječjeg igrališta spravama koje su ukrašene morskim motivima. Projektom je zamišljeno da se, preko mjere FLAG Tri mora, izgradi igralište koje će baštiniti maritimnu kulturu.	
Status projekta	Projekt / projektna ideja /aktivnost	
Vrsta razvojnog projekta	Lokalnog značaja / županijskog / nacionalnog / regionalnog / europskog i međunarodnog značaja	
Faza projekta	Faza planiranja / faza provedbe / završetak	
Rezultati projekta	Opremljeno dječje igralište pristupačno za djecu svih uzrasta.	
Projekt		
Naziv projekta	Opremanje fitness centra	
Opis projekta	Opremanje i izgradnja fitness centra.	
Status projekta	Projekt / projektna ideja /aktivnost	
Vrsta razvojnog projekta	Lokalnog značaja / županijskog / nacionalnog / regionalnog / europskog i međunarodnog značaja	
Faza projekta	Faza planiranja / faza provedbe / završetak	
Rezultati projekta	Moderna teretana koja osigurava najvišu kvalitetu treninga, rekreacije i edukacije.	
Projekt		
Naziv projekta	Izgradnja športske dvorane.	
Opis projekta	Izgradnja školske sportske dvorane u sklopu Osnovne škole Petra Zoranića u Jasenicama U sklopu nove školske sportske dvorane planiran je velika i mala dvorana. Velika dvorana predviđena je za košarkaško igralište, a mala dvorana je predviđena za stolni tenis, zagrijavanja, korektivnu gimnastiku, aerobik i slično.	
Status projekta	Projekt / projektna ideja /aktivnost	
Vrsta razvojnog projekta	Lokalnog značaja / županijskog / nacionalnog / regionalnog / europskog i međunarodnog značaja	
Faza projekta	Faza planiranja / faza provedbe / završetak	
Rezultati projekta	Razvoj sportsko-rekreacijske ponude u Općini Jasenice.	
Mjera	Očuvanje, obnova i zaštita prirodne i kulturne baštine	
Projekt		
Naziv projekta	Izgradnja društvenog doma u Zatonu Obrovačkom.	
Opis projekta	Izgradnja društvenog doma u Zatonu Obrovačkom koji trenutno ne posjeduje takav objekt.	
Status projekta	Projekt / projektna ideja /aktivnost	

Vrsta razvojnog projekta	Lokalnog značaja / županijskog / nacionalnog / regionalnog / europskog i međunarodnog značaja
Faza projekta	Faza planiranja / faza provedbe / završetak
Rezultati projekta	<i>Osigurana društvena infrastruktura za provođenje aktivnosti društvenog, kulturnog, obrazovnog i rekreativnog karaktera.</i>
Prioritetno područje	Razvoj civilnog sektora
Opis	Razvoj i unapređenje vatrogastva, povećanje preventivne zaštite od požara i podizanje razine zaštite ljudi, okoliša i imovine na području općine
Mjera	<i>Razvoj kapaciteta civilnog sektora za lokalni razvoj</i>
Projekt	
Naziv projekta	Izgradnja vatrogasnog doma
Opis projekta	Izgradnja vatrogasnog doma pomoću EU fondova.
Status projekta	Projekt / projektna ideja /aktivnost
Vrsta razvojnog projekta	Lokalnog značaja / županijskog / nacionalnog / regionalnog / europskog i međunarodnog značaja
Faza projekta	Faza planiranja / faza provedbe / završetak
Rezultati projekta	<i>Izgrađen vatrogasni dom.</i>

6.3. Projekti od strateške važnosti

Tablica 44. Prioriteti i mјere koji proizlaze iz strateških ciljeva

STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	MЈERA	PROJEKT
OPĆI CILJ 1. RAZVOJ TURIZMA NA PODRUČJU OPĆINE JASENICE	1.1. Jačanje gospodarskog razvoja u Općini Jasenice	1.1.1. Razvoj održive turističke infrastrukture 1.1.2. Potpora razvoju ruralnog turizma	1.1.1.1. Izgradnja šetnice na Maslenici 1.1.1.2. Izgradnja prezentacijsko-prosvjetiteljskog centra Podprag
	1.2. Potpora jačanju poduzetničke klime i infrastrukture	1.2.1. Razvoj malog i srednjeg poduzetništva	1.2.1.1. Izgradnja centra planinskih proizvoda
OPĆI CILJ 2. RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH ASPEKATA OPĆINE JASENICE	2.1. Rekonstrukcija i modernizacija infrastrukture	2.1.1. Razvoj i modernizacija komunalne infrastrukture	2.1.1.1. Izgradnja i asfaltiranje cesta, nogostupa, trgova 2.1.1.2. Javni sustav odvodnje 2.1.1.3. Izgradnja groblja 2.1.1.4. Izgradnja potpornog zida u Ulici Gojka Šuška u naselju Maslenica 2.1.1.5. Sanacija plaža na području Općine Jasenice 2.1.1.6. Izgradnja privezišta u Maslenici
OPĆI CILJ 3. UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA	3.1. Razvoj društvene infrastrukture	3.1.1. Poticanje zdravijeg načina života	3.1.1.1. Uređenje i obnova postojećeg školskog igrališta za više sportova u naselju Rovanjska 3.1.1.2. Izgradnja dječjeg vrtića u Rovanjskoj 3.1.1.3. Opremanje fitness centra 3.1.1.4. Izgradnja sportske dvorane
		3.1.2. Očuvanje, obnova i zaštita prirodne i kulturne baštine	3.1.2.1. Izgradnja društvenog doma u Zatonu Obrovačkom
	3.2. Razvoj civilnog sektora	3.2.1. Razvoj kapaciteta civilnog sektora za lokalni razvoj	3.2.1.1. Izgradnja vatrogasnog doma

6.4. Okvir za provedbu, praćenje i vrednovanje PUR-a

Sastavni dio ovog dokumenta je i način praćenja provedbe ciljeva Plana ukupnog razvoja, a pretpostavljena dinamika i metodologija u skladu su s formiranim strateškim smjernicama.

Sukladno članku 11. Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (»Narodne novine«, broj 89/18) obvezni sadržaj srednjoročnih akata strateškog planiranja jest i okvir za praćenje i vrednovanje. Radi lakše provedbe praćenja i vrednovanja 18.01.2019. donesen je Pravilnik o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (»Narodne novine«, broj 06/19) (dalje u tekstu Pravilnik).

Praćenje i izvještavanje o provedbi akata strateškog planiranja od značaja za jedinice lokalne samouprave je dio procesa strateškog planiranja. Praćenje provedbe akata strateškog planiranja je proces prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja kojima se sustavno prati uspješnost provedbe ciljeva i mjera akata strateškog planiranja. Izvještavanje o provedbi akata strateškog planiranja je proces pružanja pravovremenih i relevantnih informacija ključnim nositeljima strateškog planiranja na razini lokalne samouprave te široj javnosti o statusu provedbe akata strateškog planiranja.

Ciljevi praćenja i izvještavanja su:

- sustavno praćenje uspješnosti provedbe ciljeva i mjera akata strateškog planiranja,
- učinkovito upravljanje provedbom akata strateškog planiranja i kontinuirano unapređivanje javne politike korištenjem rezultata praćenja i izvještavanja,
- pružanje pravovremenih i relevantnih osnova donositeljima odluka prilikom određivanja prioriteta razvojne politike, donošenja odluka na razini strateškog planiranja i reviziju akata strateškog planiranja kroz analizu učinka, ishoda i rezultata provedenih ciljeva i mjer,
- utvrđivanje nemanjernih pozitivnih i negativnih posljedica provedbe planskih dokumenta,
- povezivanje politike, programa, prioriteta, mjer i razvojnih projekata i
- osiguranje transparentnosti i odgovornosti za korištenje javnih sredstava i izvještavanje javnosti o učincima potrošnje javnih sredstava.

Općina Jasenice ima obvezu kontinuirano i dosljedno izvještavati Općinsko vijeće o fazama realizacije Plana ukupnog razvoja, a ujedno i sve ključne dionike te lokalno stanovništvo kroz mjerne Komunikacijske strategije. Na kraju razdoblja za koje je izrađen Plan ukupnog razvoja, odnosno po završetku provedbe projekata koji iz nje proizlaze, objavljaju se konačni rezultati realizacije. Praćenje i izvještavanje je kompleksan proces te je stoga potrebno redovno motriti pokazatelje praćenja i indikatore koji su utvrđeni sukladno ciljevima, prioritetima i mjerama Plana ukupnog razvoja.

6.5. Termski plan provedbe PUR-a s indikativnim finansijskim planom

Plan ukupnog razvoja Općine Jasenice realizirati će se putem provedbe niza definiranih mjera, odnosno konkretnih projekata koji će poduprijeti ostvarenje utvrđenih ciljeva i prioriteta u narednom razdoblju trajanja PUR-a.

Finansijskim okvirom daje se sažet uvid u finansijsku vrijednost i izvore financiranja ciljeva, prioriteta i mjera za realizaciju Plana ukupnog razvoja, a detaljna razrada financiranja u promatranom razdoblju vidljiva je u narednoj tablici.

Tablica 45. Termski plan provedbe Plana ukupnog razvoja Općine Jasenice s indikativnim finansijskim planom

R.br.	Ciljevi; Prioriteti; Mjere;	Razdoblje provedbe							Procjena potrebnih sredstava u	Izvori financiranja		
		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.		Vlastiti izvori (Proračun)	EU pomoći	Ostali izvori
1. RAZVOJ TURIZMA NA PODRUČJU OPĆINE JASENICE												
1.1.	Jačanje gospodarskog razvoja u Općini Jasenice								4.000.000,00			
1.1.1.	Razvoj održive turističke infrastrukture				*				1.000.000,00	x	x	
1.1.2.	Potpore razvoju ruralnog turizma							*	3.000.000,00		x	x
1.2.	Potpore jačanju poduzetničke klime i infrastrukture								3.000.000,00			
1.2.1.	Razvoj malog i srednjeg poduzetništva					*			3.000.000,00		x	
2. RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH ASPEKATA OPĆINE JASENICE												
2.1.	Rekonstrukcija i modernizacija infrastrukture								3.000.000,00			
2.1.1.	Razvoj i modernizacija komunalne infrastrukture		*	*	*				3.000.000,00	x		x
3. UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA												
3.1.	Razvoj društvene infrastrukture								14.700.000,00			
3.1.1.	Poticanje zdravijeg načina života		*	*	*	*			7.000.000,00	x	x	
3.1.2.	Očuvanje, obnova i zaštita prirodne i kulturne baštine					*			700.000,00	x	x	

3.2.	Razvoj civilnog sektora											
3.2.1.	Razvoj kapaciteta civilnog sektora za lokalni razvoj		•	•		*	*	7.000.000,00	x	x		

6.6. Usklađenost Plana ukupnog razvoja s Nacionalnim i Europskim strateško-planskim dokumentima

Mjere za provedbu Plana ukupnog razvoja Općine Jasenice dosljedno podupiru realizaciju ciljeva i mjera važećih nacionalnih strateško-planskih dokumenata koji predstavljaju polaznu točku za povlačenje sredstava iz europskih investicijskih fondova, a na taj se način potencijalnim korisnicima sredstava pružaju šire mogućnosti financiranja realizacije svih mjera te znatno raste vjerojatnost postizanja uspješnog ishoda postavljenih ciljeva.

Predviđene mjere Plana ukupnog razvoja formirane su prema općim razvojnim ciljevima, a podržavaju infrastrukturne investicije, jačanje upravljačkih kapaciteta, znanja i revitalizaciju aktivnih mjera zapošljavanja, održivosti gospodarstva i prelazak na kružni model gospodarstva te unaprjeđenje kvalitete života u Općini. Mjere PUR-a usklađene su s brojnim relevantnim strateško-planskim dokumentima na razini EU, RH i regionalnoj razini no važno je spomenuti kako će dokumenti biti usklađeni i s Operativnim programom Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027. godine, Operativnim programom Učinkoviti ljudski potencijali 2021. – 2027. Programom ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2021. – 2027. godine koji su trenutno u fazi izrade.

Na razini Europske unije Plan ukupnog razvoja Općine Jasenice usklađen je s:

- ✓ **Strategija Europa 2030.** – temeljena je na konceptu održivog razvoja. U rujnu 2015. na Općoj skupštini Ujedinjenih naroda zemlje diljem svijeta potpisale su Program Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030., s njegovih 17 ciljeva održivog razvoja, te su usuglasile konkretan popis mjera za dobrobit čovječanstva i planeta. Svjetski čelnici obvezali su se da će iskorijeniti siromaštvo, zaštititi planet i osigurati mir i blagostanje svim ljudima. Ciljevi održivog razvoja, zajedno s Pariškim sporazumom o klimatskim promjenama, plan su za bolji svijet i globalni okvir za međunarodnu suradnju u području održivog razvoja i njegove gospodarske, društvene, ekološke i upravne dimenzije. EU je bio predvodnik u donošenju Programa Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. i u potpunosti je predan njegovoj provedbi.¹⁰
- ✓ **Europski zeleni plan** - strategija za postizanje održivosti gospodarstva EU-a. To ćemo postići pretvaranjem klimatskih i ekoloških izazova u prilike u svim područjima politike i osiguravanjem pravedne i uključive tranzicije. Europski zeleni plan obuhvaća akcijski plan za:
  - unapređenje učinkovitog iskorištavanja resursa prelaskom na čisto kružno gospodarstvo,
  - obnovu biološke raznolikosti i smanjenje onečišćenja.
- ✓ **NextGenerationEU**-instrument je privremenog oporavka u vrijednosti većoj od 800 milijardi EUR za otklanjanje neposredne gospodarske i socijalne štete uzrokovane

---

¹⁰ Strategija Europa 2030.; Izvor: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/rp_sustainable_europe_hr_v2_web.pdf

pandemijom koronavirusa. Europa će nakon pandemije biti zelenija, digitalnija, otpornija i spremnija za postojeće i buduće izazove.

- ✓ **Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.-2026.-** U borbi protiv gospodarske krize EU uspostavila je poseban Mechanizam za oporavak i otpornost. Kako bi se iskoristila sredstva iz navedenog Mechanizma države članice trebaju pripremiti vlastiti plan za oporavak i otpornosti. Republika Hrvatska donijela je Nacionalni plan oporavka i otpornosti koji se sastoji od pet komponenti i jedne inicijative:

- Gospodarstvo
- Javna uprava, pravosuđe i državna imovina
- Obrazovanje, znanost i istraživanje
- Tržište rada i socijalna zaštita
- Zdravstvo
- Inicijativa: Obnova zgrada

Mjere i aktivnosti Plana pridonijet će postizanju pametnog, održivog i uključivog rasta, uz povećanje broja radnih mesta, produktivnosti i konkurentnosti gospodarstva, kao i jačanju gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije Hrvatske.

Na razini RH Plan ukupnog razvoja Općine Jasenice usklađen je s:

- ✓ **PLANOVI I PRAVILA ZA NOVO PROGRAMSKO RAZDOBLJE 2021. – 2027.:**

- **Višegodišnji finansijski okvir 2021. – 2027. –** Prijedlog novog višegodišnjeg finansijskog okvira sadrži sedam poglavlja:
1. Jedinstveno tržište, inovacije i digitalna pitanja
  2. Kohezija i vrijednosti
  3. Prirodni resursi i okoliš
  4. Migracije i upravljanje granicama
  5. Sigurnost i obrana
  6. EU susjedstvo i svijet
  7. Europska javna uprava

*Republici Hrvatskoj je za razdoblje 2021.–2027. za provođenje kohezijske politike dodijeljeno 9.8 milijardi eura. Izraženo u stalnim cijenama to bi značilo da Republika Hrvatska za 2021. 2027. u odnosu na trenutno razdoblje ima manju alokaciju za 6%.

➤ **Nacionalnim planom izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027. godine**

Donošenjem Nacionalnog plana izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027. godine koji je usklađen s Nacionalnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine, Republika Hrvatska se pridružila naporima međunarodne zajednice u formiranju politika prema osobama s invaliditetom i nacionalnog okvira za provedbu istih.

Nacionalni plan izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027. godine predstavlja akt strateškog planiranja kojim Republika Hrvatska nastavlja kreirati politiku prema osobama s invaliditetom poštujući UN

Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom i ostale suvremene međunarodne standarde kao okvir za daljnji razvoj prava za osobe s invaliditetom.

Ovaj dokument stavlja naglasak na jednakost, kao temeljno načelo svih ljudskih prava i temeljnih sloboda, a ima za cilj osigurati uvjete za ravnopravno uživanje prava i aktivno sudjelovanje osoba s invaliditetom u svim područjima života zajednice.

Cjelovito unaprjeđenje prava i mogućnosti za osobe s invaliditetom moguće je postići samo zajedničkim djelovanjem cjelokupnog sustava i svih dionika na državnoj, županijskoj te lokalnoj razini stoga je i Plan ukupnog razvoja Općine XX za razdoblje od 2020. – 2030. godine u cijelosti usklađen s Nacionalnim planom izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027. godine.

Planom ukupnog razvoja definirane su konkretnе mjere u okviru prioriteta Poboljšanje kvalitete života u Općini koje imaju za cilj osigurati zadovoljavajuću kvalitetu života i neovisan život uz posebnu usmjerenost na proces deinstitucionalizacije, socijalnu zaštitu, pravo na inkluzivno obrazovanje, rad i zdravstvenu zaštitu te pristup svim sadržajima zajednice koje omogućuju potpuno i učinkovito sudjelovanje osoba s invaliditetom u svim područjima života.

- **Kohezijska politika 2021. – 2027.** – Ulaganja EU-a u razdoblju od 2021. do 2027. bit će usmjerena na pet glavnih ciljeva prikazanih narednom slikom:

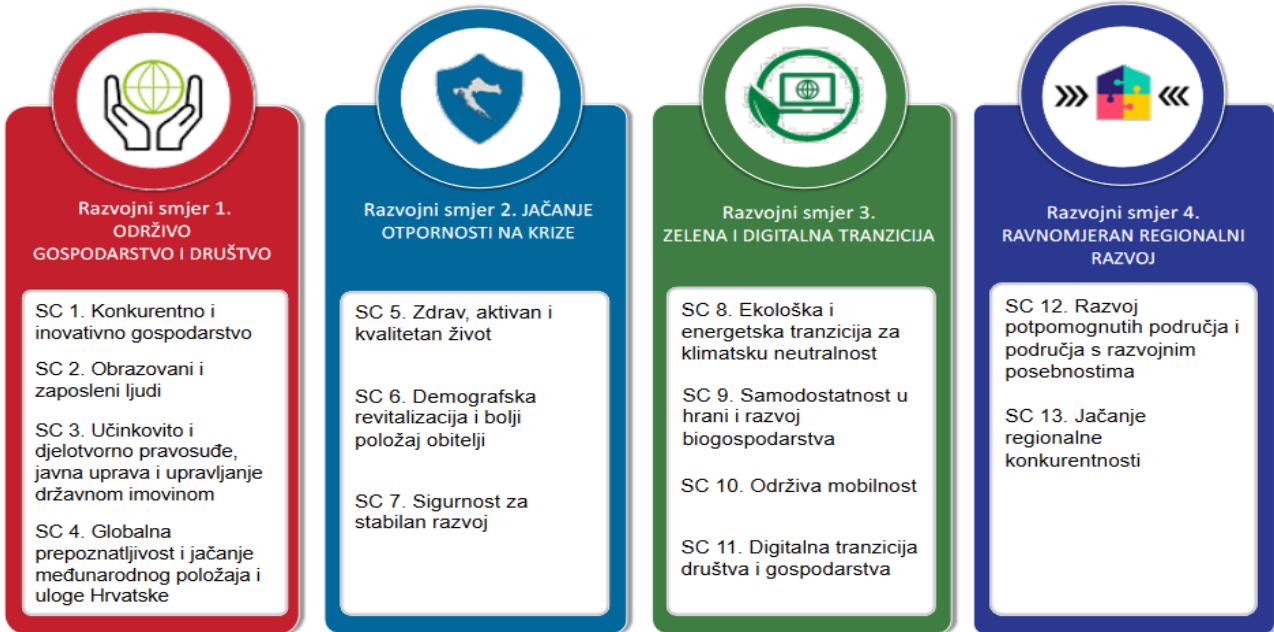
Slika 26. Ciljevi kohezijske politike 2021. – 2027.

Izvor: Planovi i pravila za novo programsko razdoblje 2021. – 2027.; MRRFEU

- **Nacionalna razvojna strategija RH do 2030.** – krovni dokument i sveobuhvatni akt strateškog planiranja kojim se dugoročno usmjerava razvoj društva i gospodarstva u svim važnim pitanjima za Hrvatsku, koja time prvi put od stjecanja neovisnosti, dobiva okvir za razvoj u narednom desetljeću. Dokument se temelji na konkurenckim gospodarskim potencijalima Hrvatske te na prepoznatim razvojnim izazovima na regionalnoj, nacionalnoj, europskoj i globalnoj razini.

Slika 27. Prikaz razvojnih smjerova i strateških ciljeva NRS-a 2030.

Izvor: Nacrt prijedloga NRS RH do 2030. godine

- ✓ **Priručnik o pojednostavljenju** – sadrži 80 mjera za pojednostavljenje u području kohezijske politike za razdoblje 2021. – 2027.
- ✓ **Provedbeni program Ministarstva poljoprivrede za razdoblje od 2021. – 2024. godine (PPMP)** – sadržava 69 mjera koje za cilj imaju pružiti odgovore na izazove i razvojne potrebe iz 8 područja:
  - Poljoprivredno zemljište, biljna proizvodnja i tržište
  - Potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju
  - Stručna podrška razvoju poljoprivrede i ribarstva
  - Veterinarstvo i sigurnost hrane
  - Šumarstvo, lovstvo i drvna industrija
  - Poljoprivredna politika, EU i međunarodna suradnja
  - Ribarstvo
  - Stočarstvo i kvaliteta hrane
- ✓ **Strateški plan Ministarstva poljoprivrede za razdoblje 2020. – 2022. (SPMP)** – strateško-planski dokument s 4 temeljna cilja:
  - Podizanje razine konkurenčnosti poljoprivredno-prehrabrenog i ribarskog sektora razini EU kako bi se smanjile razlike u negativnim pokazateljima proizvodnje u sektor u odnosu na EU Okrupnjavanje posjeda i uređenje poljoprivrednog zemljišta
  - Zaštita zdravlja ljudi, životinja i bilja te zaštita interesa potrošača
  - Osiguravanje doprinosa EPFRR-a i EFJP-a ruralnom razvoju Republike Hrvatske
  - Održivi razvoj šumarstva, lovstva i drvne industrije

- ✓ **Operativni program za nacionalne manjine za razdoblje 2020.-2024.**
- ✓ **Nacionalni plan stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva 2021.-2027.**
- ✓ **Nacionalni plan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2027.**
- ✓ **Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030.**
- ✓ **Strategija zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine**
- ✓ **Šumskogospodarska osnova područja Republike Hrvatske za razdoblje 2016. - 2025.**
- ✓ **Vatrogasni plan Republike Hrvatske za razdoblje 2021. – 2030.**
- ✓ **Strategija razvoja održivog turizma do 2030.**

Na regionalnoj razini Plan ukupnog razvoja Općine Jasenice usklađen je s:

- ✓ **Županijska razvojna strategija Zadarske županije 2016. - 2020.** - temeljni je strateški planski dokument Zadarske županije u kojem se određuju ciljevi i prioriteti razvoja za područje županije.
- ✓ **Prostorni plan Zadarske županije** (»Službeni glasnik Zadarske županije«, broj 2/01., 6/04., 2/05., 17/06., 3/10., 15/14. i 14/15),
- ✓ **Glavni plan razvoja turizma Zadarske županije** od 2013. – 2023. godine.

7. ZAKLJUČAK

Uvodni dio Plana ukupnog razvoja Općine Jasenice sadržava detaljnu analizu postojećeg stanja, a istom su analizirana sva područja koja izravno ili neizravno utječu na sadašnji i budući razvoj Općine. Radilo se dakle, o općem području (prostorne značajke i demografske karakteristike), gospodarstvu, infrastrukturi i društvenim obilježjima Općine Jasenice.

Analiza postojećeg stanja rezultirala je SWOT analizom i TOWS matricom te PEST(EL) analizom. U okviru SWOT analize prepoznate su unutarnje snage i slabosti Općine te vanjske prilike i prijetnje što je naposljetku omogućilo kreiranje TOWS matrice. Svrha TOWS matrice ogleda se u svrhovitom združivanju elemenata SWOT analize, odnosno združivanju, snaga – prilika, snaga – prijetnji, slabosti – prilika, slabosti – prijetnji te stvaranju velikog broja strateških kombinacija s ciljem maksimiziranja njihovih učinaka.

Putem PEST analize istražene su potencijalne prijetnje i prilike iz vanjskog okruženja na koje Općina ne može u potpunosti utjecati, no ustrajnim koracima prema održivom razvoju može ih svesti na optimalnu razinu njihovog učinka. Za Općinu Jasenice prepoznata je pozitivna razvojna okolina te se upravo na tome i temelje kasnije formirani razvojni ciljevi za razdoblje trajanja PUR-a.

Definirana su tri opća strateška razvojna cilja, a svaki od njih sadrži dva ili više prioriteta koji se potom granaju u mjere i razvojne projekte. Planom ukupnog razvoja predviđena su ukupno 15 prioritetna razvojna projekta. Realizacija ovih projekata planirana je tijekom razdoblja trajanja PUR-a, od 2021. – 2027. godine.

8. LITERATURA

Pri izradi Plana ukupnog razvoja Općine Jasenice za razdoblje od 2021. – 2027. godine korišteni su sljedeći izvori i bibliografija:

Elektronski izvori:

- Zakon.hr - dostupno na <http://www.zakon.hr/>
- Narodne novine - dostupno na <http://narodne-novine.nn.hr/>
- Službene stranice Općine Jasenice - dostupno na <https://jasenice.hr/>
- Službeno glasilo Općine Jasenice - dostupno
na <https://jasenice.hr/index.php/sluzbeni-glasnici/>
- Službene stranice Ministarstva vanjskih i europskih poslova – dostupno na <http://www.mvep.hr/hr/vanjska-politika/multilateralni-odnosi0/globalne-teme/odrzivi-razvoj/>

Dokumenti:

- Planovi i pravila za novo programsko razdoblje 2021. – 2027.; Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije,
- Nacrt prijedloga Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine,
- Priručnik o pojednostavljenju - 80 mjera za pojednostavljenje u području kohezijske politike za razdoblje 2021. – 2027.,
- Provedbeni program Ministarstva poljoprivrede za razdoblje od 2021. – 2024. godine,
- Strateški plan Ministarstva poljoprivrede za razdoblje 2020. – 2022. godine,
- Operativni program za nacionalne manjine za razdoblje 2020.–2024. godine,
- Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030. godine,
- Strategija zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine,
- Šumskogospodarska osnova područja Republike Hrvatske za razdoblje 2016. -2025.,
- Županijska razvojna strategija Zadarske županije 2016. – 2020.,
- Prostorni plan Zadarske županije (»Službeni glasnik Zadarske županije«, broj 2/01., 6/04., 2/05., 17/06., 3/10., 15/14. i 14/15),
- Glavni plan razvoja turizma Zadarske županije od 2013. – 2023. godine,
- Strateški razvojni program Općine Jasenice za razdoblje od 2016. – 2020. godine,
- Prostorni plan Općine Jasenice (»Službeni glasnik Zadarske županije«, 02/06 i »Glasnik Općine Jasenice« broj 06/13, 02/16, 02/18, 4/19),
- Strategija razvoja turizma Općine Jasenice za razdoblje od 2017. godine do 2022. godine,
- Drugi dokumenti ustupljeni od strane Općine Jasenice.

9. PRILOZI

REZULTATI PROVEDENIH ANKETA

U izradi Analize stanja i formiraju strateških ciljeva Plana ukupnog razvoja Općine Jasenice sudjelovali su svi članovi predstavničkog i izvršnog tijela Općine te stanovnici Općine Jasenice. S ciljem dobivanja što točnijeg uvida u trenutno stanje na području Općine provedena je anketa među ključnim dionicima iz tijela JLS, a ista se provela kroz anketni upitnik, koji je obuhvatio sljedeća prioritetna područja razvoja Općine:

- ✓ **OPĆI ANKETNI UPITNIK** (prioritetni razvojni ciljevi; zadovoljstvo stanovnika Općine s pružanjem javnih usluga);
- ✓ **INFRASTRUKTURA;**
- ✓ **GOSPODARSTVO;**
- ✓ **POLJOPRIVREDA;**
- ✓ **TURIZAM;**
- ✓ **OBRAZOVANJE;**
- ✓ **ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB;**
- ✓ **KULTURA I SPORT;**
- ✓ **OPĆE INFORMACIJE O SUDIONICIMA** (spol; dob)
- ✓ **PRIJEDLOZI I SUGESTIJE ZA RAZVOJ OPĆINE.**

Tijekom postupka anketiranja prikupljen je relativno veliki broj anketnih upitnika što je provedenoj analizi i dobivenim rezultatima dalo veću težinu i relevantnost u pogledu temelja za izradu Plana ukupnog razvoja.

Kroz provedeni anketni upitnik željelo se dobiti opće podatke o ispitanicima, uvid u njihovu percepciju stanja Općine, viziju i misiju te prikupiti prijedloge i sugestije kojima bi se doprinijelo razvoju Općine.

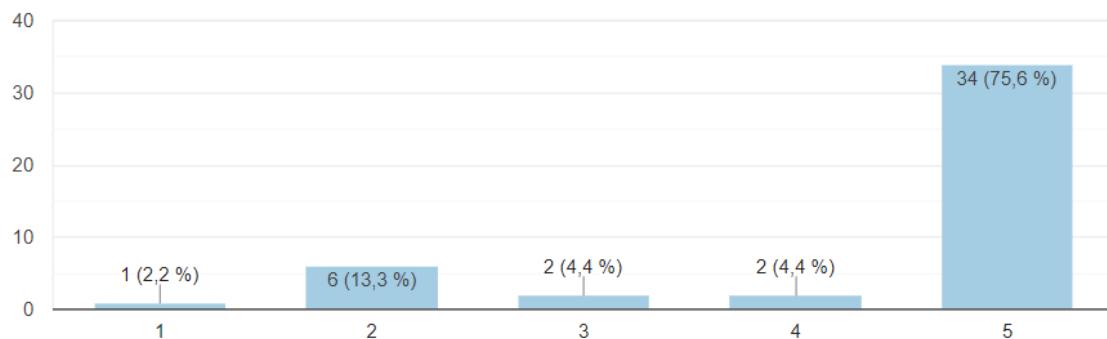
Prikupljeno je 46 anketnih upitnika, na temelju kojih je napravljena analiza prikupljenih podataka te njihov prikaz putem grafikona. U prikupljenim anketnim upitnicima pojedini podaci nisu bili do kraja ispunjeni ili nisu bili ispunjeni u skladu s uputama te su u obzir uzeti samo raspoloživi podaci.

Ispitanicima je pružena mogućnost ocjenjivanja prioritetnih područja Općine kroz raspon ocjena od 1 do 5 pri čemu ocjena 1 predstavlja iznimno sam nezadovoljan/a, dok ocjena 5 predstavlja iznimno sam zadovoljan/a. Za svaku pojedinu skupinu i podskupinu rezultati su prikazani grafički, a dostupni su na uvid prilogu ovog dokumenta.

Od navedenih prioritetnih ciljeve koje smatrate bitnima za razvoj Općine?

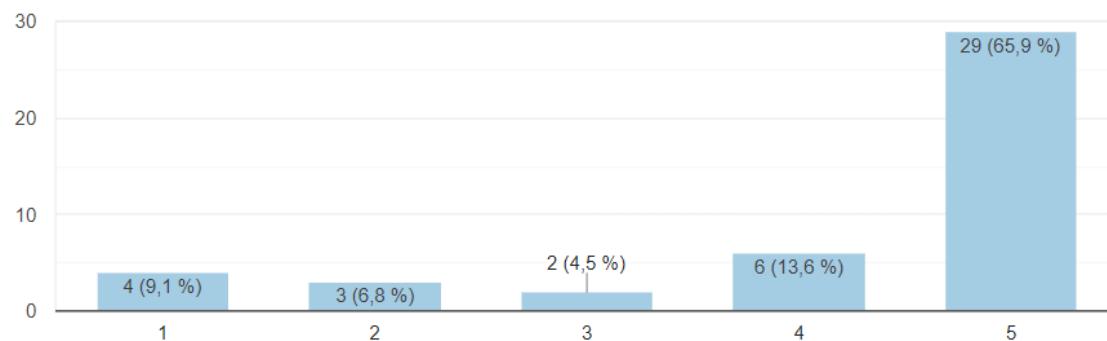
Ekonomski stabilna i učinkovita Općina

45 odgovora

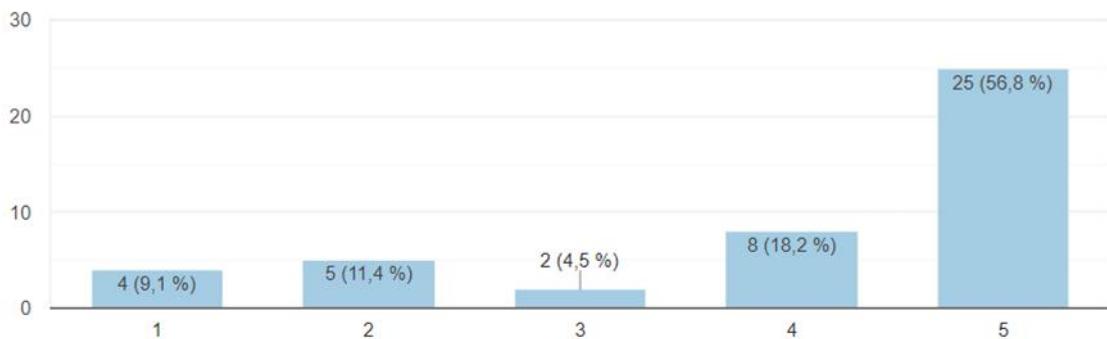
Konkurentna, poduzetna i inovativna Općina

44 odgovora

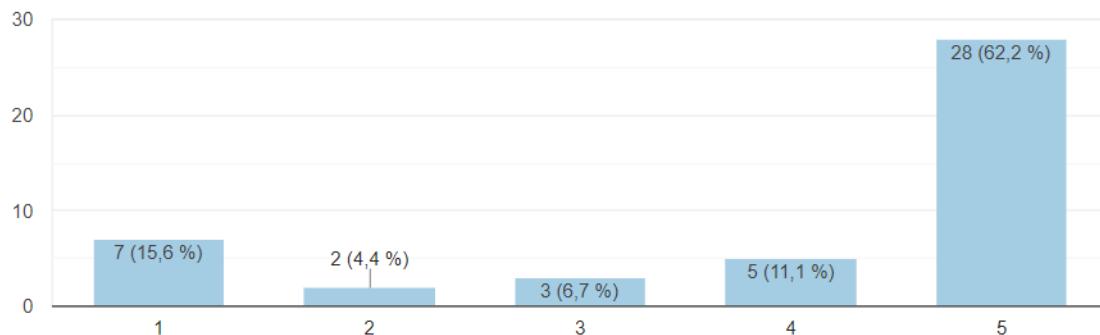
Povezana Općina - promicanje održivog prometa i poboljšanje mrežnih infrastruktura i pametnih prometnih sustava

44 odgovora

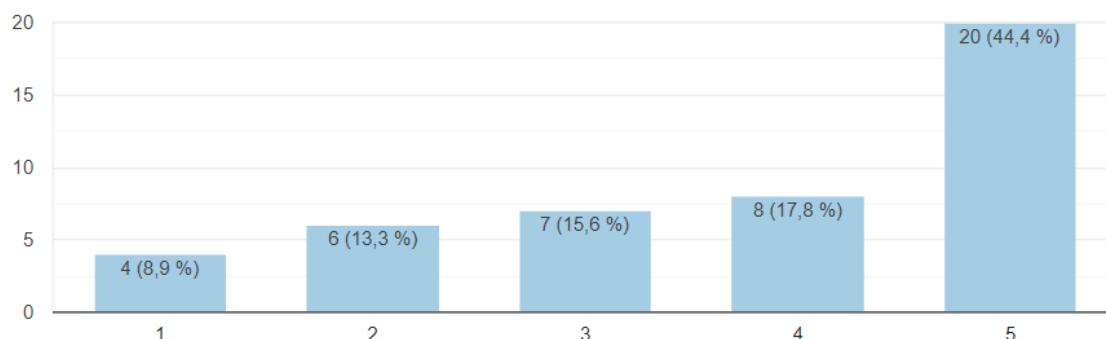
Zelena Općina - poticanje prilagodbe na klimatske promjene, prevencije opasnosti i očuvanje okoliša

45 odgovora

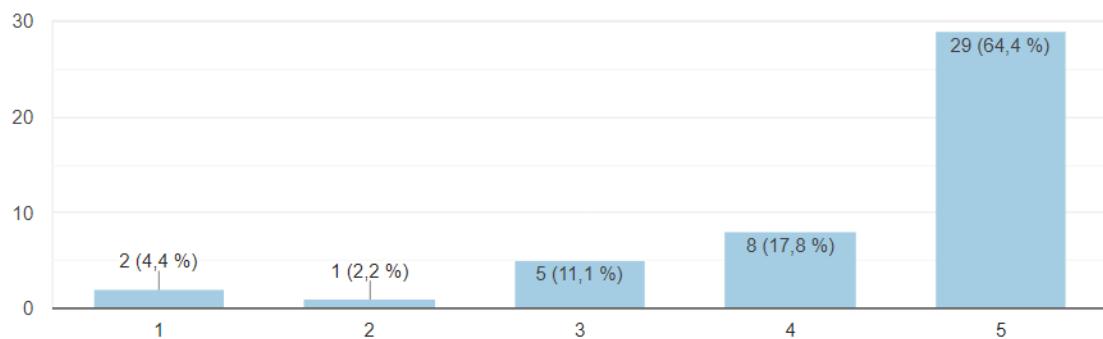
Sigurna Općina - jačanje sigurnosti stanovnika Općine, sigurno okruženje, povećanje sposobnosti prevencija i reagiranja na sigurnosne prijetnje

45 odgovora

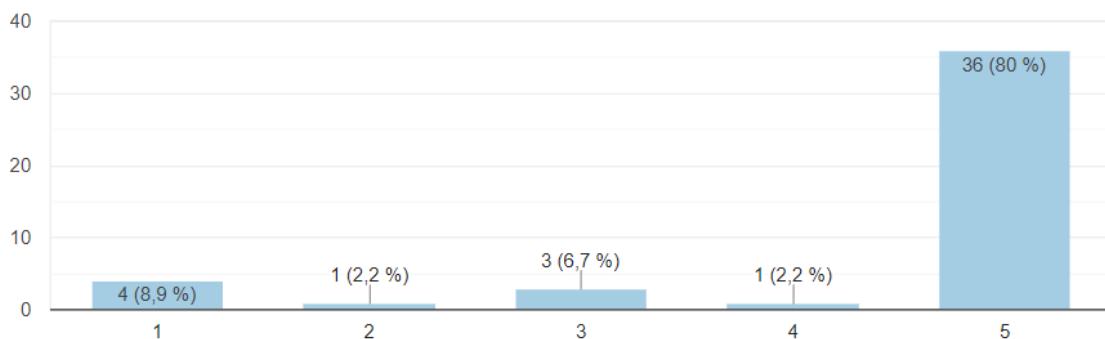
Uključiva Općina - pružanje jednakih mogućnosti u pristupanju odgoja, obrazovanja, osposobljavanju i cjeloživotnom obrazovanju

45 odgovora

Napredna Općina - rast Općine, podrška stvaranju novih radnih mjesta

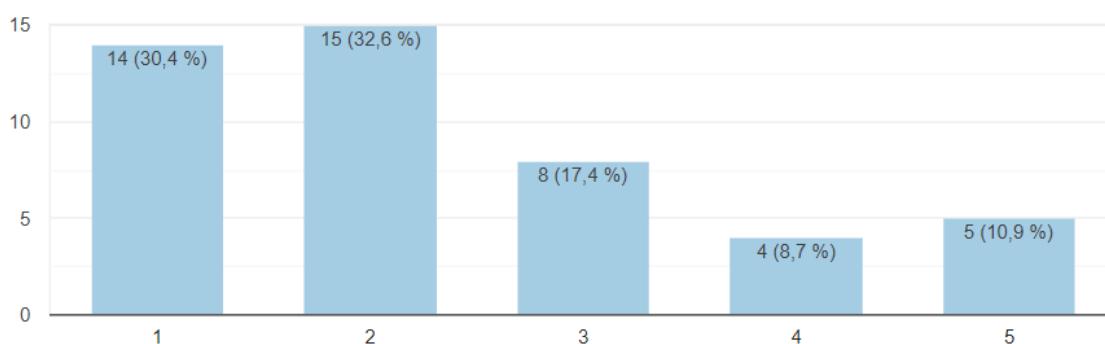
45 odgovora

Koliko ste zadovoljni sljedećim javnim uslugama na području Općine?

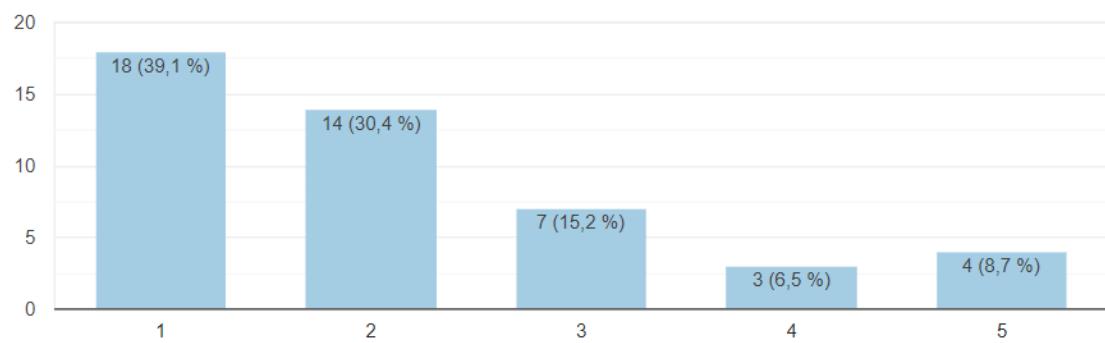
Pružanje usluga koje su pod nadležnošću Općine

46 odgovora

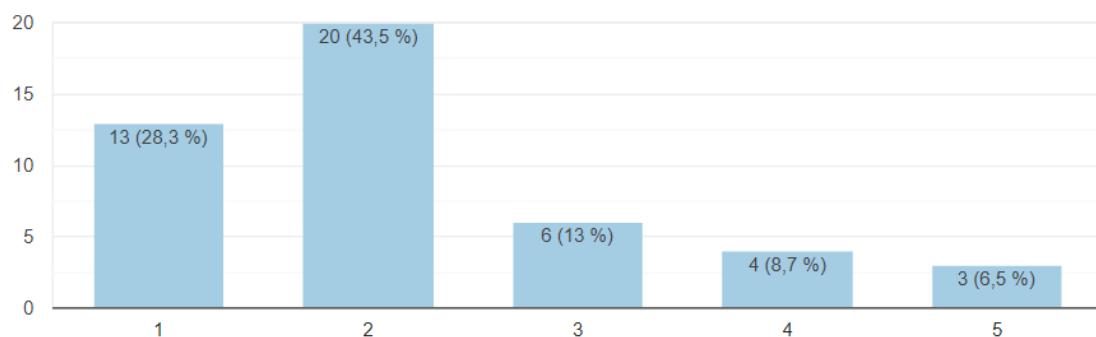
Informiranje građana o novostima

46 odgovora

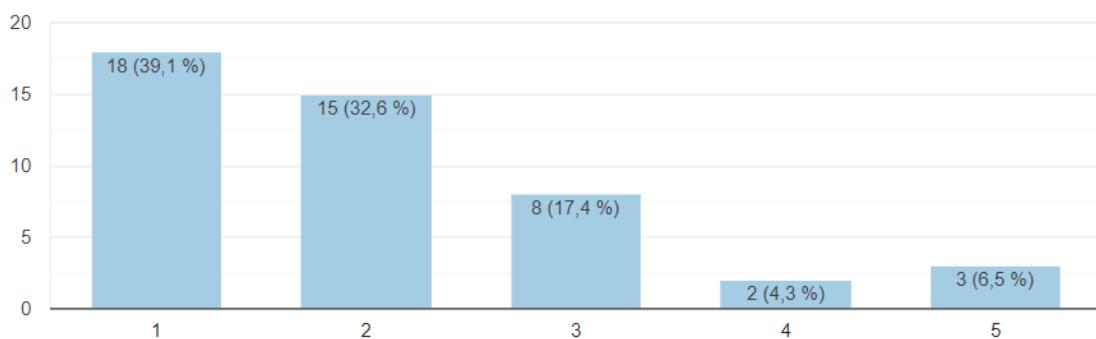
Održavanje komunalne infrastrukture

46 odgovora

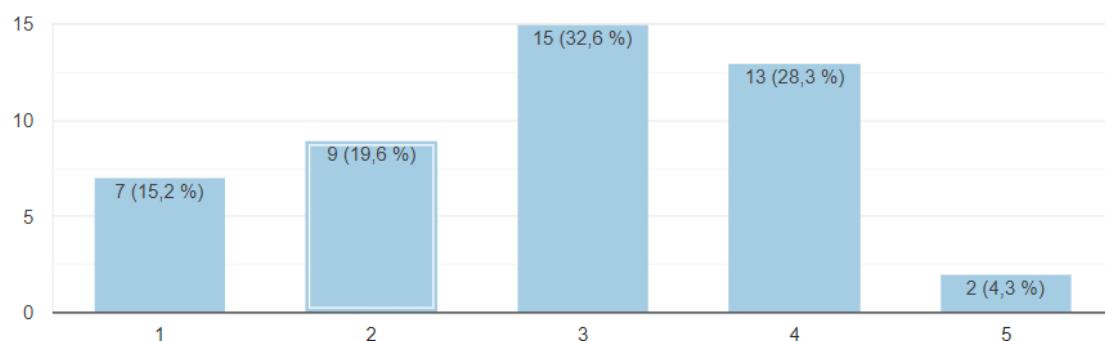
Prikupljanje i gospodarenje otpadom

46 odgovora

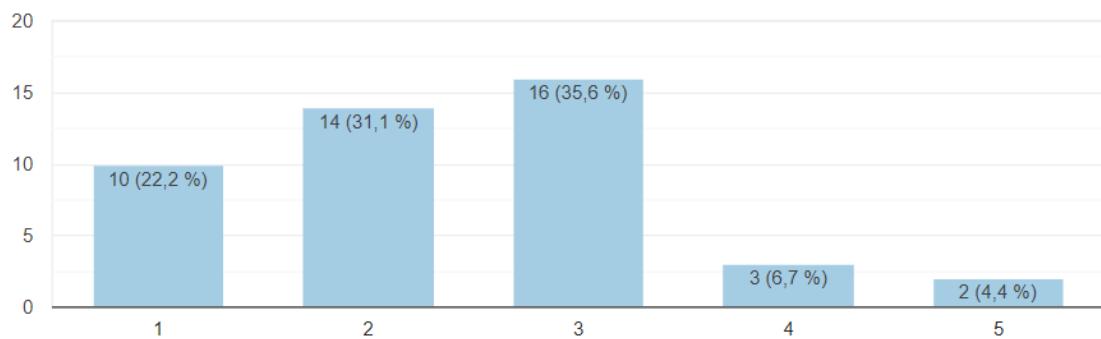
Pružanje zdravstvene skrbi

46 odgovora

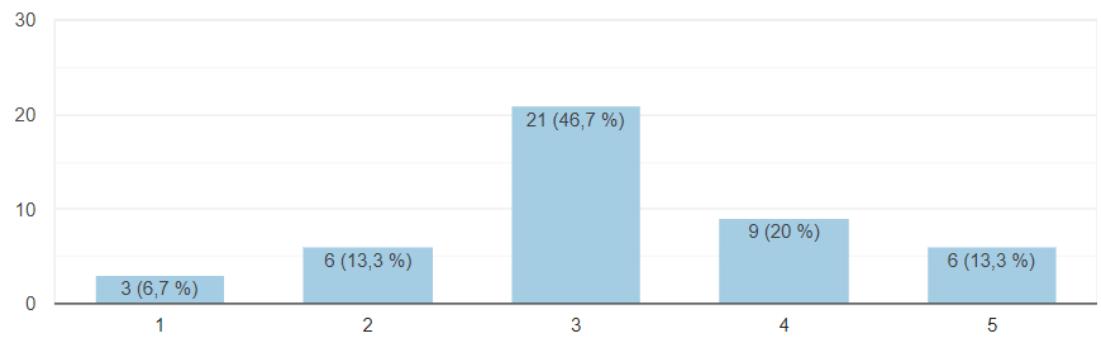
Pružanje socijalne skrbi

45 odgovora

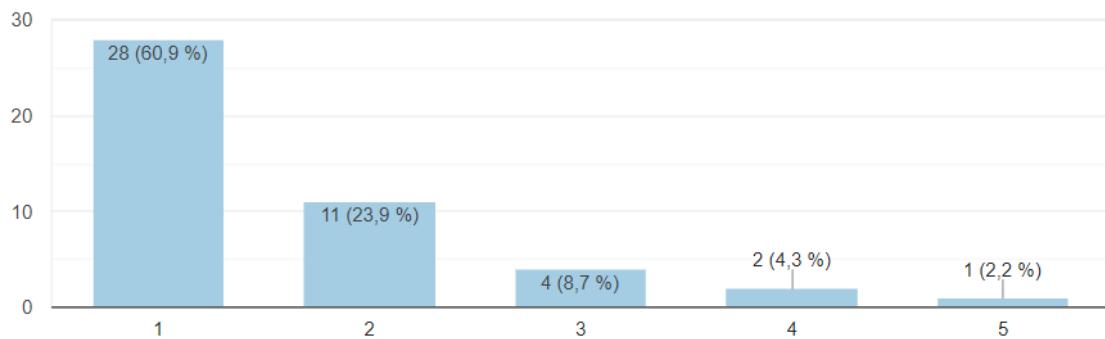
Pružanje zaštite od požara

45 odgovora

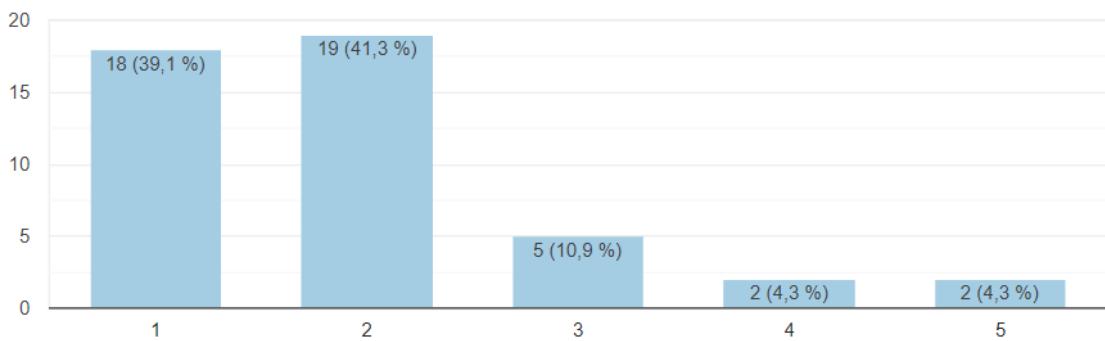
Kulturni i društveni razvoj

46 odgovora

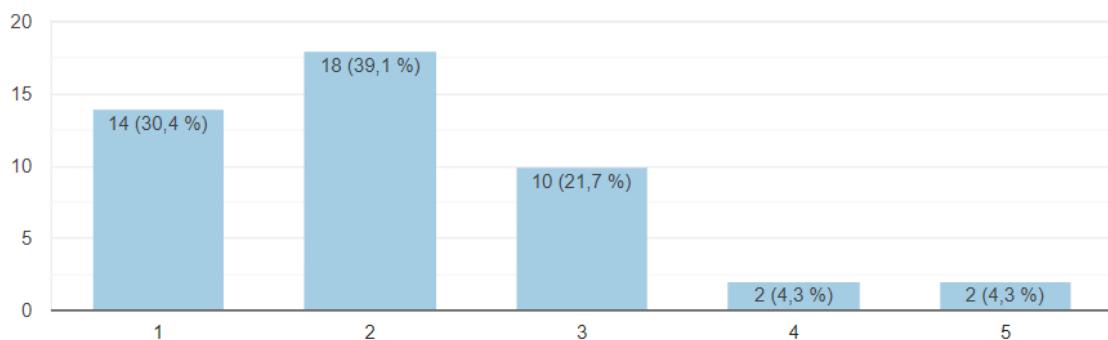
Održavanje cesta i poljskih puteva

46 odgovora

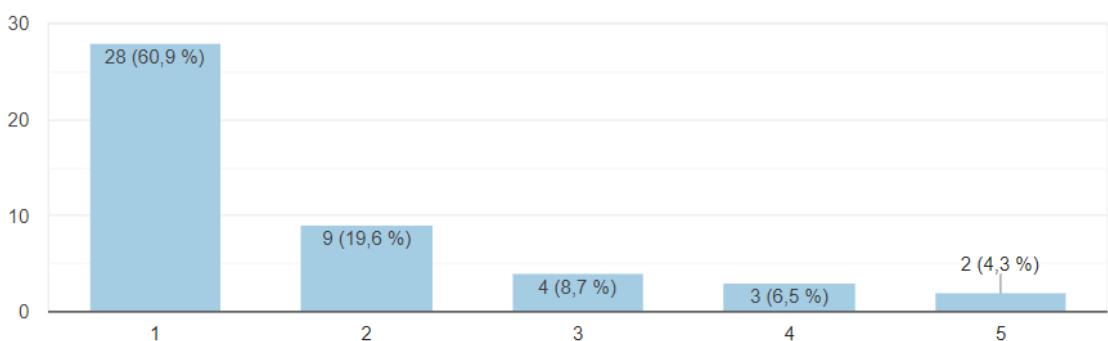
Održavanje javne infrastrukture

46 odgovora

Prostorno i urbanističko planiranje

46 odgovora

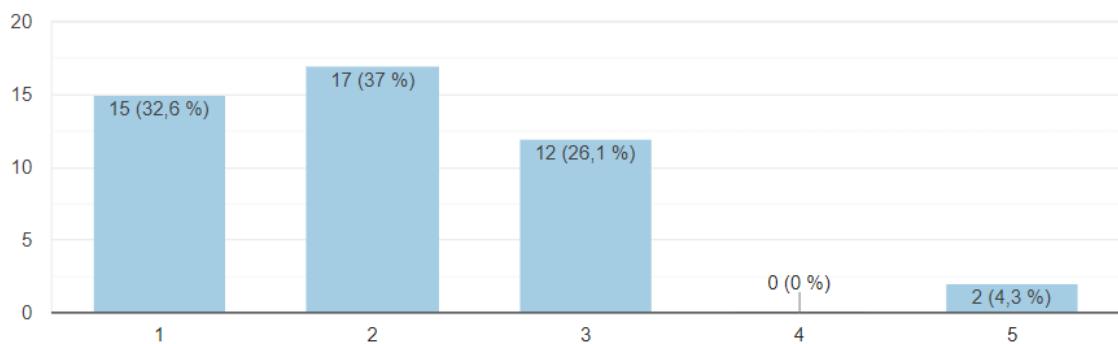

INFRASTRUKTURA

Koliko ste zadovoljni trenutnim stanjem razvoja Općine?

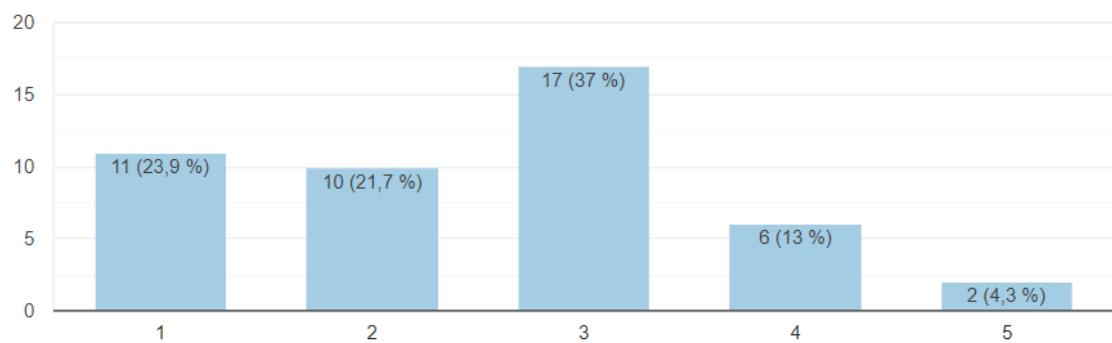
Kvaliteta nerazvrstanih cesta

46 odgovora

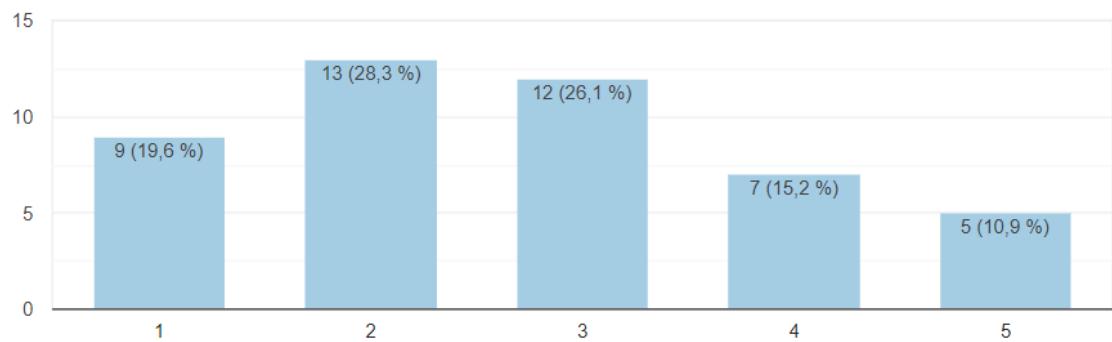
Telekomunikacijski sustav Općine

46 odgovora

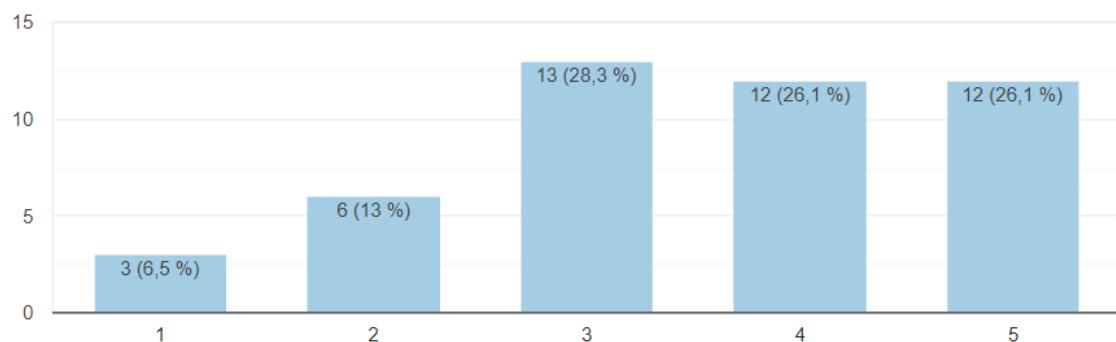
Dostupnost interneta

46 odgovora

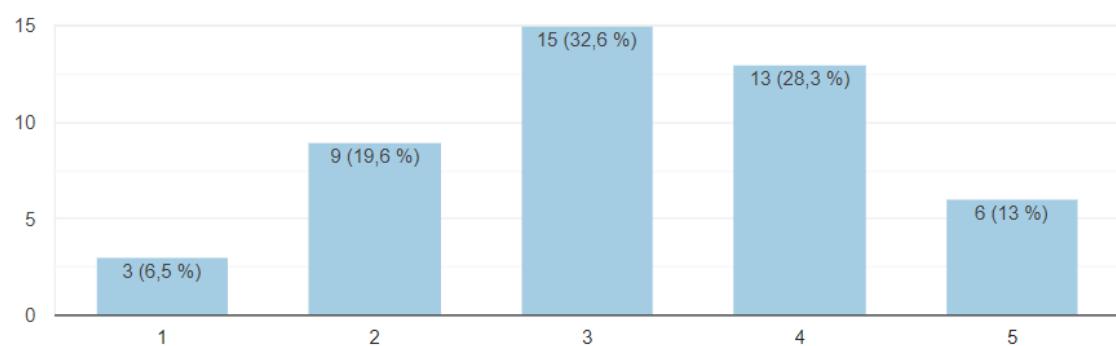
Dostupnost vode i kvaliteta vode

46 odgovora

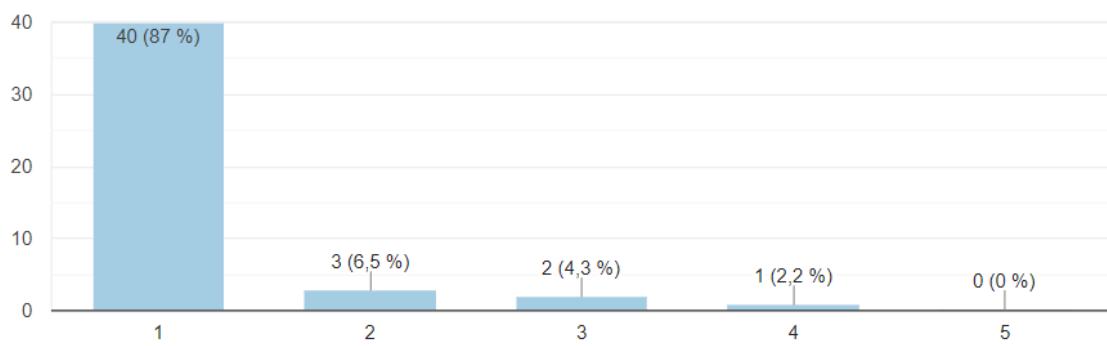
Kvaliteta mreže vodovoda

46 odgovora

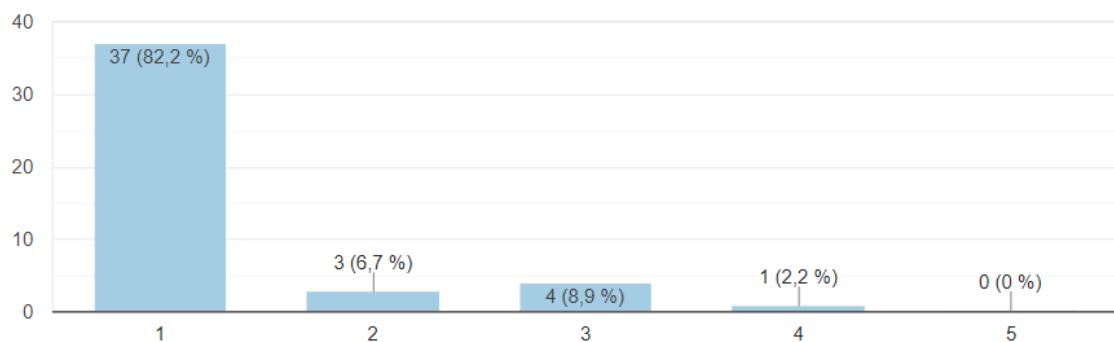
Postojeći sustav odvodnje i kanalizacije

46 odgovora

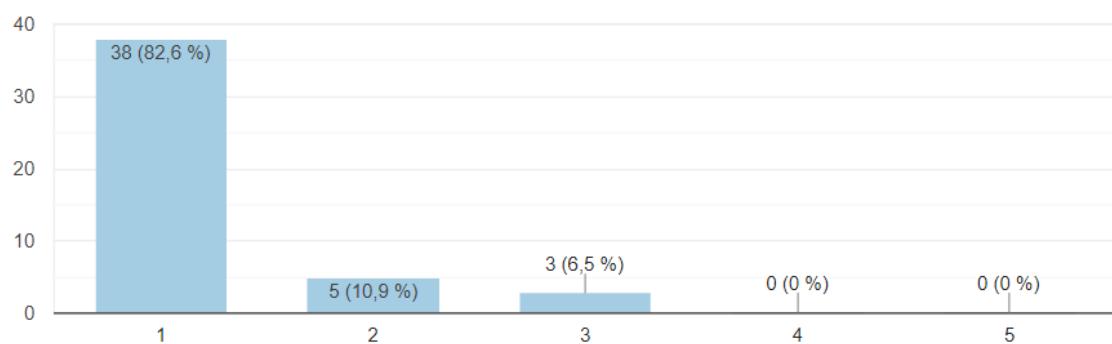
Sustav pročišćavanja otpadnih voda

45 odgovora

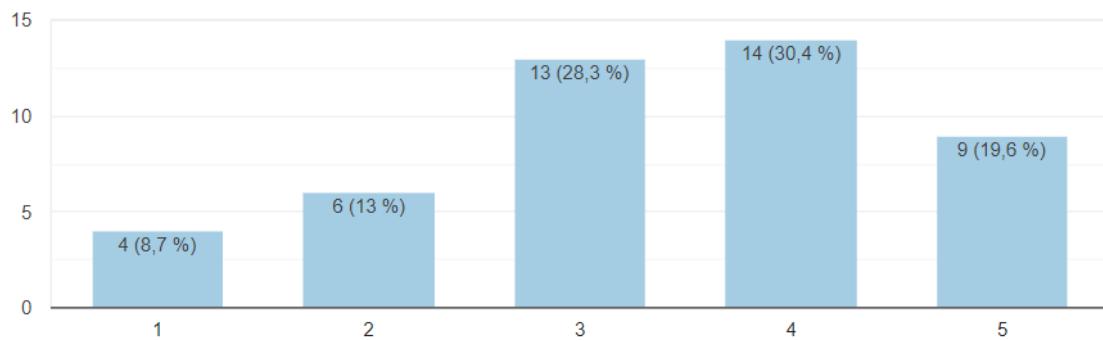
Dostupnost plina

46 odgovora

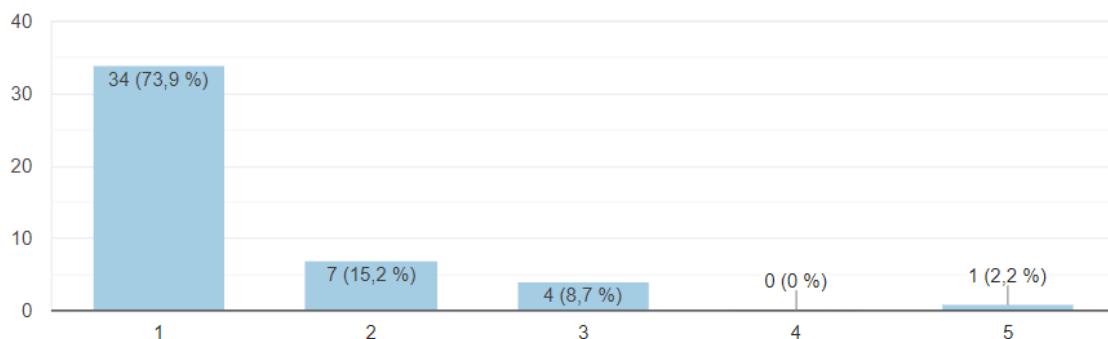
Pokrivenost Općine električnom mrežom

46 odgovora

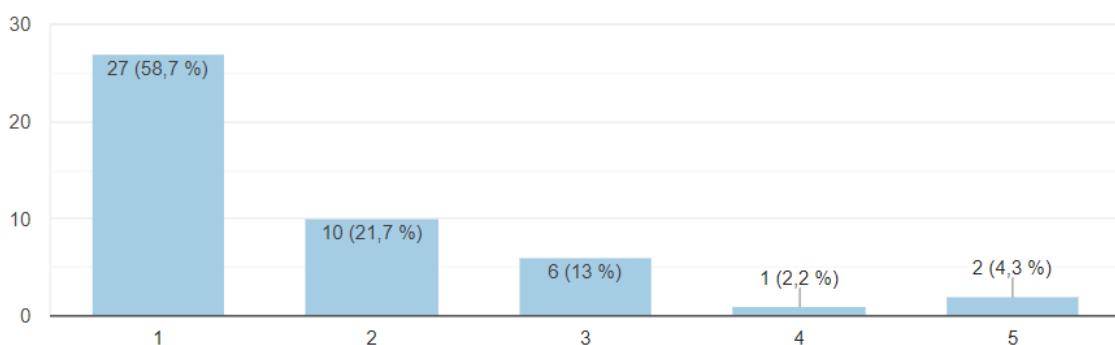
Postojanje divljih odlagališta otpada

46 odgovora

Korištenje EU fondova za financiranje infrastrukturnih projekata

46 odgovora

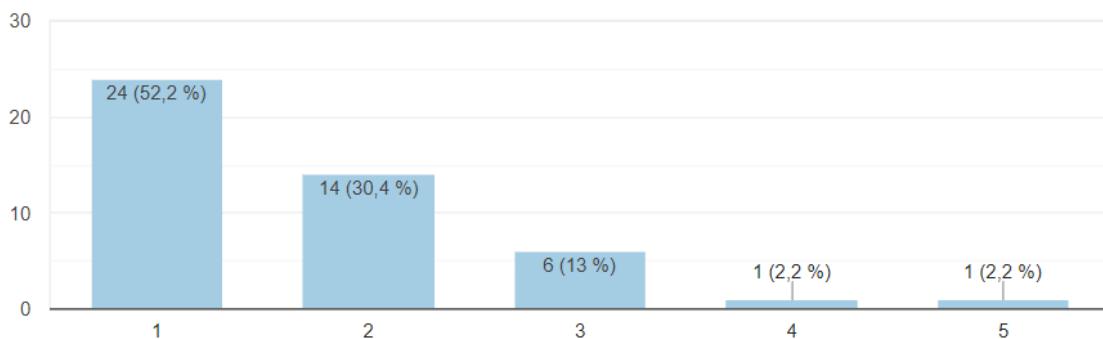

GOSPODARSTVO

Koliko ste zadovoljni sljedećim elementima na području Općine?

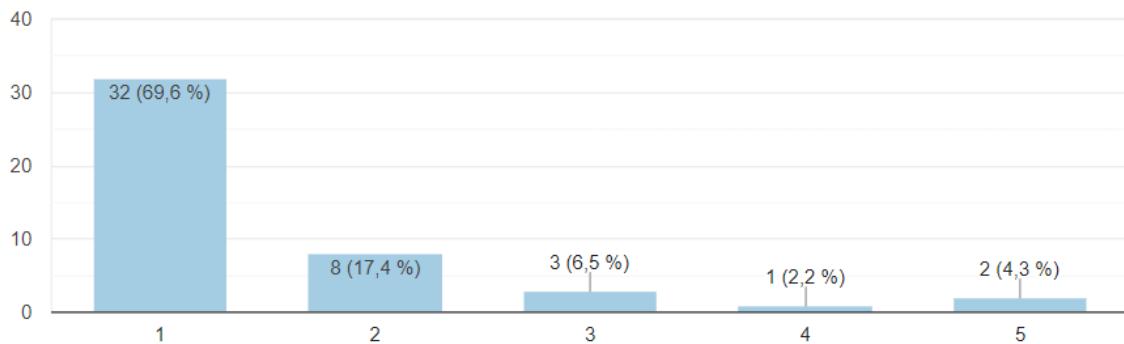
Razvijenost gospodarstva

46 odgovora

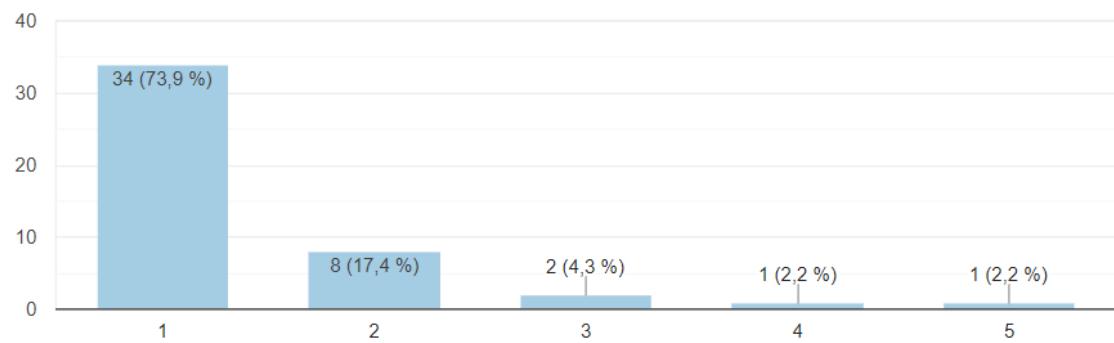
Privlačenja stranih ulaganja

46 odgovora

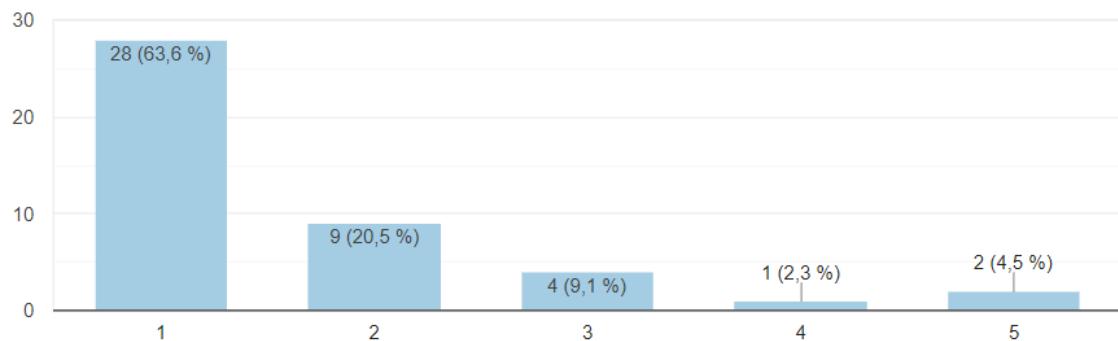
Razvijenost poduzetničke zone

46 odgovora

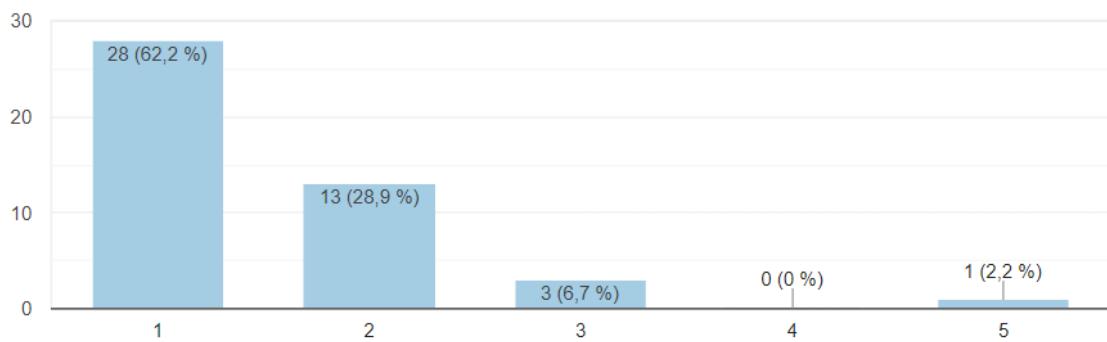
Pružanje potpore poduzetništvu od strane regionalne samouprave

44 odgovora

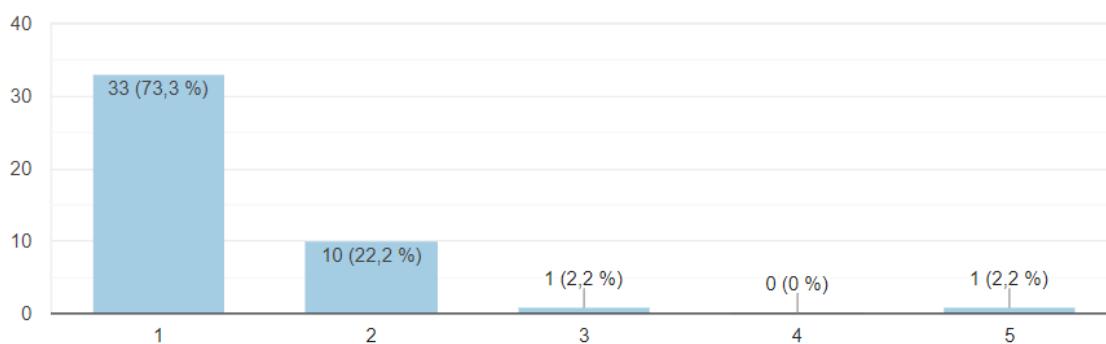
Pružanje potpore poduzetništvu od strane lokalne samouprave

45 odgovora

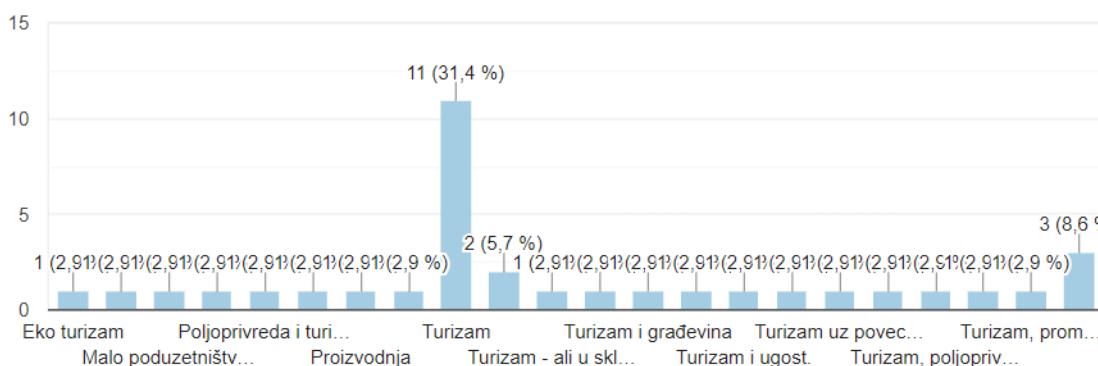
Infrastrukturna podrška razvoju gospodarstva (npr. postojanje poslovnih prostora za najam)

45 odgovora

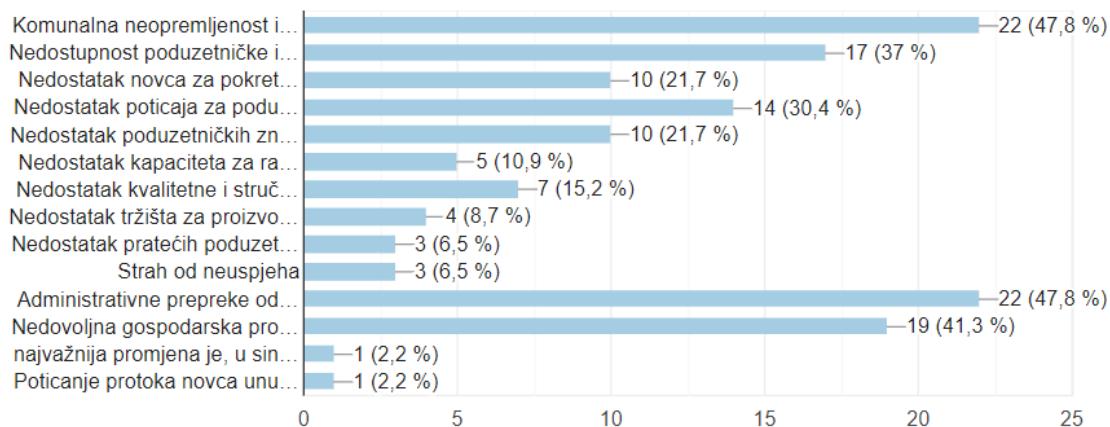
U razvoju Općine koju granu Gospodarstva smatrate ključnom za njen razvoj?

35 odgovora

Koje su najveće prepreke za razvoj gospodarstva na području Općine?

46 odgovora

* Komunalna neopremljenost investicijskih terena (struja, voda...)

Nedostupnost poduzetničke infrastrukture (npr. Manjak poslovnih prostora)

Nedostatak novca za pokretanje poslovanja

Nedostatak poticaja za poduzetnike (općinskih, županijskih, EU...)

Nedostatak poduzetničkih znanja i vještina

Nedostatak kapaciteta za razvoj drugih djelatnosti postojećih poduzeća

Nedostatak kvalitetne i stručne radne snage

Nedostatak tržišta za proizvode i usluge

Nedostatak pratećih poduzetničkih djelatnosti (npr. Knjigovodstveni uredi, javni bilježnici...)

Administrativne prepreke od strane države / županije / općine i dugotrajnost postupka

Nedovoljna gospodarska promocija Općine

Najvažnija promjena je, u sinergiji sa biračima napravljena pa stoga nema razloga sumnjati u mogućnost produženog djelovanja iste te sinergije

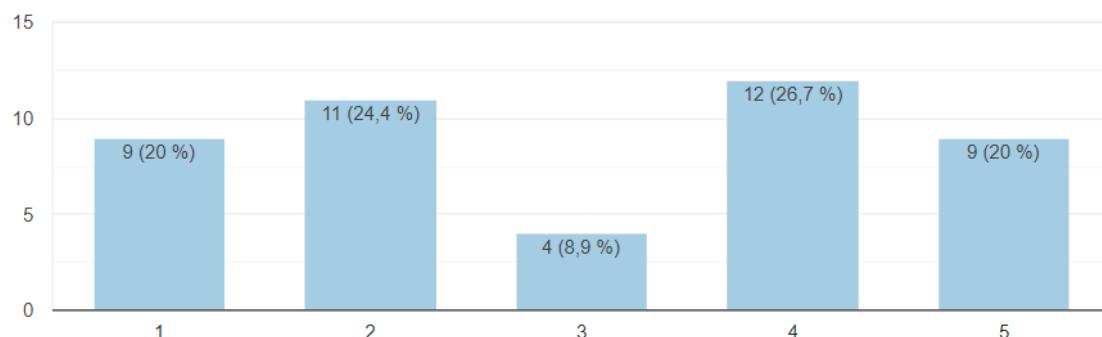
Poticanje protoka novca unutar zajednice korištenjem poduzetnika koji djeluju unutar općine

POLJOPRIVREDA

Koliko ste zadovoljni sljedećim elementima na području Općine?

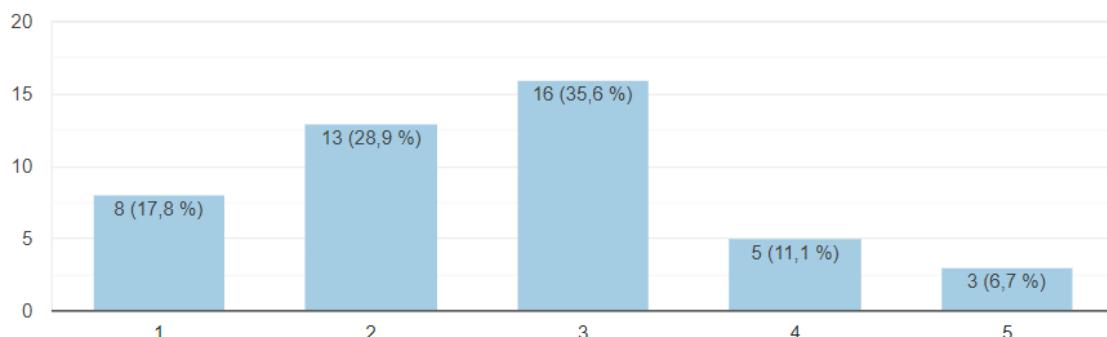
Prirodni potencijali za razvoj poljoprivrede

45 odgovora

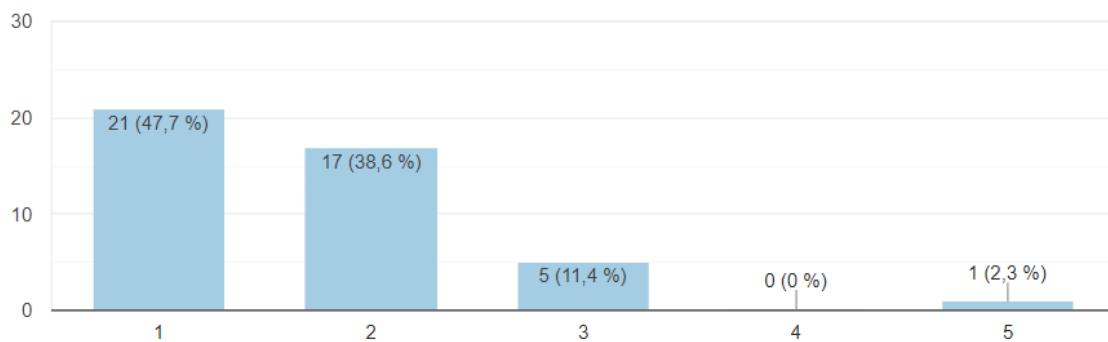
Uvjeti života stanovnika ruralnog područja

45 odgovora

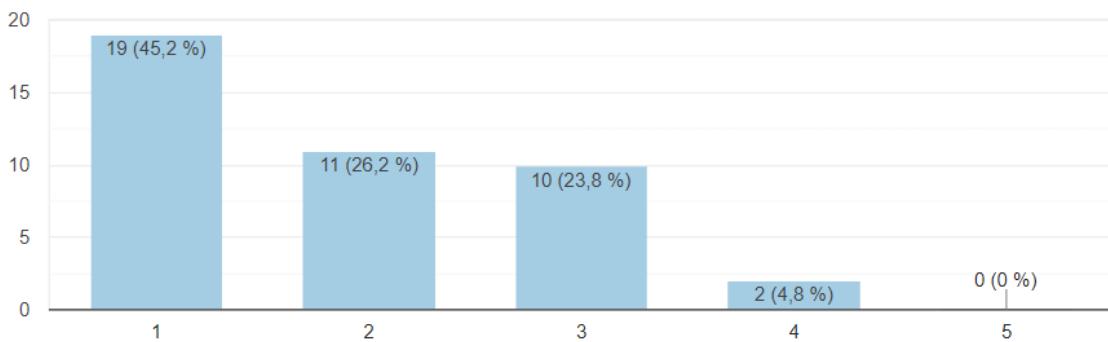
Razvijenost mreže otkupa poljoprivrednih proizvoda

44 odgovora

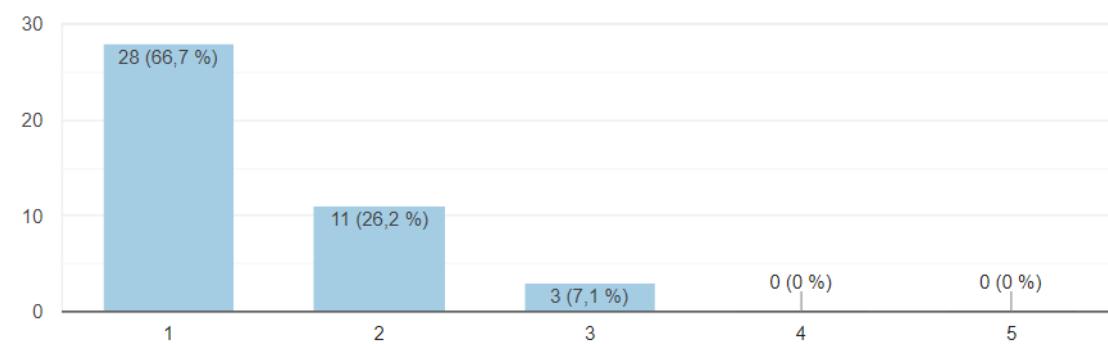
Povlačenje bespovratnih sredstava za OPG-ove

42 odgovora

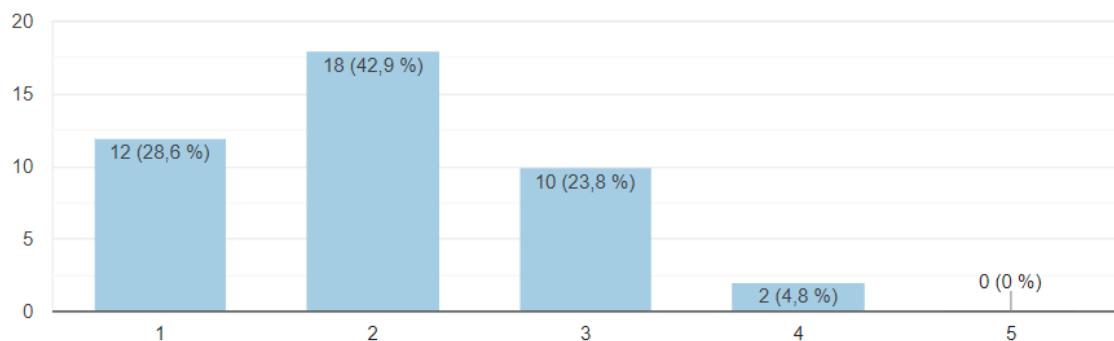
Izvoz poljoprivrednih proizvoda

42 odgovora

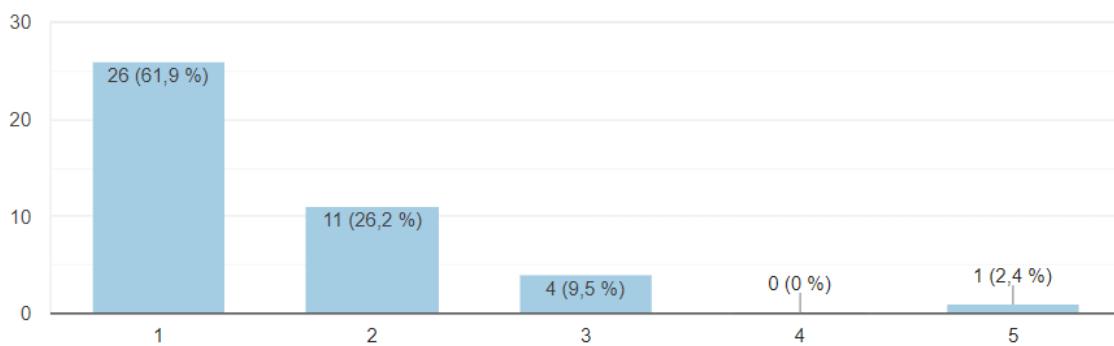
Stručnost i stručna osposobljenost poljoprivrednika

42 odgovora

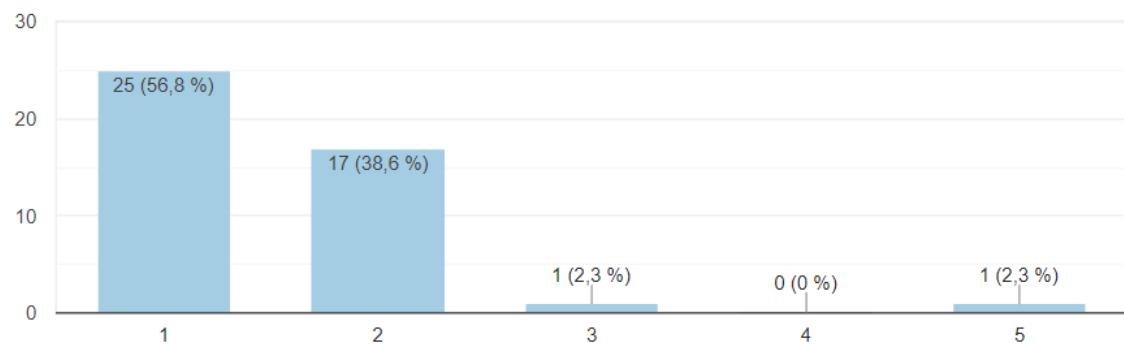
Dostupnost informacija o poljoprivredi (edukacije o natječajima, o sprečavanju bolesti i nametnika, i slično)

42 odgovora

Iskorištenje poljoprivrednog zemljišta

44 odgovora

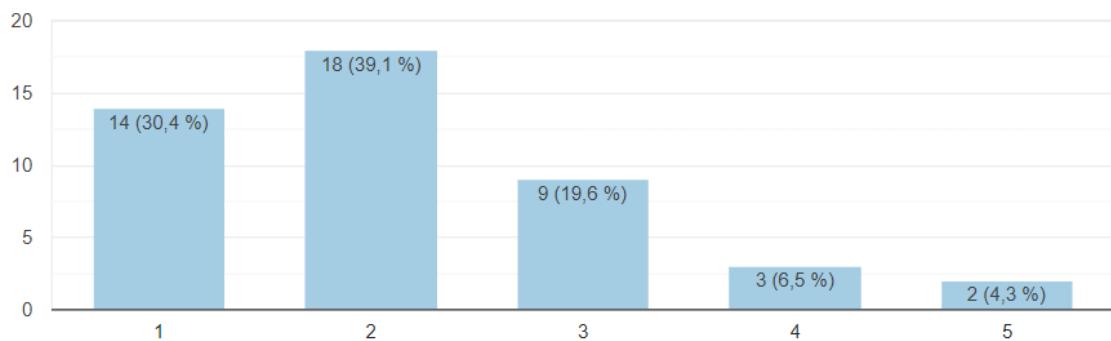

TURIZAM

Koliko ste zadovoljni sljedećim elementima na području Općine?

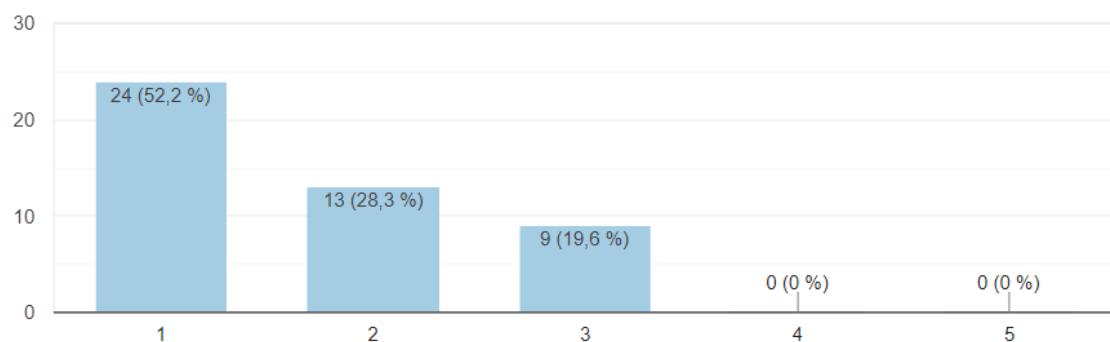
Razvijenost turizma na području Općine

46 odgovora

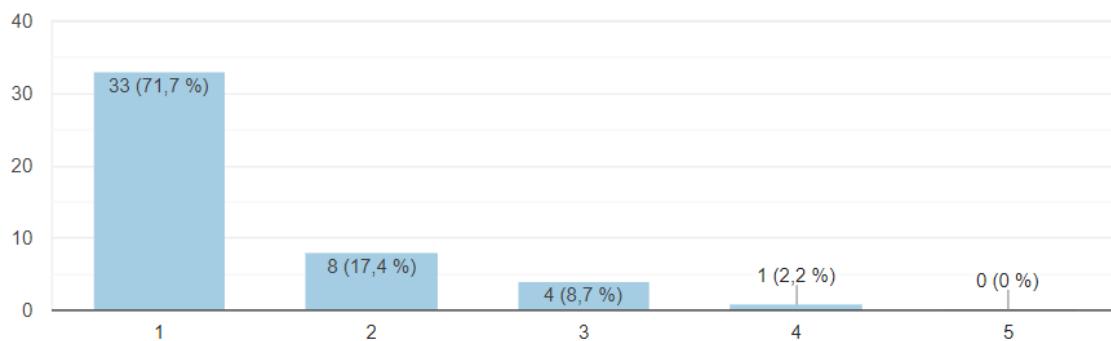
Sadržaji posebnih oblika turizma (ljetno kupališni turizam, pustolovni i sportski turizam, kulturni turizam...)

46 odgovora

Korištenje kulturne baštine u turističke svrhe

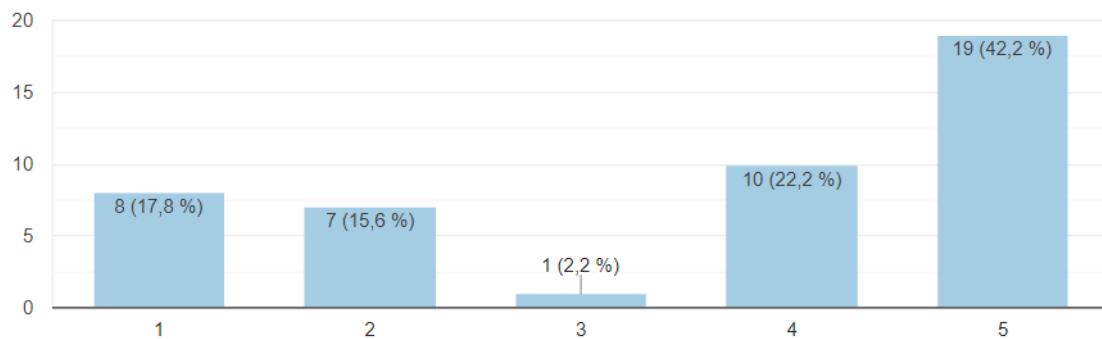
46 odgovora

Potencijal Općine kao turističke destinacije

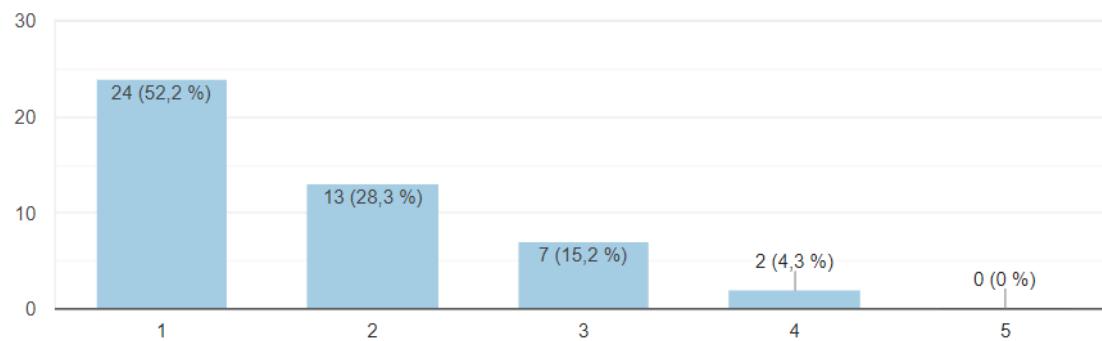
45 odgovora

Lokalna gastro ponuda

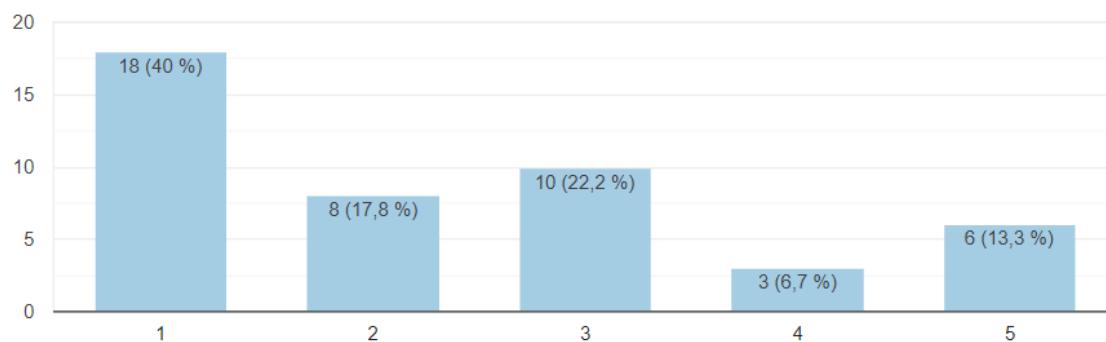
46 odgovora

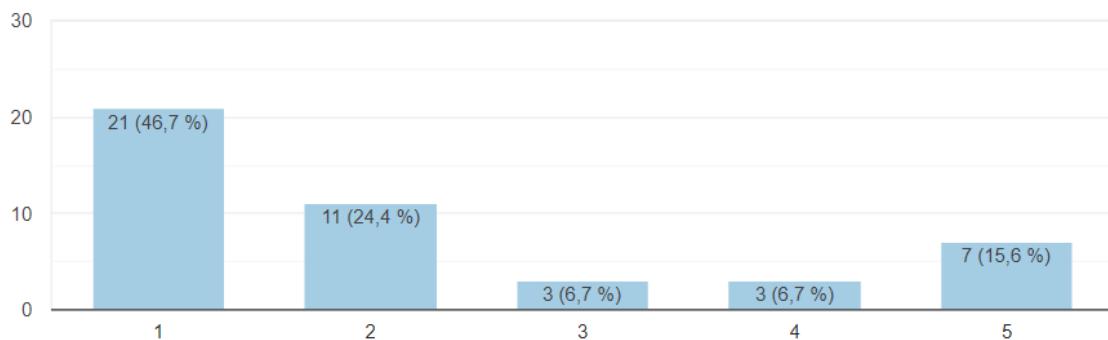
Otvaranje novih turističkih sadržaja- posebnih oblika turizma (ljetno kupališni turizam, pustolovni i sportski turizam, kulturni turizam, cikloturizam...)

45 odgovora

Korištenje bespovratnih sredstava za financiranje razvoja posebnih oblika turizma

45 odgovora

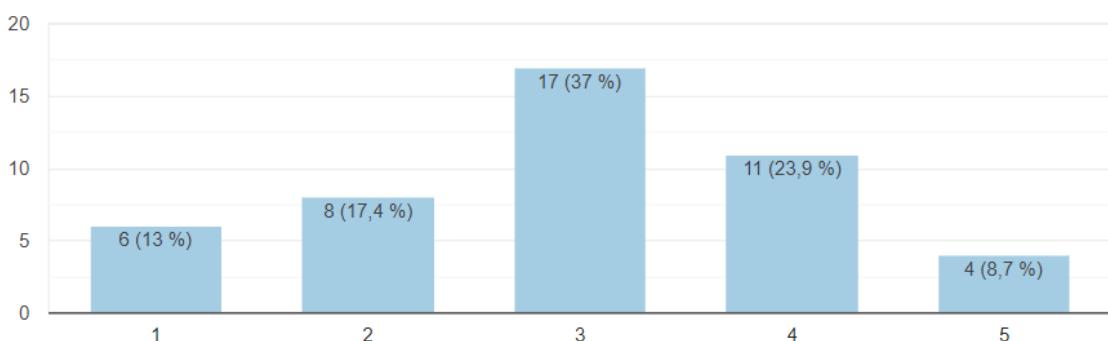

OBRAZOVANJE

Koliko ste zadovoljni sljedećim elementima na području Općine?

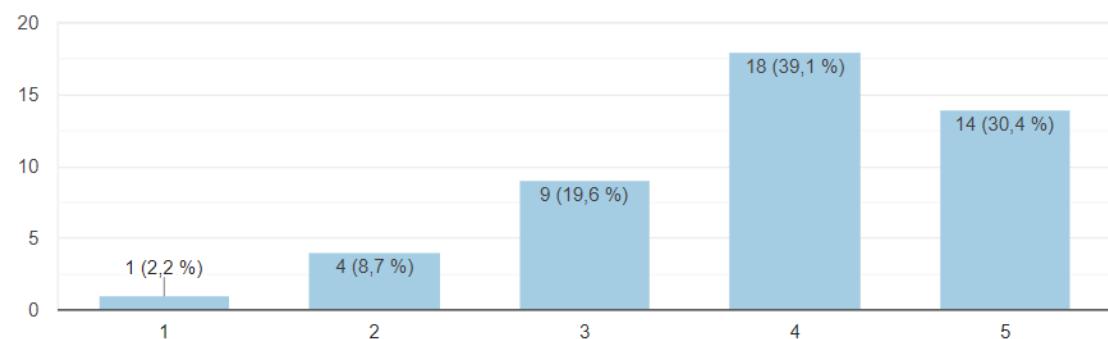
Opremljenost postojeće odgojno-obrazovne ustanove

46 odgovora

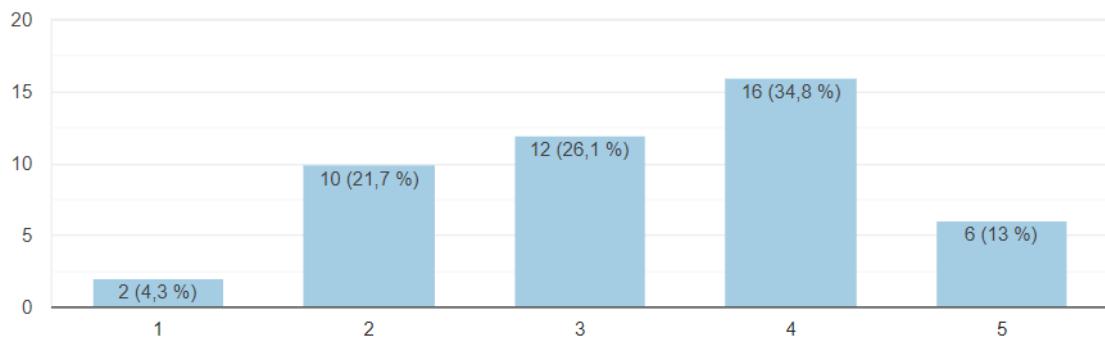
Pristupačnost osnovnog obrazovanja

46 odgovora

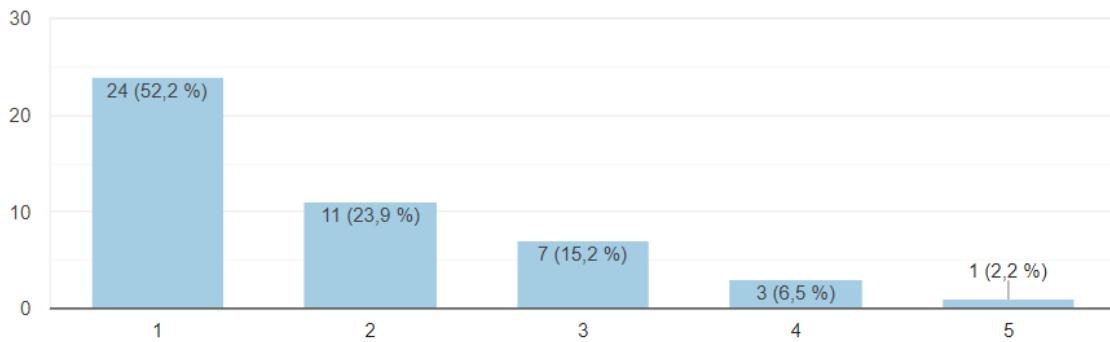
Ljudski kapaciteti postojeće odgojno-obrazovne infrastrukture

46 odgovora

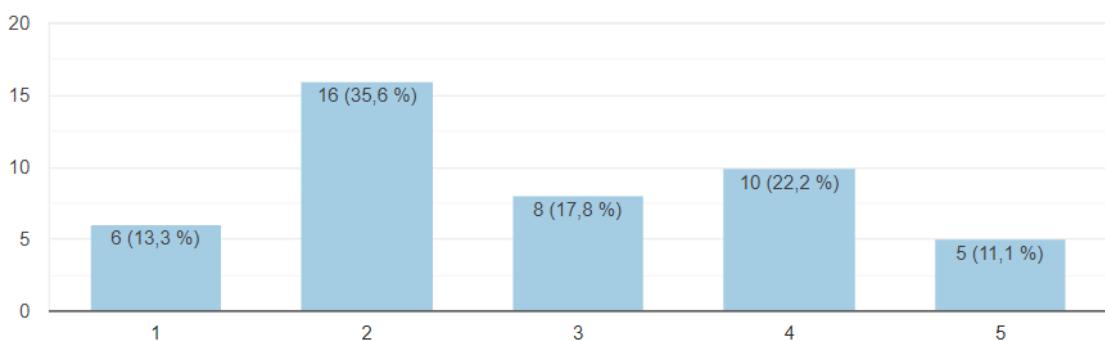
Ponuda različitih edukacija, radionica, prezentacija, usavršavanja na području Općine

46 odgovora

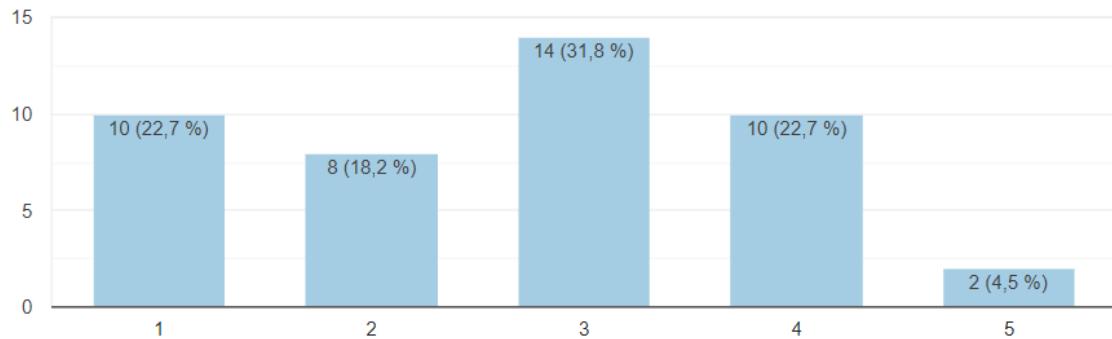
Mogućnosti obrazovanja

45 odgovora

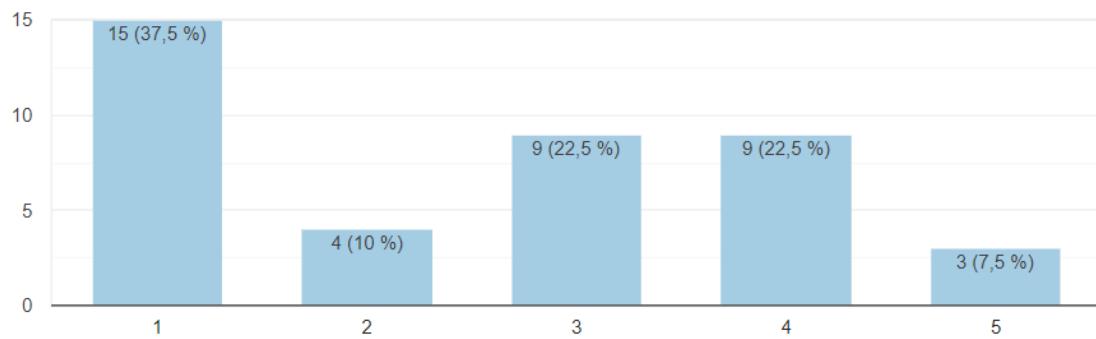
Blizina fakulteta

44 odgovora

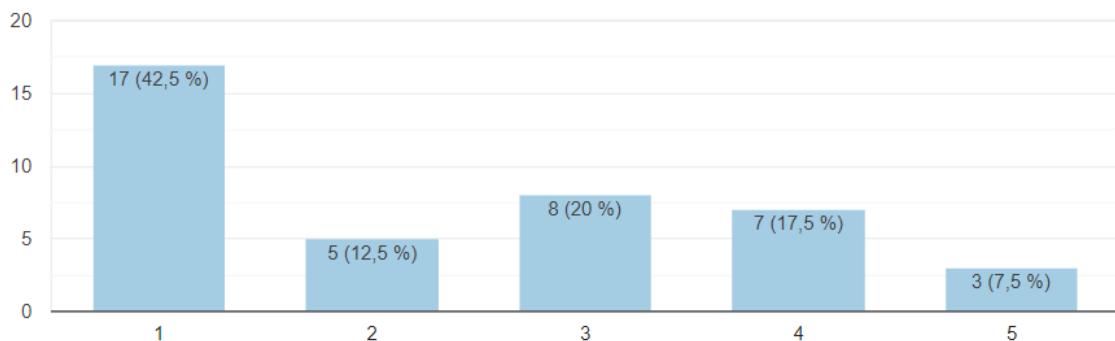
Usklađenost rada vrtića s radnim vremenom roditelja

40 odgovora

Razvijenost usluga vrtića (jaslice, posebni programi - jezik, sport...)

40 odgovora

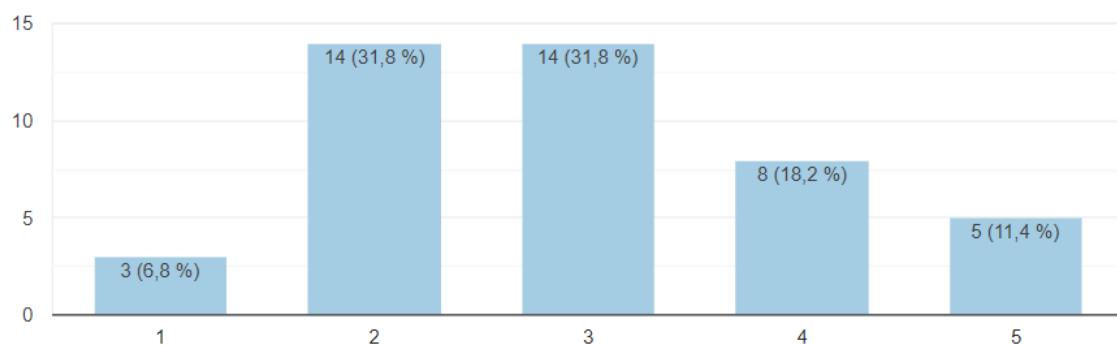

ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB

Koliko ste zadovoljni sljedećim elementima na području Općine?

Opremljenost postojećih zdravstvenih objekata

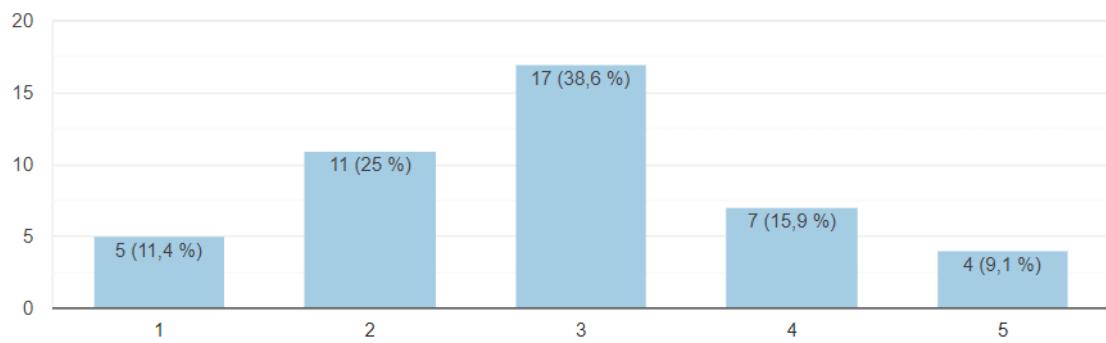
44 odgovora

Ocjena ponude zdravstvenih usluga

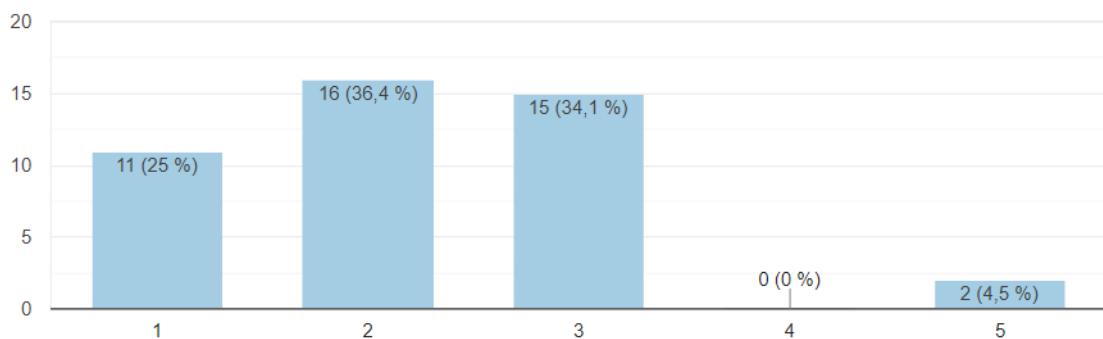
44 odgovora

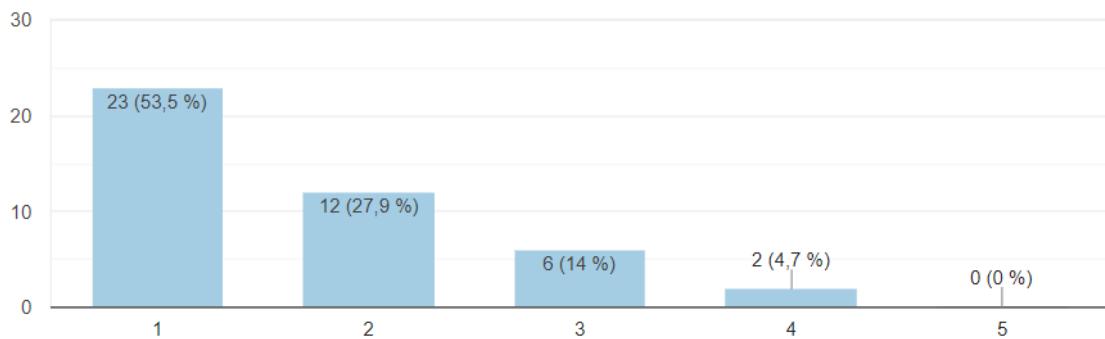
Razvijenost usluga socijalne skrbi za osobe u nepovoljnem položaju

44 odgovora

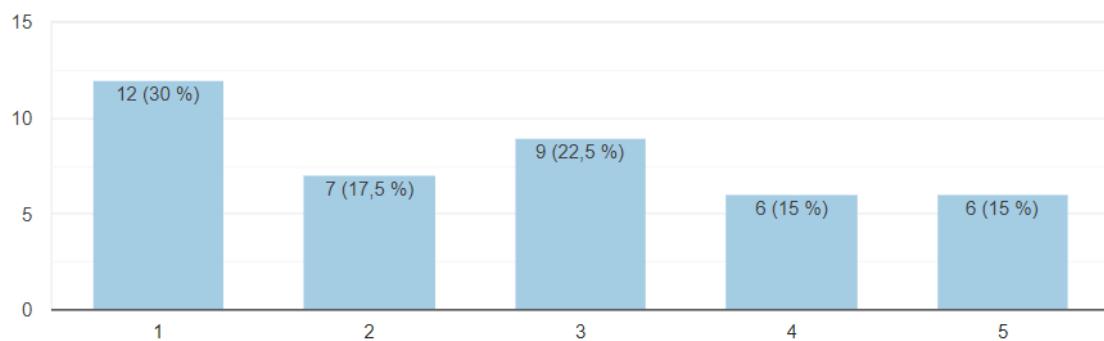
Učestalost humanitarnih akcija na području Općine

43 odgovora

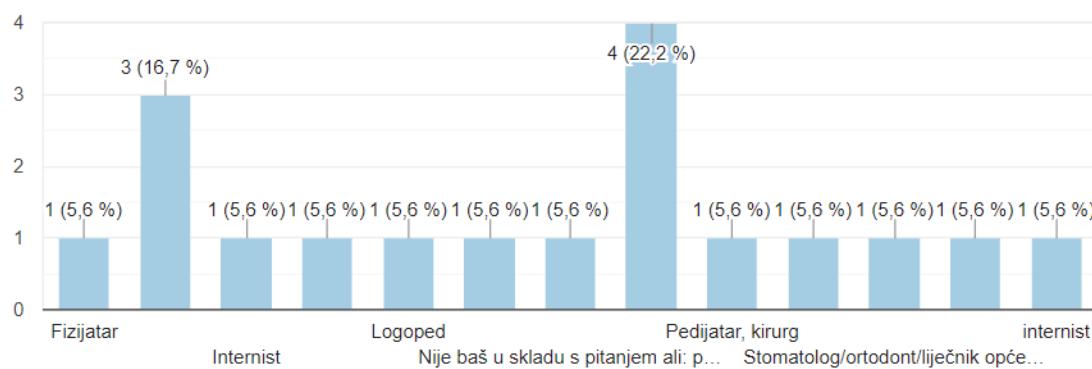
Potreba dolaska liječnika specijalista

40 odgovora

Za kojim liječnikom specijalistom postoji najveća potreba?

18 odgovora

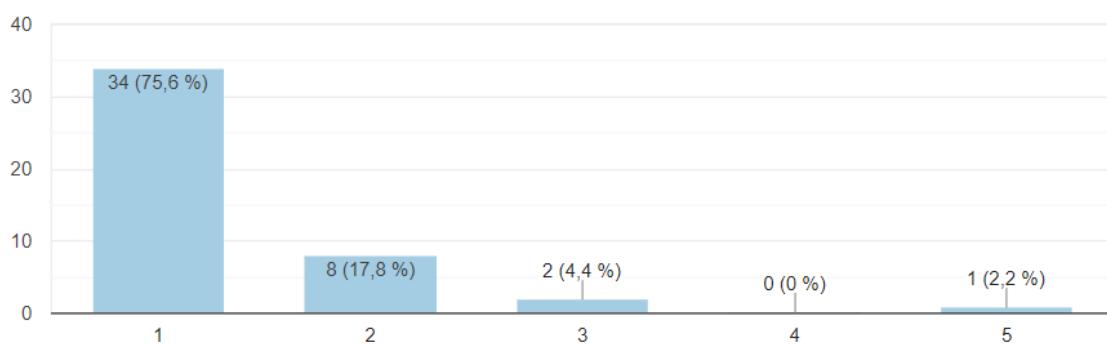

KULTURA I SPORT

Koliko ste zadovoljni sljedećim elementima na području Općine?

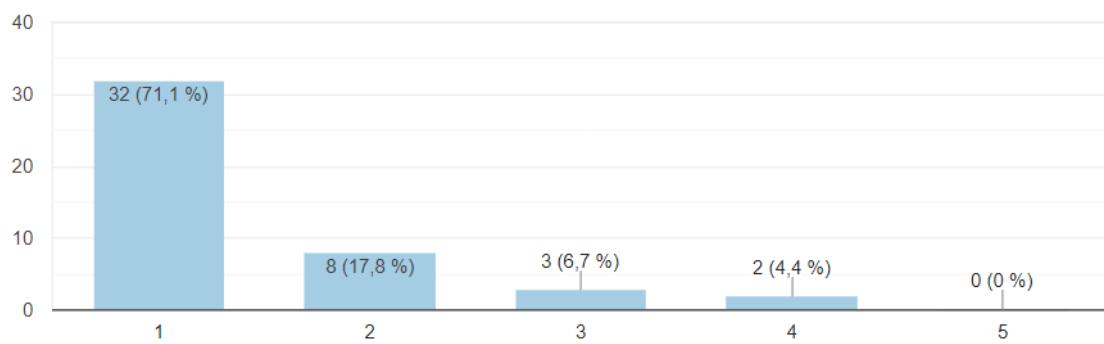
Ponuda kulturnih sadržaja i događaja u Općini

45 odgovora

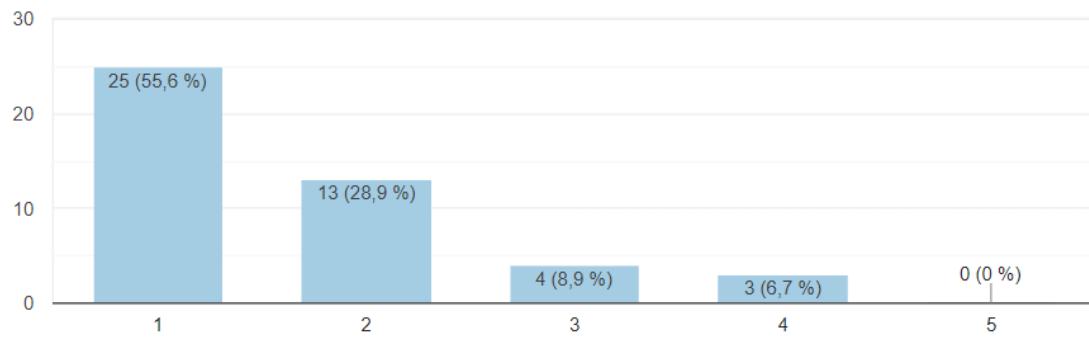
Postojeća kulturno-društvena infrastruktura

45 odgovora

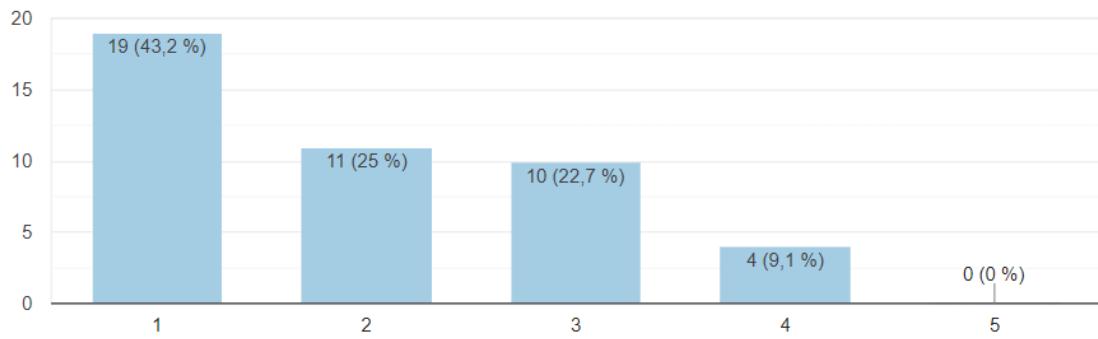
Ponuda sportsko-rekreativnih sadržaja u Općini

45 odgovora

Postojeća sportska infrastruktura

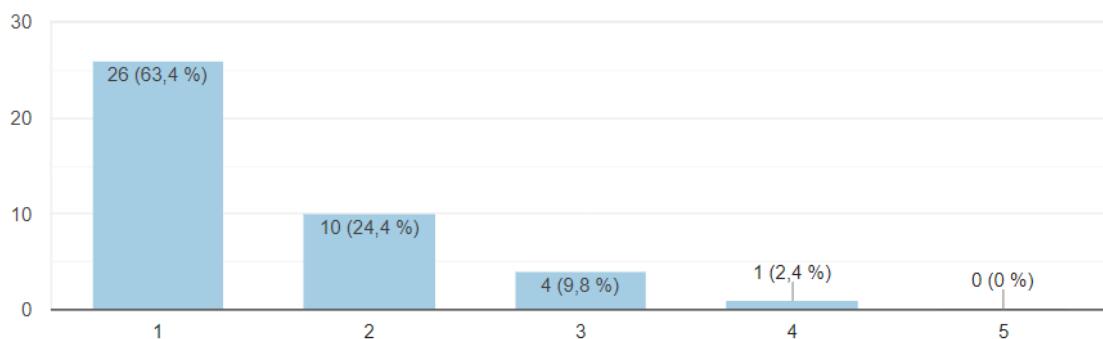
44 odgovora

Suradnja udruga s javnom upravom

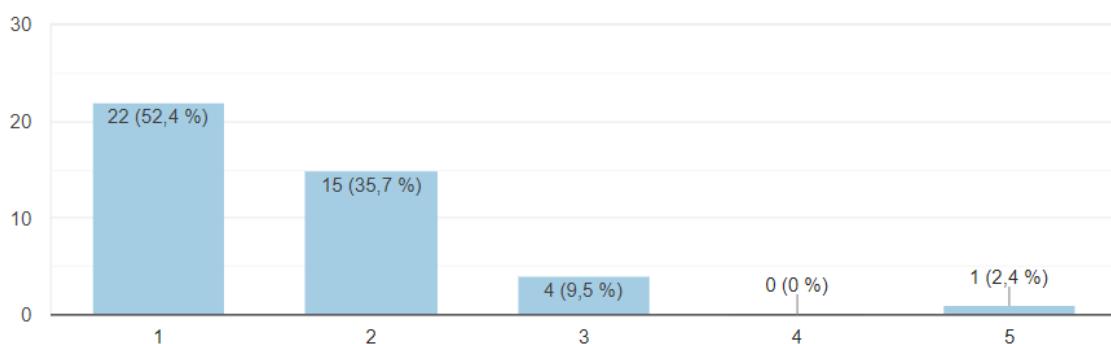
41 odgovor

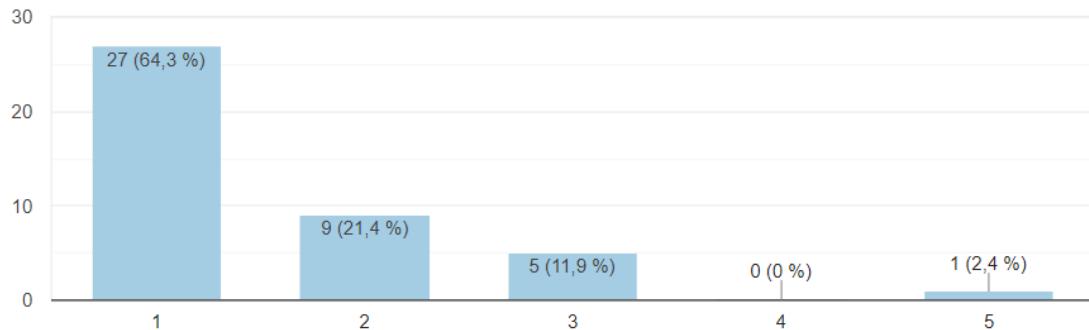
Financijska podrška Općine razvoju organizacija civilnog društva

42 odgovora

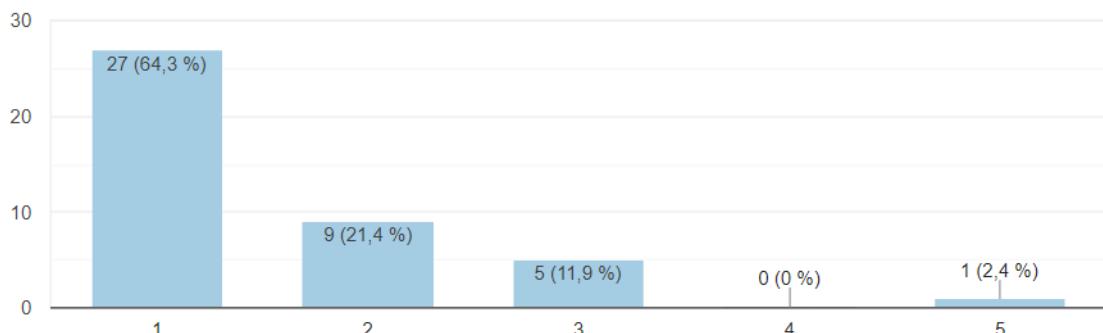
Povlačenje bespovratnih sredstava za aktivnosti udruga

42 odgovora

Educiranost i sposobljenost predstavnika udruga

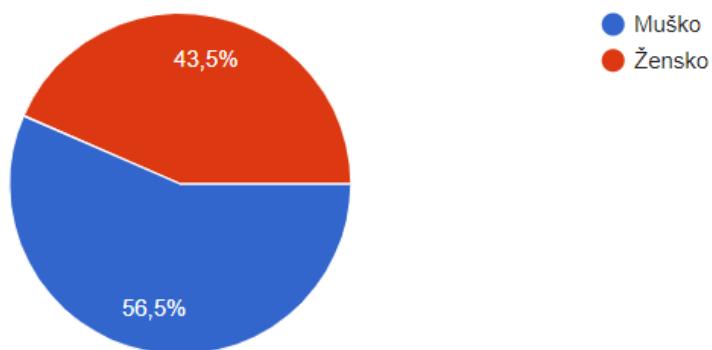
42 odgovora

OPĆE INFORMACIJE

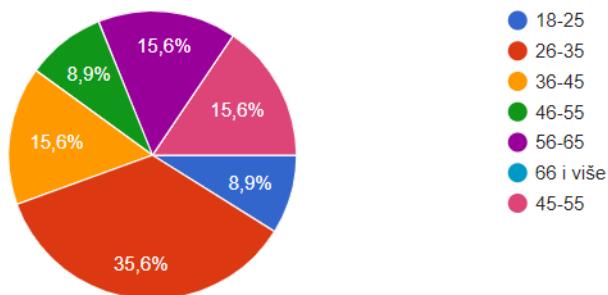
Spol

46 odgovora

Dob

45 odgovora

U nastavku možete navesti prijedloge i sugestije kojima bi doprinijeli razvoju Općine

- Kao prvo, treba učiniti sve da domaći ljudi ostanu živjeti na području općine jer bez njih nema pravoga i zdravog razvoja. Građevinska zemljišta za domaće ljude trebaju biti po simboličnim cijenama, naravno, uz uvjet da se tu ostane živjeti. Dosad je, nažalost, bila praksa da se zemljišta prodaju strancima a domaći stanovnici su prisiljeni na odlazak u druga mjesta i gradove.
- Povećati kvalitetu života mladih o njihovih obitelji! Fokusirati se na mlađe i djecu! Posao, sigurnost, vise sportske aktivnosti za djecu svih uzrasta, uređenje plaza, sportska dvorana..... Otvaranje motela Plitvice za turiste ili neku drugu djelatnost
- Restoran, Benzinska, veća trgovina
- On najveće važnosti je uvažavanje svih demokratskih standarda u funkcioniranju lokalne samouprave, osobito po pitanju transparentnog poslovanja i sprečavanja sukoba interesa. Naglasiti prednosti povezivanja obalnog turizma sa zaleđem tj. potencijalima Velebita...
- Obavezna kanalizacija barem prve dvije ulice do mora i dobar pročišćivač
- Napraviti dom za mlade, kanalizacija, napraviti nešto sa motelom ako se može, rat je završio prije skoro 25 god. a ruševina stoji na ulazu u mjesto. O Velebitu i

Zrmanji ne triban vam ništa govoriti koliki su potencijali za turizam, volite ih isto kao ja. Sretno

- Privući investitore u turističke sadržaje , brzo rješavanje administracije i povoljne komunalne naknade.Za početak malo ušminkati mjesta jer prvi dojam je jako bitan!
- Ribarska večer i općenito bolji turistički sadržaj, nogometni/malonogometni klub, održavanje ljetnih malonogometnih turnira
- Između ostalog navedenog bih predložio otvaranje doma za stare i nemoćne
- Puno sreće u radu. Ono što je važno da budete dostupni ljudima s jasnim i relevantnim informacijama, te da ljudi bide napredak svoje općine, a ne stagnaciju koja je trajala godinama. U anketi nije navedeno pitanje crkve u mjestu. Smatram da je mjesto bez mjesne crkve i trga na kojem se ljudi okupljaju zaista prazno i beživotno. Bilobi lijepo kada bi u Maslenici zazvonila zvona nove crkve!
- Prije svega treba cijelo mjesto (konkretno Maslenica) urediti. Plaže na prvom mjestu, navesti konačno kvalitetan šljunak, a ne onaj sivi bodljikavi. Na plaži Male vrvulje posaditi drveće. Zatim urediti do kraja šetnicu da se po njoj može normalno hodati, a ne propadati kroz tzv. šljunak, popraviti što je uništeno. Obogatiti gastronomsku ponudu, postoji samo jedan restoran....organizirati kulturne i zabavne manifestacije tijekom ljeta. Urediti parkinge ukoliko se naplaćuju jer ovo do sada se naplaćivalo, a parking na livadi ili šljunku pored ceste. Ujedno angažirati redovito čišćenje plaža, svako malo se na plaži nakupi trava i ružno izgleda. Osigurati i dovoljno koševa za smeće. A bez marketinga ništa! Brendirati općinu i mjesta, oglašavati, biti prisutni na društvenim mrežama, transparentno komunicirati s mještanima i turistima. Znači, napraviti osnovne preduvjete za daljnji razvoj turizma, obzirom da se radi o velikom potencijalu.
- Brendirati kulturne znamenitosti na području općine, osmisliti turističku ponudu ,brinuti o ekologiji.
- Otoci za razdvajanje i odlaganje kućnog otpada. Organiziranje centralnog mjesta za odlaganje krupnog otpada. Dječje radionice, garaža od općine je idealan prostor za centar za mlade. Hitno rješiti problem izljeva fekalija od "virmanske zgrade" direktno na plaži. Direktni pješački prolazi do mora, nema ih! . Malonogometni klub. Maslenica je prljava, nema koševa za smeće, a oni koji postoje prazne se niti blizu dovoljno (ne mislim samo na obalu, ljeti).
- Bolja povezanost lokalnim busom do Zadra, nedostatak plaža za pse, nedostatak kulturnih događanja. Zašto nigdje ne postoji tržnica za prodaju povrća, voća, ribe?! Web stranica općine nema nikakvih novosti niti je ažurna. Zašto na webu nemate opciju o putovanju busom? Zašto nema busa od Maslenice do Obrovca koji je upravno središte općine?!
- Urediti Majstorsku cestu zajedno sa Zadarskom i Ličko-senjskom županijom, kao i sa pripadajućim općinama, te iskoristiti turistički potencijal tog bisera

- Snimanjem postojećeg stanja (postoji i točnija opisna imenica ali nije kulturno..) iznjedriti kvalitetan i ostvariv Plan za mandat.. EU fondovi - finansijska baza.
- Pratiti dobre primjere lokalne uprave kako u Hrvatskoj tako u EU
- Kulturni sadržaj, oživljavanje napuštenih sela poticanjem za stanovanje ili korištenja u kulturne svrhe, ljetno kazalište na otvorenom
- Uređenje plaža, otvorenje radnih mjesta, kulturna i društvena događanja, iskorištavanje pozicije općine: Velebita, Zrmanje, Krupe, Paklenice i Novigradskog mora
- Poboljšanje svih infrastrukturnih komunalnih, elektro..)
- Zbog blizine autoceste potrebna je industrijska zona,
- Porez za poduzetnike firme sniziti tako da se izvan naselja može razviti industrijska zona. Kao npr. Ikea, kancelarije, specijalni dućani, čvor logistike za poštu i pakete, zadržati tradicionalni izgled naselja-zidine i niske kuće. Otvoriti nova radna mjesta. Minimalan porez za velike firme/investitore,
- Hotel Plitvice obnoviti i dvoranu i proširenje škole